

31.10.2022

Kokousaika 31.10.2022 16:00 - 16:46

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana
Sinnemäki, Anni

pormestari
apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
poistui 16:30, saapui 16:32, poissa
osa 726 §:ää, 727 - 729:ää, osa 730
§:ää

Razmyar, Nasima

apulaispormestari
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
esteellinen 737 §
apulaispormestari

Arhinmäki, Paavo
Gebhard, Elisa
Halla-aho, Jussi
Koskela, Minja
Nuorteva, Johanna
Rantala, Marcus
Rantanen, Tuomas
Sarkomaa, Sari (etänä)
Sazonov, Daniel
Vanhanen, Reetta
Vierunen, Maarit
Hakola, Juha

apulaispormestari

varajäsen
esteellinen 736 §

Muut

Diarra, Fatim (etänä)

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
esteellinen 737 §

Bogomoloff, Harry (etänä)

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
esteellinen 723 §

Torsti, Pilvi (etänä)

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami
Aalto, Laura

kansliapäällikkö
vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala-

31.10.2022

	Jolkkonen, Juha	johtaja esteellinen 717 § sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
	Lehmuskoski, Ville Takanen, Kati	kaupunkiympäristön toimialajohtaja vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
	Kivelä, Liisa Kühn, Markus (etänä) Peltonen, Antti Rinkineva, Marja-Leena (etänä) Rope, Jenni	viestintäjohtaja strategiajohtaja va. hallintojohtaja elinkeinojohtaja kaupunginlakimies esteellinen 717 §
	Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja esteellinen 736 - 738 §
	Menna, Lauri (etänä) Nyfors, Maria Rämö, Suvi (etänä)	johtava asiantuntija kaupunginsihteeriksi vs. kaupunginsihteeriksi poistui 16:31, poissa 728 - 738 §
	Snellman, Johanna Ainola, Pilvi Nirkko, Saara	viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari 710-738 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari 710-713 §, 720 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 714-719 §, 722-738 §
	Antti Peltonen	va. hallintojohtaja 721 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Saara Nirkko	hallintoasiantuntija 710-738 §

31.10.2022

§	Asia	
710	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
711	Asia/2	V 16.11.2022, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2023 - 2025
712	Asia/3	V 16.11.2022, Vuoden 2023 tuloveroprosentin määrittäminen
713	Asia/4	V 16.11.2022, Vuoden 2023 kiinteistöveroprosenttien määrittäminen
714	Asia/5	V 16.11.2022, Helsingin hyvinvointisuunnitelma 2022–2025
715	Asia/6	V 16.11.2022, Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2023–2025
716	Asia/7	V 16.11.2022, Kiinteistökaupan esisopimuksen ja toteutussopimuksen hyväksyminen (Pasila, Postipuisto 17117/1-4)
717	Asia/8	V 16.11.2022, Helsingin kaupungin taidemuseon säätiöiminen
718	Asia/9	V 16.11.2022, Valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite riippumattomasta selvityksestä ja sanktiojärjestelmän luomisesta katujen kunnossapitoon
719	Asia/10	V 23.11.2022, Vihreiden valtuustoryhmän ryhmäaloite venäläisestä fossiilienergiasta irtautumiseksi
720	Asia/11	Kaupunginhallituksen kokousajat vuonna 2023
721	Asia/12	Liikenneliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta
722	Asia/13	Johdon konsultoinnin hankintaan kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus
723	Asia/14	Lainan myöntäminen Helsingin Liikuntahallit Oy:lle
724	Asia/15	Tietosuojavastaavan virkaan ottaminen
725	Asia/16	Palvelukeskusliikelaituksen toimitusjohtajan virkaan ottaminen
726	Asia/17	Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan virran hakuajan jatkaminen
727	Asia/18	Päiväkoti Nihdin uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen
728	Asia/19	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2023–2026
729	Asia/20	Valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponsi Jokeri 0-ratikan suunnittelun

31.10.2022

		toteuttamisen aloittamisesta ennen Sörnäistentunnelin rakentamista
730	Asia/21	Valtuutettu Marko Kettusen toivomusponsi Sörnäistentunnelin ajoramppien lyhentämisestä ja jyrkentämisestä
731	Asia/22	Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi alueen rakennushistoriasta kertovasta seinälaatasta Kampin Kottaraisen korttelin seinälle
732	Asia/23	Valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponsi nykyisen puuston säilyttämisestä tulevan Kurjenmiekanpuiston alueella
733	Asia/24	Valtuutettu Titta Hiltusen toivomusponsi tuottavuuden edistämisestä ja sairauspoissaolojen vähentämisestä lähi- ja perushoitajien työajan lyhentämisellä
734	Asia/25	Kaupunginvaltuuston 26.10.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano
735	Asia/26	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
736	Asia/27	Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen eräille asuntotuotannon hankkeille
737	Asia/28	Stadion-säätiö sr:lle myönnettyjen eräiden lainojen ehtomuutokset
738	Asia/29	Lähijunaliikenteen varikoita koskeva selvitys

31.10.2022

Asia/1

§ 710

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Minja Koskelan ja Juha Hakolan sekä varatarkastajiksi Jussi Halla-ahon ja Marcus Rantalan.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Anniina Iskaniuksen sijasta Juha Hakolan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Minja Koskelan ja Anniina Iskaniuksen sekä varatarkastajiksi Jussi Halla-ahon ja Marcus Rantalan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

31.10.2022

Asia/2

§ 711

V 16.11.2022, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2023 - 2025

HEL 2022-005385 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Pia Ojavuo, talousarviopäällikkö, puhelin: 040 356 3831
pia.ojavuo(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2025, Ehdotus 31.10.2022
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin
- 3 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto 31.10.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2023 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2023 - 2025.

Esittelijän perustelut

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 20 § mukaan Helsingin kaupungin tulee eriyttää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen talous talousarviossa ja kirjanpidossa. Vuoden 2023 alkaen talousarviossa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (Sotepe) esitetään erillisenä osana, jolla on omat käyt-

31.10.2022

tötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat. Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta sekä asiakasmaksutuloista ja muista toimintatuotoista. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan irtaimen omaisuuden investoinnit rahoitetaan valtion rahoituksesta. Kaupunki perii toimitiloista vuokraa ja vastaa jatkossakin toimitilainvestoinneista. Rahoituksen kohdentaminen käyttötarkoitukseen määritellään valtuuston päättämässä talousarviossa ja lautakunnan päättämässä tulosbudjetissa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on talousarviossa yksi valtuustoon nähden sitova nettobudjetoitu talousarviokohta sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talousarvion liitteinä esitetään avustusliite, jäsenmaksuliite, investointisuunnitelma sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2023–2025.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (11 §) mukaan Helsingin on laadittava sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia talouden ja toiminnan suunnittelua sekä johtamista varten. Pelastustoimea ohjaa sen rinnalla pelastustoimen palvelutasopäätös (laki pelastustoimen järjestämisestä, 6 §). Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian toteutumista sekä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon eri asiakasryhmien palveluille asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kaupunkistrategian tavoitteita on täsmennetty ja täydennetty palvelustrategiassa toimialan yhteisillä tavoitteilla, keinoilla ja lupauksilla helsinkiläisille. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategiasta 2023–2025 päätetään samassa aikataulussa kuin vuoden 2023 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2023–2025. Palvelustrategia liitetään hyväksymisen jälkeen vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman 2023–2025 liitteeksi.

Talousarvio vuodeksi 2023 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2023 - 2025 sisältyy liitteeseen 1. Vastaukset talousarvioaloitteisiin sisältyvät liitteeseen 2.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Pia Ojavuo, talousarviopäällikkö, puhelin: 040 356 3831
pia.ojavuo(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2025,
Ehdotus 31.10.2022

- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin
3 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto 31.10.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 22.09.2022 § 180

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus- jaosto 19.09.2022 § 35

Kaupunkiympäristölautakunta 13.09.2022 § 494

Kaupunkiympäristölautakunta 06.09.2022 § 450

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.09.2022 § 229

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 201

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.09.2022 § 159

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 127

Tarkastuslautakunta 13.09.2022 § 66

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 08.09.2022 § 91

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 07.09.2022 § 31

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 07.09.2022 § 17

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.09.2022 § 181

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.08.2022 § 156

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 06.09.2022 § 65

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 24.08.2022 § 27

31.10.2022

Asia/3

§ 712

V 16.11.2022, Vuoden 2023 tuloveroprosentin määrittäminen

HEL 2022-012471 T 02 03 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 5,36 %.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa verohallinnolle tuloveroprosentin suuruus viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella.

Vahvistettaessa vuoden 2023 kunnallisveroprosenttia, on huomioitava sote-uudistuksen vaikutus kuntien vuoden 2023 kunnallisveroprosenttien tasoon. Kunnat eivät voi päättää itsenäisesti vuoden 2023 kunnallisveroprosenttia, vaan se muodostuu vuoden 2022 kunnallisveroprosentista, jota leikataan lainsäädännössä määritellyn prosenttiyksikkömuutoksen verran. Tuloveroprosentin leikkaus verovuodelle 2023 (% -

31.10.2022

Asia/3

yksikköä) vuoden 2022 tasosta tehdään saman suuruisesti kaikilta Manner-Suomen kunnilta.

Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosenttien määräämisestä on säädetty Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain 55 §:n muuttamisesta annetussa laissa. Vastaavasti on säädetty Verotusmenettelystä annetun lain 91 b §:n muuttamisesta annetussa laissa. Säännöksen tarkoituksena on estää verotuksen kiristymisen sen johdosta, että kuntien tehtävien siirtäminen hyvinvointialueille ja valtion rahoituksen piiriin edellyttää valtion veron korotuksia.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnanvaltuuston on määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti (joka on vuonna 2022 Helsingissä 18,00 %) vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä.

Näin ollen Helsingin kaupungin tulee vahvistaa vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 5,36 %.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

31.10.2022

Asia/4

§ 713

V 16.11.2022, Vuoden 2023 kiinteistöveroprosenttien määrittäminen

HEL 2022-011776 T 02 03 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää määrätä vuoden 2023 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Jokaisen kunnan on vahvistettava aina yleinen kiinteistöveroprosentti, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti sekä muiden asuinrakennusten veroprosentti (viimeksi mainittu hallituksen esityksen 174/2016 laiksi kiinteistövero-

lain muuttamisesta). Kunta voi halutessaan vahvistaa erillisen veroprosentin voimalaitoksille, yleishyödyllisille yhteisöille ja eräin edellytyksin myös rakentamattomalle rakennuspaikalle. Viimeksi mainitun osalta eräiden kuntien (Helsingin seutu) on KiintVL:n 12 b §:n mukaan määrättävä rakentamattomalle rakennuspaikalle erillinen veroprosentti.

Vuoden 2023 verotuksessa lainsäädännössä määritellyt kiinteistövero- veroprosenttien rajat ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00–6,00, KiintVL:n 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on valtuuston määräämä yleinen veroprosentti +3,00, veroprosentiksi voidaan määrätä kuitenkin enintään 6,00 prosenttia
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00–2,00
- voimalaitosrakennukset ja -rakennelmat kiinteistöveroprosentti 0,93–3,10

Kiinteistöveroveroprosenttien rajoissa ei ole muutosta vuoteen 2022.

Vuonna 2022 kiinteistöveroprosentit ovat Helsingissä seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2023 on arvioitu 300 milj. euroa. Vuoden 2022 tilitysarvio on 295 milj. euroa.

Kiinteistöverotuoton 1,7 prosentin nousu vuodelle 2023 johtuu pääosin kiinteistökannan kasvusta ja sitä kautta veropohjan ennakoidusta noususta.

Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit verohallinnolle viimeistään marraskuun 17. päivänä.

Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistuksen lainsäädäntövalmistelu

Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä ei anneta eduskunnalle tällä hallituskaudella. Maan hallitus on arvioinut, ottaen huomioon myös asumisen kustannusten yleisen nousun, että nykyisessä tilanteessa ei ole syytä antaa eduskunnalle uudistusestitystä, joka väistämättä lisäisi taloudellista epävarmuutta. Näin ollen

31.10.2022

Asia/4

mahdollinen kiinteistöverotuksen arvostamisuudistus siirtyy aikaisintaan vuodelle 2025 tai sen jälkeisiin vuosiin.

Rakennus- ja kiinteistörekisteritietojen kehittämisprojektin vaikutus kiinteistöveron verotusarvoihin

Helsingin kaupunki on sekä omana työnään että konsulttiselvityksin selvittänyt erillisprojektissa viime vuosina Verohallinnon kiinteistöveroluettelon ja kaupungin omien rekisteritietojen vastaavuutta. Tehtyjen selvitysten perusteella on todettu, että eri viranomaisten ylläpitämien rekistereiden tiedoissa on olemassa eroavaisuuksia. Rekisteritietojen oikeellisuus vaikuttaa ensi vaiheessa suorimmin kiinteistöveron perusteena oleviin verotusarvoihin ja sitä kautta kaupungille kertyviin kiinteistöverotuloihin sekä kiinteistöveron oikeudenmukaisuuden paranemiseen verovelvollisen näkökulmasta.

Verohallinnolle on lähetetty korjattavaksi vuonna 2022 tuhansia kiinteistöjä koskevia eri tasoisia kiinteistötietojen päivityksiä ja ne tulevat verovuoden 2023 kiinteistöverotuksen pohjaksi. Vuonna 2021 toimitettiin tietojen päivityksiä noin 2 000 kiinteistön osalta. Helsingissä rekisteritietojen kehittämisprojektin tuoma kiinteistöverotulojen vuosittainen lisäys on alustavien arvioiden mukaan vuoteen 2024 mennessä noin 3–5 milj. euroa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

31.10.2022

Asia/5

§ 714

V 16.11.2022, Helsingin hyvinvointisuunnitelma 2022–2025

HEL 2022-011138 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin hyvinvointisuunnitelma 2022-2025
- 2 Liite: Tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja vastuutahot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022–2025.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaan Helsingissä tulee jokaisen iästä ja terveydentilasta riippumatta voida elää hyvää, turvallista ja omanlaistansa elämää. Kaupunkilaisilla on mahdollisuus toteuttaa itseään ja luoda mahdollisuuksia hyvinvointinsa lisäämiseen. Yhdenvertaisuus, tasa-arvo, ihmisoikeudet ja osallisuuden kokemukset ovat edellytys hyvälle elämälle. Helsingiläisillä on mahdollisuus elää turvallisesti viihtyisässä ja kauniissa kaupunkitilassa positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa.

Hyvinvointisuunnitelma osaltaan toimeenpanee kaupunkistrategiaa ja tähtää hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen. Hyvinvointisuunnitelman avulla ohjataan, toteutetaan ja kehitetään helsinkiläisten hyvinvoinnin edistämiseen ja segregaaation ehkäisyyn tähtäävää vaikuttavaa ja tietoon perustuvaa työtä. Hyvinvointisuunnitelman tavoitekokonaisuuksia toteutetaan osana toimialojen, virastojen ja liikelaitosten talouden ja toiminnan suunnittelua, toteuttamista ja arviointia.

Hyvinvointisuunnitelman sisältö perustuu kaupunkistrategiaan. Lisäksi tilasto-, tutkimus- ja muu tieto väestön hyvinvoinnin tilasta ja kehityksestä on huomioitu laajasti. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointisuunnitelman rakentamisessa on hyödynnetty laajasti tietopohjaa ja tavoitekokonaisuuksien muotoilussa on hyödynnetty tietopohjassa tunnistettuja haasteita.

Uudistunut lainsäädäntö ohjaa sisältöä

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kunnassa säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:ssä. Koska Helsinki jatkaa Suomen ainoana kuntana sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuussa vuodesta 2023 eteenpäin, lakiin sisältyy Helsingin osalta muista kunnista poikkeavia velvoitteita.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6§:n mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Laki velvoittaa Helsingin kaupunkia valmistelemaan valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointisuunnitelman sekä hyvinvointikertomuksen yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa. Lisäksi hyvinvointisuunnitelman sisältöä ohjaavat lastensuojelulain 12 §, vanhuspalvelulain 5 § sekä ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain 5 §. Nämä lait sisältyvät eduskunnan hyväksymään Sote100 -lakipakettiin (HE 56/2021).

Lakipaketin mukaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma laaditaan jatkossa osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n mukaista kunnan hyvinvointisuunnitelmaa. Ehkäisevän päihdetyön osalta kunnassa sovelletaan jatkossa edellä mainitun lain mukaisia suunnittelu- ja raportointivelvoitteita. Jatkossa Helsingin kaupungin on sisällytettävä hyvinvointisuunnitelmaan suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi ja huomioitava suunnitelmassa kielelliset oikeudet

sekä neuvolasuunnitelma hyvinvointialueen (Helsingissä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala) vastuulla olevien neuvolapalvelujen toteuttamiseksi.

Hyvinvointisuunnitelman sisältöä tarkastellaan lain edellyttämällä tavalla tarvittaessa yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa valtuustokauden aikana sekä luodaan yhteinen toimintamalli hyvinvointisuunnitelman ja kertomuksen yhteistyölle.

Hyvinvointisuunnitelman sisältöjä ohjataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisrakenteen kautta

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työtä tehdään Helsingissä jatkossakin toimialojen, virastojen ja liikelaitosten yhteisenä työnä. Kaupunginhallitus päätti 14.5.2018 § 350 ottaa käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamis- ja koordinoitirakenteen. Toimintatapa vahvistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista ja koordinoitintia osana kaupungin johtamisjärjestelmää ja sen seuranta sekä nivoo tämän keskeisen kaupungin perustehtävän kiinteästi sen johtamisjärjestelmään. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että ehkäisevän päihdetyön järjestämistä annetun lain 5 §:n mukaisista tehtävistä vastaava toimielin on kaupunginhallitus ja että tehtävistä huolehtii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä johtaa kaupungin johtoryhmä. Toteuttamista varten perustettiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä, jonka keskeisinä tehtävinä on kaupunkistrategian pohjalta määritellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet. Lisäksi ohjausryhmä ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimeenpanoa toimialoilla ja verkostoissa sekä varmistaa, että tavoitteet ja toimenpiteet näkyvät vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa. Ryhmä ohjaa Helsingin hyvinvointisuunnitelman valmistelua ja osallistuu hyvinvointikertomusprosessiin.

Hyvinvointisuunnitelmaa on valmistelu monialaisesti, yhteistyötä ja kehittämistä tukien

Hyvinvointisuunnitelman valmistelu käynnistyi loppuvuodesta 2021 ja sen valmisteluun on osallistunut laaja joukko asiantuntijoita, verkostoja sekä kumppaneita. Useat suunnitelmaan kirjatuihin toimenpiteisiin eivät vaadi toteutuakseen ylimääräisiä resursseja, vaan kyse on enemmän yhteisen näkemyksen luomisesta, toimintamallien muutoksesta, toimialojen yhteisestä tekemisestä, uusien kumppanuuksien luomisesta, osaamisen kehittämisestä ja johtamisen vahvistamisesta siten, että yhteisesti sovitut tavoitteet saavutetaan. Monessa tavoitekokonaisuudessa järjestöt ja muut yhteistyökumppanit ovat mukana.

Tavoite- ja toimenpidekokonaisuuksien valinnassa on painotettu ennaltaehkäiseviä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuksia. Toimenpiteiksi on valittu sellaisia kehittämiskohteita, joissa useampi toimiala on mukana. Tavoite- ja toimenpidekokonaisuudet on käsitelty ja hyväksytty laajalti toimialojen eri foorumeilla ja kaikille toimenpiteille on määritelty vastuutaho.

Hyvinvointisuunnitelma on käsitelty ja osaltaan hyväksytty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmässä 9.9.2022 ja kaupungin johtoryhmässä 20.9.2022.

Hyvinvointisuunnitelma kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kaupunkiyhteisiä tavoitteita ja toimenpiteitä

Hyvinvointisuunnitelma on keskeinen strateginen asiakirja, jonka sisältöä johdetaan poikkihallinnollisella ja monitoimijaisella yhteistyöllä. Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaa systeeminen ja kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa nojaututaan sosiaalisen laadun määritelmiin sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin. Näissä nostetaan elämänlaadun kokemukset keskiöön ja tärkeinä lähtökohtina ovat yksilön fyysinen toimintakyky, psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi sekä elinympäristön terveellisyys ja toimivuus ja sitä kautta myös keskeisten palvelujen saatavuus. Helsingin hyvinvointisuunnitelmalla on tärkeä rooli sosiaalisen kestävyuden tavoitteiden toteuttamisessa, erityisesti terveyden ja hyvinvoinnin, eriarvoisuuden vähentämisen, kestävien kaupunkien ja yhteisöjen sekä köyhyyden poistamisen tavoitteissa. Välillisemmin suunnitelma tukee monia muitakin YK:n tavoitteita.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja keskeiset sisällöt

Hyvinvointisuunnitelma muodostuu kuudesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteestä, jotka on muodostettu kaupunkistrategiaan ja laajaan tietopohjaan perustuen. Hyvinvointisuunnitelmassa on näihin liittyen 50 tavoitekokonaisuutta ja 106 toimenpidettä kaikki ikäryhmät huomioiden.

1. Mielen hyvinvointi

Vahvistetaan kaupunkilaisten mielen hyvinvointia kehittämällä varhaista tukea, matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä palveluita, avun saavutettavuutta ja omahoitopalvelujen käyttöä. Kehitetään lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjuja, lasten ja nuorten vuorovaikutustaitoja, koulujen nuorisotyötä ja Hyvän mielen kunta -työtä.

2. Harrastaminen ja vapaa-aika

Vapaaehtois- ja vertaistoimintaa sekä taiteen ja kulttuurin huomioimista hyvinvointia lisäävänä tekijänä edistetään kaikissa ikäryhmissä. Kehitetään harrastus- ja kulttuurin kummilapset -toimintaa, kulttuurista vanhustyötä sekä ikääntyneiden kotiin tarjottavia taide- ja kulttuurielämyksiä. Toteutetaan Helsingin kulttuurityön mallia kaupunki-uudistusalueilla ja jatketaan Suomen harrastamisen mallin kehitystyötä.

3. Liikkuminen

Työtä kohdennetaan vähiten liikkuviin kaupunkilaisiin. Lisätään tietoisuutta eri-ikäisten liikkumismahdollisuuksista ja lisätään liikkumista varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivissä. Ikäihmisten toimintakykyä vahvistetaan liikkumissopimuksen avulla ja lisäämällä ohjattua liikuntaa. Kaupungin työntekijöitä kannustetaan säännölliseen liikkumiseen ja kaikenikäisten kaupunkilaisten tietoisuutta Helsingin liikunta- ja liikkumismahdollisuuksista parannetaan. Kokonaisuudessa jatketaan liikumisohjelman työtä.

4. Terveelliset elintavat

Edistetään terveellisiä elintapoja digitaalisten työkalujen hyödyntämisellä ja ammattilaisille suunnatulla ravitsemuskoulutuksella. Lapsille ja nuorille järjestetään hyvinvointikahvilatoimintaa ja ikääntyneille suunnatun Finger-toimintamallin käyttöä vahvistetaan. Myös muuta muistiystävällisyyteen liittyvää kehittämistä vahvistetaan valtuustokauden aikana. Ehkäisevän päihdetyön toimintatapoja vahvistetaan eri ikäryhmille suunnattujen toimenpiteiden avulla sekä kehitetään päihteet ja riippuvuudet lapsiperheissä -palveluketjua.

5. Hyvät väestösuhteet

Lisätään väestöryhmien sekä eri väestöryhmiin kuuluvien yksilöiden välistä vuorovaikutusta sekä vaikutetaan ihmisten turvallisuuden tunteeseen ja asenteisiin. Kaupunkilaisten moniäänisyyttä ja yhdenvertaisia osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia vahvistetaan ja esimerkiksi OmaStadissa edistetään aikaisemmillä kierroksilla aliedustetuiksi tunnistettujen väestöryhmien osallistumista kaikissa prosessin vaiheissa. Tuetaan yhdenvertaisuuden toteutumista sekä vahvistetaan monikana-vaista viestintää huomioiden eri väestöryhmät ja kaupunginosat. Edistetään osatyökykyisten, vammaisten osatyökykyisten sekä vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllisyyttä ja vahvistetaan heidän digiosaamista.

Eri kaupunginosissa syntyviin epäsuotuisiin ilmiöihin, kuten radikalisoitumiseen ja jengiytymiseen haetaan toimintamalleja. Lapsen oikeuksia edistetään Lapsiystävällinen Kunta -työn avulla vahvistamalla esimerkiksi lasten ja nuorten turvallisuutta kaupunkitiloissa, kehittämällä kiu-

31.10.2022

Asia/5

saamiseen puuttuvia toimintamalleja sekä lapsiystävällisiä palautekanavia. Lisäksi koulutetaan laajasti ammattilaisia lapsen oikeuksien huomioimiseen osana työtä.

6. Turvallinen ja kaunis kaupunki

Vaikutetaan turvallisiin arjen ympäristöihin sekä viihtyisään elinympäristöön ja pyritään tunnistamaan ja puuttumaan nykyistä paremmin eri alueiden turvallisuushaasteisiin. Kävelyn suunnitteluohjeilla ja suojateiden parantamisella turvallinen liikkuminen kaupunkitiloissa paranee. Taiteen prosenttiperiaate antaa kaupunkilaisille heidän lähiympäristöisään mahdollisuuden kokea ja kohdata taidetta. Puututaan lisääntyneeseen lähisuuhdeväkivaltaan ja lisätään tietoisuutta kodin ja alueellisten elinympäristöjen turvallisuudesta. Lisäksi vahvistetaan toimenpiteitä, joilla tuetaan omaishoitoperheen hyvinvointia ja omaishoidon turvallisuutta.

Hyvinvointisuunnitelman seuranta

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n mukaan kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä kaupunginvaltuustolle vuosittain. Jatketaan edellisellä valtuustokaudella luotua käytäntöä, jossa hyvinvointisuunnitelman seurantaraportti (Stadin HYTE-barometri) tuodaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Sisällöltään raportointi perustuu hyvinvointisuunnitelman valittujen tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden tarkasteluun ja tuo esille hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen onnistumisia ja haasteita. Laajempi raportointi (laaja hyvinvointikertomus) tehdään valtuustokauden lopussa ja sen sisältö toimii kaupunkitiedon tuottaman tiedon lisäksi seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman tietopohjana. Uudistettu lainsäädäntö edellyttää, että seurantaan osallistetaan HUS-yhtymä. Käytännöt luodaan valtuustokauden aikana ja kehitetään tarvittaessa raportointitapaa.

Hyvinvointisuunnitelmalla on 47 vaikutusmittaria, joilla kuvataan muutosta väestön hyvinvoinnissa, terveydessä ja turvallisuudessa. Lisäksi toimenpiteille on luotu prosessi- ja tulosmittarit, joilla seurataan edistymistä ja onnistumisia. Mittareille on rakennettu raportointialusta ja julkaistaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ulkoisilla verkkosivuilla.

Valitulla sosiaalisen laadun viitekehyksellä pyritään paikantamaan hyvinvointisuunnitelman vaikuttavuutta tarkastelemalla sen toimenpidekonaisuuksien toteutumista suhteessa valittuihin mittareihin. Arvioinnissa tarkastellaan myös onnistumisia kaupunkilaisten fyysisen toimintakyvyn, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin sekä arjen elinympäristön näkökulmasta.

31.10.2022

Asia/5

Jos kaupunginvaltuusto hyväksyy hyvinvointisuunnitelman esitetyn mukaisesti, kaupunginhallitus täytäntöönpanopäätöksessä kehottaa toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia yhteistyössä edistämään hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista osana talouden ja toiminnan suunnittelua ja toimeenpanoa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin hyvinvointisuunnitelma 2022-2025
- 2 Liite: Tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja vastuutahot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ohjausryhmä

31.10.2022

Asia/6

§ 715

V 16.11.2022, Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2023–2025

HEL 2022-008716 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi
Mia-Veera Koivisto, Palvelustrategiapäällikkö, puhelin: 310 35567
mia-veera.koivisto(a)hel.fi
Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42504
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaali-, terveys ja pelastustoimialan palvelustrategia 2023-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto hyväksyy sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategian 2023–2025.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus

Valtakunnallisen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset toiminnalliset ja lainsäädännölliset muutokset koskevat myös Helsinkiä. Merkittävimmät muutokset ovat valtion tavoite- ja talousohjaus sekä järjestämisen vahvistaminen. Uusi lainsäädäntö ja uudistuvan rahoitusmallin myötä tiukkeneva määrärahakehys yhdistettynä

kasvavaan palvelutarpeeseen edellyttävät vahvaa strategista suunnittelua ja johtamista. Helsingin kaupungilla on ensisijainen vastuu lakisäänteisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä. Muutokset asettavat paineita järjestäjäroolin selkiyttämiseksi ja vahvistamiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen edellyttää hyvää kokonaisuuden hallintaa: tiedolla johtamista, kustannusten hallintaa, palvelutarpeen kehittymisen ennakointia ja ennaltaehkäisyä, palvelujen riittävyyden, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistamista, systemaattisesti suunniteltua tuotantorakennetta, palvelutuotannon ohjausta ja hyödyntämistä sekä valvontaa ja palvelujen yhteensovittamista.

Sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 11 §) on laadittu talouden ja toiminnan suunnittelua sekä johtamista varten. Laki määrittelee palvelustrategian sisältöä. Pelastustoimea ohjaa sen rinnalla pelastustoimen palvelutasopäätös (laki pelastustoimen järjestämisestä, 6 §).

Uusi lakisääteinen palvelustrategia on palvelujen järjestäjän strategia, jossa päätetään sen järjestämisvastuulle kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet sekä tavoitteet palvelujen toteuttamiseksi. Tavoitteissa otetaan huomioon asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet sekä palvelujen saatavuus ja saavutettavuus.

Ensimmäinen palvelustrategiakausi Helsingissä on vajaan valtuustokauden mittainen ja luonteeltaan lyhyen aikavälin muutosstrategia, jonka avulla otetaan haltuun uudistuksen keskeisiä muutoksia.

Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian toteutumista. Kaupunkistrategian tavoitteita on täsmennetty ja täydennetty palvelustrategiassa toimialan yhteisillä tavoitteilla, keinoilla ja lupauksilla Helsingin asukkaille. Palvelustrategian lähtökohtana on, että Helsinki vastaa jatkossa entistä paremmin asukkaidensa palvelutarpeeseen.

Palvelustrategian toteutumista seurataan vuosittaisissa sosiaali- ja terveysministeriön kanssa käytävissä neuvotteluissa. Lisäksi jatkossa valtakunnalliset strategiset nelivuotistavoitteet määrittävät järjestäjän palvelustrategisia linjauksia.

Palvelustrategian valmistelu

Palvelustrategian valmistelu käynnistyi vuonna 2020 osana sote-uudistukseen valmistautumista. Tavoitteena oli, että Helsinki ottaa entistä vahvemman järjestäjäroolin ja kirkastaa järjestäjän strategian sekä tavoitteet.

Palvelustrategian valmistelun ohjausryhmänä on toiminut sosiaali- ja terveystoimialan ylin johto, ja valmistelua on koordinoanut tehtävään nimetty koordinaatioryhmä.

Vuoden 2021 aikana kartoitettiin järjestämisen nykytilaa asiantuntijoiden yhteistyötapaamisissa ja heidän haastatteluillaan. Kartoituksen tuloksia verrattiin sote-uudistuksen lakiehdotuksiin. Lakien hyväksymisen jälkeen järjestettiin työpajat, joihin osallistui yhteensä noin 200 sosiaali- ja terveystoimen asiantuntijaa, päällikköä ja johtajaa. Työpajoissa palvelujen järjestämisen kehittämistarpeet konkretisoituivat ja yhteinen tahtotila tulevaisuuden palveluista kirkastui.

Palvelustrategialuonnos ottaa huomioon kesällä 2022 toteutetut asukas- ja henkilöstökyselyt. Palvelustrategian luonnosta esiteltiin henkilöstöjärjestöjen järjestöneuvottelukunnassa ja henkilöstötoimikunnassa. Vammais-, vanhus- ja nuorisoneuvoston jäsenille annettiin mahdollisuus kommentoida palvelustrategiaan luonnosteltuja lupauksia, tavoitteita ja keinoja.

Palvelustrategian valmistelua, rakennetta ja sisältöteemoja on esitelty sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaostossa sekä sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä pelastuslautakunnalle järjestettiin yhteinen iltakoulu palvelustrategian temaattisista kokonaisuuksista. Kaupunginvaltuutetuilla oli mahdollisuus ottaa osaa valmisteluun esittämällä kaupunginvaltuuston palvelustrategiaseminaarissa näkemyksiä uuden toimialan tavoitteista ja palveluista.

Helsingin kaupunki kuuli järjestöjä sote-uudistuksen järjestöyhteistyön valmistelussa muun muassa verkkokyselyllä, jonka vastauksia on hyödynnetty palvelustrategiatyössä. Valmistelun aikana kuultiin myös järjestöjen sote-muutostuen asiantuntijoita.

Palvelustrategiaa on muokattu keskustelujen, kyselyjen tulosten, lausuntojen ja palautteen perusteella, minkä lisäksi palvelustrategiaa on työstetty yhdessä sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastuslaitoksen asiantuntijoiden kanssa.

Osallistuvassa työskentelyssä syntyneitä materiaaleja käytetään jatkossa myös toiminnan suunnittelussa. Strategiakauden aikana varmistetaan, että palveluntuottajilla, järjestöillä ja henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua toimenpiteiden konkreettiseen suunnitteluun.

Ensimmäisen palvelustrategian valmistelussa on osallistuvan valmistelun lisäksi huomioitu tiedossa oleva valtakunnallisen sote-uudistuksen yleinen tavoiteohjaus, uudistunut lainsäädäntö, Helsingin kaupunkistra-

tegian tavoitteet sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluille sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimissa tunnistetut strategiset kehittämistarpeet.

Palvelustrategian rakenne ja sisältö

Palvelustrategia tähtää siihen, että asukkaat saavat nopeasti, sujuvasti ja yhdenvertaisesti tarvitsemiaan palveluja. Strategian sisältö etenee johtamista ja henkilöstöä koskevista tavoitteista kohti palvelujen saataavuudelle asetettuja tavoitteita.

Johtamisella varmistetaan, että asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut. Palvelun onnistuminen edellyttää hyvinvoivaa ja tehtävänsä osavaa henkilöstöä. Kustannusvaikuttavuuden lisäämisellä, palvelujen yhteensovittamisella ja tuottajien hyödyntämisellä sekä ohjauksella turvataan osaltaan sekä palvelujen laatu että palvelujen saatavuus.

Palvelustrategian tavoitteet ja keinot linjaavat päätöksentekoa ja kehittämistyötä yhdessä Helsingin kaupunkistrategian kanssa.

Toteuttaminen ja seuranta

Palvelustrategian onnistumisen ja vaikuttavuuden varmistamiseksi seuraamme tavoitteiden toteutumista. Järjestelmällisellä seurannalla ja arvioinnilla voidaan tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä varmistamaan palvelustrategian tavoitteiden toteutuminen.

Palvelustrategian toteutumista seurataan kaupunkistrategian tavoitteiden ja talouden ja toiminnan seurannan prosessien mukaisesti. Palvelustrategiaa toteutetaan osana toimialan päivittäistä työtä.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan myös vuosittaisissa neuvotteluissa sosiaali- ja terveysministeriön kanssa osana järjestämisvastuun toteutumisen seurantaa ja arviointia.

Palvelustrategiasta laaditaan tiivistetty esitysversio ja viestintämateriaalia asukas- ja henkilöstöviestintään.

Päätöksenteko palvelustrategian hyväksymisessä

Palvelustrategiasta on tarkoitus päättää samassa aikataulussa kuin vuoden 2023 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2023–2025. Palvelustrategia liitetään hyväksymisen jälkeen vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman 2023–2025 liitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Mia-Veera Koivisto, palvelustrategiapäällikkö, puhelin: 310 35567
mia-veera.koivisto(a)hel.fi

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42504
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaali-, terveys ja pelastustoimialan palvelustrategia 2023-2025

Oheismateriaali

1 Asukas- ja henkilöstökyselyjen yhteenveto
2 Vammaisneuvoston lausunto palvelustrategialuonnoksesta
3 Vanhusneuvoston lausunto palvelustrategialuonnoksesta

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus-
jaosto 19.09.2022 § 36

HEL 2022-008716 T 00 01 01

Päätös

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto päätti
esittää kaupunginhallitukselle sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan
palvelustrategialuonnoksen (liite 1) vuosille 2023-2025.

Käsittely

19.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen
uudistusjaosto päättää esittää kaupunginhallitukselle sosiaali-, terveys-
ja pelastustoimialan palvelustrategialuonnoksen (liite 1) vuosille 2023-
2025 seuraavin muutoksin:

Strategian lähtökohta ja valmistelu -kappale

s. 2: Sote-uudistuksen tavoitteet -laatikkoon lisätään uudeksi ensim-
mäiseksi kohdaksi: ”kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja”

Visio -kappale

s. 9: Visio muutetaan muotoon: ”Luomme helsinkiläisille hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyöllä ja vahvalla osaamisella”

s. 9: Muutetaan kappale

”Helsinki turvaa jatkossakin palvelujen saatavuuden monituottajamallia hyödyntäen. Palvelutuotanto koostuu toimialan omasta palvelutuotannosta sekä yksityisten ja kolmannen sektorin palveluntuottajien tuottamista osto- ja palvelusetelipalveluista. Ulkoisten palveluntuottajien osaaminen on tärkeässä roolissa asukkaiden palvelukokonaisuuksia suunniteltaessa ja kehitettäessä.”

muotoon: ”Helsinki turvaa jatkossakin palvelujen saatavuuden monituottajamallia hyödyntäen. Palvelutuotanto koostuu keskeisiltä osin toimialan omasta palvelutuotannosta, jonka lisäksi hyödynnetään yksityisten ja kolmannen sektorin palveluntuottajien tuottamia osto- ja palvelusetelipalveluita. Ulkoisten palveluntuottajien osaamista voidaan käyttää apuna myös asukkaiden palvelukokonaisuuksia suunniteltaessa ja kehitettäessä.

s. 9: korvataan viimeisen virkkeen ilmaus Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ilmaisulla HUS-yhtymä

s. 11: muutetaan laatikon toinen kohta kuulumaan: ”Saumattomilla ja yhteen sovitetuilla palveluilla, panostamalla ennaltaehkäisyyn sekä yhteistyöllä eri toimijoiden välillä varmistamme nykyistä vaikuttavammat palvelut.”

s. 11: muutetaan laatikon neljäs kohta kuulumaan: ”Palvelut ovat laadukkaita, turvallisia ja yhdenmukaisia ja ne edistävät yhdenvertaisuutta riippumatta palvelujen tuottajista.”

Palvelustrategian temaattiset kokonaisuudet ja painopisteet 2023–2025 -kappale

s. 14: Muutetaan ”Järjestämisen johtaminen” väliotsikon jälkeisen lisätauksen toinen kohta: ”Siirrämme painopistettä oman tuotannon johtamisesta kohti kokonaisvaltaista, sektorirajat ylittävää järjestämisen johtamista. Korostamme asiakasprosessien johtamista, sopimusten johtamista sekä tavoitteellisen yhteistyön rakentamista ja yhteisjohtamista eri toimijoiden välillä.”

Muotoon: ”Vahvistamme sekä oman tuotannon johtamista että kokonaisvaltaista, sektorirajat ylittävää järjestämisen johtamista. Oman tuo-

31.10.2022

tannon johtamisessa korostamme hyvää henkilöstöjohtamista sekä palveluiden laadun ja kustannusvaikuttavuuden kehittämistä, järjestämisen johtamisessa taas asiakasprosessien johtamista, sopimusten johtamista sekä tavoitteellisen yhteistyön rakentamista ja yhteisjohtamista eri toimijoiden välillä.”

s. 15: Muutetaan ” Henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaaminen” väliotsikon jälkeisen listauksen neljäs kohta ”Henkilöstömme osallistuu palvelujen ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseen asukkaiden palveluketjujen parantamiseksi.”

Muotoon: ”Varmistamme, että käytössä on riittävät toimintamallit ja rakenteet, joilla koko henkilöstö voi osallistua palveluiden ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseen asukkaiden palveluketjujen parantamiseksi.”

s. 17: Lisätään ”Yhteistyö erikoissairaanhoidon järjestämisessä” väliotsikon jälkeiseen listaukseen uudeksi kohdaksi: ”Varmistamme yhdessä muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa sujuvan jatkohoidon potilasturvallisuuden ja sairaalapäivystysten toiminnan turvaamiseksi.”

s. 17: Muutetaan ”Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen välinen yhteistyö ja integraatio” väliotsikon jälkeisen listauksen toinen kohta kuulumaan: ”Kartoitamme yhteistyössä palvelumuodot ja prosessit, joissa voimme tiivistää yhteistyötä sekä luoda uusia toimintamalleja palvelujen järjestämiseen sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen. Parannamme kotiin vietävää päivystyksellistä akuuttitilanteiden hoitoa.”

s. 18: muutetaan virke: ”Tämä edellyttää oman ja hankitun palvelutuotannon kustannusten ja vaikuttavuuden vertailukelpoisuuden ja läpinäkyvyyden parantamista” muotoon: ”Tämä edellyttää oman ja hankitun palvelutuotannon kustannusten ja vaikuttavuuden vertailukelpoisuuden ja läpinäkyvyyden parantamista sekä tämän vertailutiedon hyödyntämistä myös oman palvelutuotannon kehittämisessä.”

s. 19: Lisätään ”Palvelurakenne, tuotantotavat ja kustannusvaikuttavuus” väliotsikon jälkeisissä listauksissa olevan kohdan ”Lisäämme strategista henkilöstösuunnittelua osana toiminnan ja talouden johtamista.” perään virke: ”Erityisesti siirretään parhaita käytäntöjä toimipisteiden välillä.”

s. 22: Lisätään väliotsikon ”Saatavuus ja saavutettavuus” jälkeen olevaan laatikkoon uusi virke: ”Turvaamme yhdenvertaiset ja laadukkaat suomen- ja ruotsinkieliset palvelut. Kiinnitämme erityistä huomiota ruotsinkielisten palveluiden toimivuuteen.”

s. 22: Muutetaan virke: ”Turvaamme riittävät ja yhdenvertaiset ruotsinkieliset palvelut muun muassa kiinnittämällä huomiota ruotsinkielisten palveluketjujen toimivuuteen, johtamiseen, kielitaitovaatimukseen ja tiedonkeruuseen.” muotoon ”Turvaamme riittävät ja yhdenvertaiset suomen- ja ruotsinkieliset palvelut muun muassa kiinnittämällä huomiota myös ruotsinkielisten palveluketjujen toimivuuteen, johtamiseen, kielitaitovaatimukseen, tiedottamiseen ja tiedonkeruuseen.”

s. 22: Lisätään sivulle virke: ”Helsinki panostaa vammaisten ja ikäihmisten laadukkaisiin ja turvallisiin palveluihin ja huomioi omaishoidon yhtenä hoitomuotona.”

s. 22: Muutetaan virke ”Helsinki pyrkii strategiakaudella pitämään edelleen terveyskeskuskäynnit maksuttomina.” Muotoon: ”Helsingin tavoitteena on että strategiakaudella terveyskeskuskäynnit pysyvät edelleen maksuttomina.”

s. 23: Muutetaan virke: ”Vahvistamme peruspalvelujen saatavuutta hyödyntämällä monituottajuutta ja yhteistyötä.” muotoon: ”Vahvistamme peruspalvelujen saatavuutta myös hyödyntämällä monituottajuutta ja yhteistyötä.”

s.23: Lisätään ”Peruspalvelujen saatavuus paranee” tavoitteen alla listattuihin keinoihin uusi kohta: ”Peruspalveluiden saatavuutta parannetaan lisäämällä henkilöstön veto- ja pitovoimaa. Henkilöstön pysyvyydellä parannetaan myös hoidon jatkuvuutta. Otetaan henkilöstö mukaan parantamaan palveluiden saatavuutta ja lisätään yksiköiden päätoimialtaa kehittää omaa toimintaansa. Vetovoimaisten työyhteisöjen ja hyvin toimivien palvelujen käytäntöjä levitetään muihin yksiköihin.”

s.23: Lisätään ”Peruspalvelujen saatavuus paranee” tavoitteen alla listattuihin keinoihin uusi kohta: ”Lisäämme ehkäisevää ja ennakoivaa työtä sekä teemme tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.”

s. 24: Lisätään ”Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen toiminnot ovat osa kaikkia palveluja.” tavoitteen alla listattuihin keinoihin uusi kohta: ”Teemme tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.”

Lisäksi jaosto toteaa, että koontitaulukot sivuilla 26 - 30 tulee päivittää niin, että ne huomioivat edellä päätetyt muutokset.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

31.10.2022

Jaosto hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Mari Rantanen: Liitteen 1 muutokset:

Poistetaan sivulta 5 "Helsingin väestö on yhä monimuotoisempaa, ja kielellinen kirjo kasvaa, mikä on huomioitava palvelutarjonnassa."

Poistetaan sivulta 7 "Palvelut on järjestettävä yhdenvertaisesti kaikille asukkaille. Yhdenvertaisuus ei tarkoita sitä, että palvelut toteutettaisiin kaikille samalla tavalla."

Lisätään sivulle 7 "Helsinki pyrkii segregaation ehkäisemiseksi tuottamaan kaikille helsinkiläisille samoja palveluja ellei laki erikseen määrää palvelun järjestämisestä"

Poistetaan sivulta 22 "Kehitämme myös muunkielisiä palvelujamme."

Helsingin ei tule edistää segregaatiota järjestämällä Helsinkiin tuleville vieraskielisille omankielisiä palveluja tai ylipäänsä erillisiä maahanmuuttajien palveluja silloin kun niitä ei lakisääteisesti edellytetä. Yhteiskuntaan integroitumisen ehdoton edellytys on kielitaito. Kielitaidon osalta on jo tutkitusti suuria puutteita useiden maassaolovuosien jälkeen ja ongelmaa pahennetaan lisäämällä omankielisiä palveluja jos henkilöiden ei tarvitse suomen kieltä opetella. Valtio lisäksi korvaa tulkkipalveluja, joten Helsingin ei kannata kantaa sellaisia kustannuksia, jotka kuuluvat valtion kautta maksettavaksi.

Vallitsevassa taloustilanteessa ei voida pitää perusteltuna, että Helsinki priorisoi omankielisiä palveluja peräti strategiatasolla.

Mari Rantasen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mari Rantanen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mari Rantanen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut: Helsingin ei tule edistää segregaatiota järjestämällä Helsinkiin tuleville vieraskielisille omankielisiä palveluja tai ylipäänsä erillisiä maahanmuuttajien palveluja silloin kun niitä ei lakisääteisesti edellytetä. Yhteiskuntaan integroitumisen ehdoton edellytys on kielitaito. Kielitaidon osalta on jo tutkitusti suuria puutteita useiden maassaolovuosien jälkeen ja ongelmaa pahennetaan lisäämällä omankielisiä palveluja jos henkilöiden ei tarvitse suomen kieltä opetella. Valtio lisäksi korvaa tulkkipalveluja, joten Helsingin ei kannata kantaa sellaisia kustannuksia, jotka kuuluvat valtion kautta maksettavaksi.

Vallitsevassa taloustilanteessa ei voida pitää perusteltuna, että Helsinki priorisoi omankielisiä palveluja peräti strategiatasolla.

06.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

30.08.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42504
sampo.pajari(a)hel.fi

Mia-Veera Koivisto, palvelustrategiapäällikkö, puhelin: 310 35567
mia-veera.koivisto(a)hel.fi

31.10.2022

Asia/7

§ 716

V 16.11.2022, Kiinteistökaupan esisopimuksen ja toteutussopimuksen hyväksyminen (Pasila, Postipuisto 17117/1-4)

HEL 2022-004846 T 10 01 01 02

Päätös

A) Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä 2 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen siten, että liitteen 4 mukaiset tontit 17117/2-4 tai niistä muodostettavat tontit myydään Fira Rakennus Oy:lle (Y-tunnus 3259668-9) tai tämän perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun tontti 17117/2 vähintään 4 617 000 euron kauppahinnasta, tontti 17117/3 vähintään 3 729 375 euron kauppahinnasta ja tontti 17117/4 vähintään 6 757 875 euron kauppahinnasta.

Kaupoissa noudatetaan kiinteistökaupan esisopimuksen lisäksi kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja toimivaltaisen viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

B) Kaupunginhallitus hyväksyi, ehdolla että kaupunginvaltuusto hyväksyy tontteja 17117/2-4 koskevan kiinteistökaupan esisopimuksen päätösehdotuksen kohdan A) mukaisesti, liitteenä 3 olevan toteutussopimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutos nro 12475
- 2 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot
- 3 Toteutussopimus
- 4 Tonttijako

Muutoksenhaku

- A) Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Fira Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asian taustaa

Pasilan Postipuistoon on laadittu asemakaavan muutos nro 12475, joka on tullut lainvoimaiseksi 6.7.2018. Asemakaava mahdollistaa rakentamisen noin 5 700 asukkaalle entisen Maaliikennekeskuksen alueelle. Rakentaminen on käynnistynyt alueella vuonna 2019.

Postipuiston pohjoisosan alueelle on tarkoitus rakentaa pääosin tehokkaasti rakennettu kohtuuhintaisen asumisen urbaani kerrostaloalue, jossa asuminen, palvelut ja työpaikat sekoittuvat.

Varauspäätös

Kaupunginhallitus päätti 25.8.2014, 836 § varata Postipuiston alueen suunnitellusta asuinrakennusoikeudesta (noin 150 000 k-m²) luovutettavaksi kaupungin omistuksessa olevien alueiden osalta kumppanuuskaavoitukseen ja asuntohankkeiden suunnittelua ja toteuttamista varten 31.12.2016 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- Alueelle kaavoitettavasta asuinrakennusoikeudesta noin 20 % toteutetaan valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona, 40 % välimuodon asuntotuotantona ja 40 % vapaarahoitteisena sääntelemättömänä omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantona. Sääntelemättömästä asuntotuotannosta enintään noin 30 % voi olla vuokra-asuntotuotantoa.
- Sääntelemättömän asuntotuotannon toteuttajat valitaan idea-/konseptikilpailulla.
- Sääntelemätön asuntotuotanto varataan kilpailun voittajien toteutettavaksi. Voittajien toteutettavaksi voidaan kiinteistölautakunnan harkinnan mukaan varata myös enintään noin 50 % välimuodon asuntotuotantoon tarkoitettua asuinrakennusoikeudesta.
- Sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitettut tontit luovutetaan myymällä käyvästä arvosta edellyttäen, että kaupunginvaltuusto vahvistaa tonttien myyntiperusteet.

Kiinteistölautakunta päätti 11.2.2016, 58 § hyväksyä Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan (Pasila) kortteleita 17114 - 17118 ja 17120 - 17122 koskevan hakuohjeen ja järjestää po. hakuohjeen mukaisen ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn.

Kaupunki järjesti 11.2.-16.5.2016 Pasilan Postipuiston pohjoisosan asuinkortteleita (AK, A, AL) 17114 - 17117, 17120 ja 17122, autopaikkojen korttelialuetta (LPA) 17121 sekä lähipalvelurakennusten korttelialuetta (PL) 17118 koskevan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn kiinteistölautakunnan hyväksymän hakuohjeen mukaisesti.

Kortteleiden 17122 ja 17118 toteuttaminen

Ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn perusteella kiinteistölautakunta päätti 18.5.2017, 276 § valita hakualueen 3 tonttien varauksensaajaksi ja toteuttajaksi Fira Oy:n.

Kaupunginvaltuusto päätti 30.8.2017, 301 § oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan myymään ja vuokraamaan suunnitellut tontit kortteleista 17122 ja 17118 tai niistä muodostettavat tontit Fira Oy:lle. Kaupunki ja Fira Oy ovat allekirjoittaneet kyseisiä kortteleita koskevan toteutus sopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen.

Fira Oy sitoutuu kustannuksellaan muun muassa suunnittelemaan ja rakentamaan kokonaisvastuuperiaatteella tontin täysin valmiiksi kaupungin ja viranomaisten hyväksymään kuntoon toteutus sopimuksen, kiinteistökaupan esisopimuksen ja hakuohjeen (tarjouspyynnön) mukaisesti.

Tarjouspyynnön mukaan kaupunki päättää optiokorttelin 17117 ehdollisen varauksen voimaan tulemisesta, mikäli Fira on ensimmäisenä toteutettavissa kortteleissa 17122 ja 17118 noudattanut tonttien luovutusasiakirjojen ehtoja ja veloitteita sekä rakentamiselle asetettuja määräaikoja. Optiokorttelin osalta toteutus sopimus ja kiinteistökaupan esisopimus voidaan laatia aikaisintaan siinä vaiheessa, kun kortteleista 17122 ja 17118 on toteutettu noin 50 %.

Korttelin 17117 varaaminen

Aloituskorttelin 17122 ja korttelin 17118 rakentaminen on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Fira on noudattanut rakentamisen aikatauluja sekä muutoin toiminut toteutus sopimuksen ja kiinteistökauppojen esisopimusten edellyttämällä tavalla. Tällä perusteella optiokorttelin 17117 varausta on tarkastettu tonttipäällikön päätöksellä 13.9.2021, § 48 siten, että korttelin 17117 asuntotonttien 1-4 suunnitteluun ja toteutus edellytysten selvittämiseen annetaan oikeus ehdollisesta varauksesta tehdyn päätöksen perusteella Fira Oy:lle.

Tontin 17122/1 rakennus on käyttöönotettu huhtikuussa 2022. Rakennukset tonteilla 17122/2 ja 4 ovat valmistuneet. Tontti 17118/1 on pitkäaikaisesti vuokrattu 23.2.2022 alkaen ja sille rakenteilla olevan yhteiskäyttörakennuksen on arvioitu valmistuvan keväällä 2023. Tontit 17122/5 ja 6 ovat rakenteilla ja niiden on arvioitu valmistuvan loppuvuodesta 2023.

Koska rakentaminen on edennyt sopimusten edellyttämällä tavalla, on nyt kyseessä olevaa optiokorttelia 17117 koskevan toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksyminen tullut ajankohtaiseksi. Fira Oy:ltä saadun alustavan aikataulun mukaan optiokorttelin rakentaminen ensimmäisen tontin osalta alkaisi talvella 2022-2023. Korttelin tontti 1 vuokrataan pitkäaikaisesti ja tontit 2-4 myydään.

Tonttien 17117/2-4 myyminen

Voimassaolevien kaupunginhallituksen 1.4.2019, § 220 hyväksymien tontinluovutuslinjausten mukaisesti tontit luovutetaan pääsääntöisesti vuokraamalla. Tontinluovutusperiaatteiden siirtymäsääntösten mukaisesti ennen uusien linjausten hyväksymistä vireille tulleissa hankkeissa noudatetaan vanhoja tontinluovutusperiaatteita.

Pasilan Postipuiston alueen tontit on varattu kaupunginhallituksen päätöksellä 25.8.2014, § 836. Varauspäätöksen mukaisin ehdoin on 11.2.-16.5.2016 käyty Pasilan Postipuiston pohjoisosan asuinkortteleita (AK, A, AL) 17114 - 17117, 17120 ja 17122, autopaikkojen korttelialuetta (LPA) 17121 sekä lähipalvelurakennusten korttelialuetta (PL) 17118 koskeva ilmoittautumis- ja neuvottelumenettely, jonka hakualueen 3 toteuttajaksi Fira Oy on valittu kiinteistölautakunnan päätöksellä 18.5.2017, § 276. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 30.8.2017, § 301 oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan myymään korttelin 17122 tontit 2-4. Myyntiä koskeva toteutussopimus ja kiinteistökaupan esisopimus on allekirjoitettu 28.2.2018.

Nyt kyseessä olevan optiokorttelin 17117 tonttien luovutuksissa on sovittu käytettävien yhteneviä periaatteita 28.2.2018 allekirjoitetun toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen kanssa. Koska asia on tullut vireille ennen uusien tontinluovutuslinjausten hyväksymistä ja taustalla on ilmoittautumis- ja neuvottelumenettely, on aikaisempien tontinluovutusperiaatteiden noudattaminen ja tonttien luovuttaminen myymällä perusteltua.

Tontit 17117/2-4 tai niistä muodostettavat tontit myydään Fira Rakennus Oy:lle ja/tai sen perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun kaupunginhallituksen varauspäätöksen 25.8.2014, § 836 mukaisesti. Kauppahinta on yhteensä arviolta noin 15 104 250 euroa. Ensivaiheessa tehdään myytäviä tontteja tai niistä

muodostettavia tontteja koskeva kiinteistökaupan esisopimus Fira Oy:n kanssa. Ostajat suorittavat tonttien kauppahinnan kokonaisuudessaan kaupungille kaupanteon yhteydessä, jolloin tonttien omistus- ja hallintaoikeus siirtyy ostajille.

Myyntihinnat ovat markkinaehtoisia ottaen huomioon ulkopuolisen arvioitsijan laatima arviolausunto tonttien markkina-arvoista, vertailukauppahinnat sekä markkinaolosuhteet. Arviolausunto on oheismateriaalissa.

Vertailutietona todetaan, että kaupunginhallitus on 22.3.2021, § 199 päättänyt Postipuiston asuinkorttelin 17116 kiinteistökauppojen hyväksymisestä. Vaparaohitteisten omistusasuntojen käypä yksikköhinta on ollut korttelin 17116 asuinrakennusoikeuden osalta 975 euroa/k-m².

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 8.9.2021, § 268 Postipuiston asuinkorttelin 17114 ja kiinteistökauppojen hyväksymisestä. Vaparaohitteisten omistusasuntojen käypä yksikköhinta on ollut korttelin 17114 asuinrakennusoikeuden osalta 925 euroa/k-m² ja monikäyttötilojen 450 euroa/k-m².

Myytäväksi tarkoitetut tontit voidaan hankkeen niin esittäessä ja kaupungin suostumuksella vuokrata pitkäaikaisesti oston sijaan kaupungin uusien tontinluovutusperiaatteiden mukaisesti. Tällöin pitkäaikainen vuokraus tehdään noudattaen toteutus sopimuksessa sovittuja periaatteita ja kaupungin tavanomaisesti tontin vuokrauksissa käyttämiä ehtoja sekä kaupunkiympäristölautakunnan tai lautakunnan määräämän viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Rakennus- ja teknologiakonserni Fira on jakautunut rakennejärjestelyjen seurauksena kahdeksi konserniksi 31.3.2022 alkaen ja näin ollen jatkossa aikaisempi Fira Oy (Y-tunnus 2764139-3) on Fira Rakennus Oy (Y-tunnus 3259668-9).

Kiinteistökaupan esisopimus on liitteenä 2.

Tonttijako

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelujen 26.8.2022 laatiman tonttijaon nro 13872 mukaisesti tonttien rajoja on tarkastettu korttelin pihajärjestelyjen selkeyttämiseksi. Tonttijaolla nro 13872 ei ole ollut vaikutusta tonttien rakennusoikeuteen.

Tonttijako on liitteenä 4.

Maaperä

Alue on ollut osa entistä maaliikennekeskuksen aluetta, joka on merkitty valtakunnalliseen maaperän tilan tietojärjestelmään. Maaliikennekeskuksen alueen maaperää on puhdistettu, ja Helsingin ympäristökeskus on antanut kunnostustyöstä lausunnon, jonka mukaan alue on puhdistettu viranomaisen päätöksen mukaisesti. Osassa Postipuiston kaava-alueella on todettu pohjavedessä kloorattuja hiilivetyjä.

Maaperän puhdistamisesta sovitaan tarkemmin kiinteistökaupan esisopimuksessa sekä toteutussopimuksessa.

Toteutussopimus

Toteutussopimuksessa sovitaan tonttien 2-4 myynnin ja tontin 1 pitkäaikaisen vuokrauksen keskeisten ehtojen lisäksi kaupungin ja Fira Rakennus Oy:n välisistä oikeuksista ja velvoitteista sekä alueen toteuttamisen ehdoista ja periaatteista. Toteutussopimus allekirjoitetaan kaupungin ja Fira Rakennus Oy:n välillä.

Toteutussopimus on liitteenä 3.

Päätöksen täytäntöönpano ja toimivalta

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen A) kohdan, kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä oikeuttaa:

- tonttipäällikön päättämään kiinteistökaupan esisopimuksen perusteella tehtävät kaupat
- tonttipäällikön myös tarvittaessa irtisanomaan tai muutoin päättämään toteutussopimuksen sekä kiinteistökaupan esisopimuksen
- kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun sopimukset ja toiminnanohjaus -tiimin päällikön tai tämän valtuuttaman allekirjoittamaan toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen sekä kauppakirjat ja tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

31.10.2022

Asia/7

- 1 Asemakaavan muutos nro 12475
- 2 Kiinteistökaupan esisopimus ja lisäehdot
- 3 Toteutus sopimus
- 4 Tonttijako

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

- A) Kunnallisvalitus, valtuusto
- B) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Fira Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.08.2022 § 403

HEL 2022-004846 T 10 01 01 02

Kustinpolku, Leimasinkatu

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

- Kaupunki päättää myydä Liitteen 4 mukaiset tontit 17117/2-4 tai niistä muodostettavat tontit Fira Rakennus Oy (Y-tunnus 3259668-9) tai tämän perustamille/määräämille yhtiöille taikka perustettavien yhtiöiden lukuun seuraavasti: Tontti 17117/2 vähintään 4 617 000 euron kauppahinnasta, Tontti 17117/3 vähintään 3 729 375 euron kauppahinnasta ja Tontti 17117/4 vähintään 6 757 875 euron kauppahinnasta (kauppahinta yhteensä vähintään 15 104 250 euroa).

Kaupoissa noudatetaan kauppa- ja lisäkauppahinnan määräytymi-

31.10.2022

sen ja muilta osin Liitteenä 2 olevan kiinteistökaupan esisopimuksen ehtoja, kaupungin käyttämiä kiinteistökaupan tavanomaisia ehtoja ja toimivaltaisen viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

- Kaupunki päättää tehdä Liitteenä 3 olevan toteutussopimuksen
- Kaupunki päättää oikeuttaa Tonttipäällikön päättämään kiinteistökaupan esisopimuksen perusteella tehtävät kaupat. Tonttipäällikkö oikeutetaan myös tarvittaessa irtisanomaan tai muutoin päättämään toteutussopimuksen sekä kiinteistökaupan esisopimuksen.
- Kaupunki päättää oikeuttaa Maaomaisuuden kehittäminen ja tonttipalvelun Sopimukset ja toiminnanohjaus -tiimin päällikön tai tämän valtuuttaman allekirjoittamaan toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen sekä kauppakirjat ja tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anu Kumara, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34013
anu.kumara(a)hel.fi

31.10.2022

§ 717

V 16.11.2022, Helsingin kaupungin taidemuseon säätiöiminen

HEL 2021-012568 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Laura Aalto ja Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Hal-
la-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luovutussopimus
- 2 Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 3 Siirtoneuvottelujen pöytäkirja
- 4 Kaupungin henkilöstötoimikunnan pöytäkirja
- 5 Sopimus kaupungin taidekokoelman tallettamisesta
- 6 HAM Helsingin taidemuseosäätiön omistajastrategialuonnos
- 7 HAM Helsingin taidemuseosäätiön tulos-, tase- ja kassavirtalaskelma
- 8 HAM Helsingin taidemuseosäätiön toimintasuunnitelma 2023-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin taidemuseon toiminnan ja henkilöstön siirtämisen HAM Helsingin taidemuseosäätiöön 1.1.2023 alkaen.

Esittelijän perustelut

Säätiöimisen valmistelu, aiemmat päätökset ja toimivalta

Kaupungin taidemuseo HAM on tällä hetkellä osa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuutta. Sen säätiöimistä on valmisteltu syksystä 2018 alkaen. Kaupunginhallitus on 13.12.2021 § 942 päättänyt HAM Helsingin taidemuseosäätiön perustamisesta ja konsernijaosto on 14.2.2022 § 14 nimennyt sen valmisteluvaiheen hallituksen. Kansliapäällikkö on lisäksi 2.3.2022 § 59 nimennyt valmisteluvaiheelle ohjausryhmän.

Säätiöiminen on valmisteltu kaksivaiheisesti siten, että ensimmäisessä vaiheessa säätiö perustettiin pienellä pääomalla ottamatta vielä kantaa HAMin toiminnan, omaisuuden tai henkilöstön siirtoihin. Säätiön puitteissa on selvitetty mm. säätiöimisen vaikutusta arvonlisäveroihin ja valtionosuuksiin sekä mahdollisen osakeyhtiön perustamista osalle taidemuseon toimintaa. Nyt toisessa vaiheessa päätetään HAMin toiminnan ja henkilöstön siirtämisestä säätiöön. Tämä sisältää päätökset mm. henkilöstö- ja omaisuussirroista sekä säätiön pääomittamisesta ja talousmallista.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kaupungin hallinnon järjestämisen periaatteista. Tällä päätöksellä kaupunginvaltuusto hyväksyy HAMin toiminnan ja henkilöstön siirtämisen liikkeenluovutuksena säätiölle. Säätiölle myönnettävästä laitosavustuksesta päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä. Säätiöimisen edellyttämät muutokset hallintosääntöön viedään valtuuston päätettäväksi erillisenä asiana. Jäljempänä mainittu kahden miljoonan euron pääomitus tehdään kaupunginhallituksen päätöksellä sen jälkeen, kun valtuusto on hyväksynyt säätiöimisen ja vuoden 2023 talousarvion.

Säätiömuodon toiminnalliset perustelut

HAMin ydintehtävänä on ylläpitää, kartuttaa ja esittää kaupungin omaa taidekokoelmaa. Valtakunnallisesti merkittävään kokoelmaan kuuluu noin 10 000 taideteosta, joista suuri osa on sijoitettu esille julkiseen kaupunkitilaan ja kaupungin kiinteistöihin. Kokoelmia hoitamalla ja kartuttamalla HAM edistää taideteosten säilymistä tuleville sukupolville.

HAMin toiminta vahvistaa kaupunkistrategian tavoitteita Helsingistä kansainvälisesti vetovoimaisena kaupunkina tarjoamalla huippulaatuisia ja helposti saavutettavia näyttelyitä ja tapahtumia. HAM tavoittaa uusia yleisöjä ja on yksi suosituimmista taidemuseoista Suomessa.

HAMin yleisötyön avulla kuvataidetta tehdään eri tavoin saavutettavaksi. Kuvataiteen sisältöjen ja moninaisten näkökulmien kautta edistetään sivistystä, hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja demokratiaa. Uusi toimintamuoto on kaikille avoin kuvataiteen näyttely Helsinki Biennaali, joka toteutetaan kuluvalle strategiakaudella vuosina 2023 ja 2025. Sen yhteys HAMin julkiseen taiteeseen sekä näyttely- ja kokoelmatoimintaan on tiivis.

HAM on kuvataiteen asiantuntijaorganisaatio. Se tekee tiivistä yhteistyötä kotimaisten ja kansainvälisten taidetoimijoiden kanssa. HAM toimii asiantuntijana kaupungin kuvataiteen hankkeissa, kuten prosenttiperiaatteella toteutetuissa taideteoshankkeissa. HAM hoitaa opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä alueellista vastuumuseotehtävää taidemuseona Uudellamaalla. Tässä tehtävässään se kehittää Uudenmaan taidemuseotoimintaa vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä alueen taidemuseoiden kanssa.

HAMilla on kaksi toimipistettä, näyttely- ja yleisötyön tilat Tennispalatsissa sekä Helsingin kaupungin museon kanssa yhteinen kokoelmakeskus Vantaalla. Toimintaa suunnitellaan jatkettavan nykyisissä toimitiloissa toistaiseksi.

HAMin edellä kuvattu toiminta ja henkilöstö kokonaisuudessaan esitetään siirrettäväksi liikkeenluovutuksen periaatteella HAM Helsingin taidemuseosäätiöön. Säätiö on rekisteröity 11.3.2022. Säätiön sääntöjen mukaan sen tarkoituksena on osana Helsingin kaupunkikonsernia toimia HAMin ylläpitäjänä ja edistää ja tukea kuvataidetta ja sen tunnetuksi tekemistä sekä huolehtia kaupungin taidemuseopalveluista ja taidekokoelmasta sekä harjoittaa muuta taidemuseotoimintaa.

Taidekokoelma jää kuitenkin kaupungin omistukseen ja säätiö hallinnoi sitä erillisellä sopimuksella. Taidekokoelmaan liittyvät investoinnit jäävät myös jatkossa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan määrärahoihin. Säätiö kartuttaa kokoelmia tekemällä kaupungille esityksiä kokoelmiin ostettavista ja lahjoituksena tai testamentin perusteella vastaanotettavista taideteoksista.

Säätiöimisen tavoitteena on HAMin toimintaedellytysten turvaaminen pitkälle tulevaisuuteen sekä toiminnan vaikuttavuuden kasvattaminen. Säätiömalli parantaisi HAMin mahdollisuuksia tuottaa kaupunkilaisille nykyaikaisia, kiinnostavia ja taiteellisesti korkeatasoisia taidemuseopalveluja. Säätiöiminen mahdollistaisi HAMin talouden ylivuotisen suunnittelun sekä omarahoitusosuuden kasvattamisen, markkinointiviestinnän kehittämisen kiinteänä osana taidemuseon toimintaa, säätiön hallituksen tuen taidemuseonjohtajalle sekä paremmat mahdollisuudet johtamismallin kehittämiseen.

31.10.2022

Itsenäinen hallinto säätiömuotoisena mahdollistaisi yhtäältä pitkän aikavälin suunnittelun, kun talouden suunnittelu ei olisi sidottu yksittäiseen tilikauteen, ja toisaalta entistä dynaamisemman palvelujen hinnoittelun ja liiketoimintojen kehittämisen. Tavoitteena on kehittää monipuolista yritysysteistyötä ja kumppanuuksia esimerkiksi yksityisten kokoelmia omistavien säätiöiden ja yksityishenkilöiden kanssa. Kumppanuudet yksityisten kokoelmien kanssa lisäisivät monipuolista kuvataiteen tarjontaa Helsingissä. Yhteistyökumppaneille olisi mahdollista myydä HAMin palveluja, ja kumppanuuksia voitaisiin luoda joustavammin esimerkiksi tapahtumallisuuden ympärille. Säätiöllä on myöhemmin mahdollisuus myös perustaa yhtiömuotoista toimintaa esimerkiksi museokaupan osalta.

Taidemuseolle on tärkeää saada omat viestintä-, markkinointi- ja myyntipalvelut, jotta resursseja voidaan joustavasti kohdentaa Helsinki Biennaalin ja suurten näyttelytuotantojen volyymin kasvattamiseen sekä kumppanuuksien solmimiseen ja yritysysteistyön vahvistamiseen. Omaleimaisen markkinoinnin kautta on mahdollisuus vahvistaa HAMin tunnettua ja lisätä sen houkuttelevuutta yhteistyökumppanina. Säätiömalli vahvistaisi HAMin mahdollisuuksia kehittää yleisösuhdetta ja tuottaa kansainvälisesti merkittäviä ja kiinnostavia ohjelmistoja.

Säätiömalli on taidemuseotoiminnassa yleinen ja toimiva Suomen muissa kaupungeissa. Pääkaupunkiseudulla toimivista taidemuseoista iso osa on säätiömallisia, Kansallisgalleria (Ateneum, Kiasma, Sinerbychoffin taidemuseot) ja EMMA suurimpina. Useat kotimaiset museot ovat onnistuneesti uudistaneet toimintaansa, ja toimintaympäristö on tällä hetkellä merkittävästi erilainen kuin HAMin aloitettua toimintansa Tennispalatsissa vuonna 1999. Asiakkaat kohdistavat museotoimintaan ja elämyksellisiin kulttuuripalveluihin entistä suurempia odotuksia.

Keskeisin etu, jonka säätiömalli taidemuseotoiminnalle tuo, on pitkäjänteinen ja ylivuotinen toiminnan ja talouden suunnittelu. Tulojen ja menojen ylivuotinen käsittely mahdollistaa suuriin ja yleisöjä houkutteleviin kansainvälisiin näyttelyihin sitoutumisen jo vuosia aikaisemmin. Kansainvälistä näyttelytoimintaa tehdään usean vuoden aikajänteellä. Taidenäyttelytoimintaan kuuluu, että toiminnassa otetaan hallittavissa olevia ja huolellisesti arvioituja sisällöllisiä ja taloudellisia riskejä. Taidemuseon tehtävä on tuoda myös esille sisältöjä, joita yleisö ei valmiiksi tunne. Taloudellisten onnistumisten seurauksena HAM voisi käyttää pääosan tuloksestaan oman toimintansa kehittämiseen tai suurempien tuotantojen tuottamiseen. Säätiömalli kasvattaisi HAMin vastuuta ta-soittaa taloudellisesti paremmin ja heikommin menestyneiden näyttelyiden vaikutuksia. Säätiöllä olisi nykyistä vahvempi vastuu myös tarvittaessa sopeuttaa taloutensa toiminnassa otettuihin riskeihin. Ylivuoti-

nen talouden suunnittelu edistää toimivaa riskienhallintaa ja vastuullista taloudenpitoa.

Kaupunkikonserniin kuuluvan säätiön toimintamalli on vakiintunut ja sen ohjaamiseen on olemassa vahvat käytänteet. Säätiömallissa etuina ovat päätöksentekoprosessien vähäportaisuus ja taidemuseon johtamista tukeva hallitustyöskentely. Kaupunki nimeää säätiön hallituksen, jonka tehtävänä on toimia säätiön hyväksi. Hallitukseen voidaan nimetä luottamushenkilöitä, viranhaltijoita sekä esimerkiksi kulttuuri- ja taidemuseoalan ammattilaisia. Hallituksen osaamisvaatimukset kirjataan omistajastrategiaan. Hallitus ohjaa operatiivista toimintaa ja tukee taidemuseon johtoa, jolloin päätöksenteko on lähellä säätiön toimintaa. Säätiön toiminnan valvonta ja riskienhallinta ovat hallituksen keskeisiä tehtäviä ja sen jäsenillä on vastuu säätiön taloudesta. Säätiön säännöissä on mahdollisuus myös erillisen neuvottelukunnan perustamiselle.

HAM olisi myös säätiönä osa kaupunkikonsernia ja sen vahva Helsinki-identiteetti säilyisi. Taidekokoelma säilyy kaupungin omaisuutena, ja HAM olisi myös jatkossa helsinkiläisten oma taidemuseo. HAMissa on kansainvälisesti ainutlaatuista ja arvostettua osaamista esimerkiksi julkisen taiteen, isojen kansainvälisten näyttelyiden sekä Helsinki Biennaalin sisällöissä ja tuottamisessa. HAM vahvistaa kuvataiteen asemaa Helsingissä sekä suomalaisen kuvataiteen tunnettuutta kansainvälisesti. Tiivis yhteistyö muun kaupunkiorganisaation kanssa olisi myös säätiömuotoisen taidemuseon onnistumisen edellytys. Yhteistyötä jatketaan esimerkiksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa mm. Helsinki Biennaalin toteuttamisessa ja julkisen taiteen ja kulttuurihyvinvoinnin hankkeissa.

Toiminnan luovuttamista koskeva sopimus ja henkilöstön asema

HAMin toiminnan siirtämisestä säätiölle on laadittu liitteenä 1 oleva luovutussopimus, jossa täsmennetään kaupungilta säätiölle siirtyvä omaisuus. Henkilöstön siirtyminen tapahtuu liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen. Liikkeenluovutuksessa henkilöstö siirtyy ns. vanhoina työntekijöinä, jolloin palvelussuhdetta koskevat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät.

Säätiöimisen valmistelussa on kuultu henkilöstöä kaupungin yhteistoimintakäytännön mukaisesti. Kevään 2022 aikana kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on järjestetty työyhteisökäsittelyt ja henkilökohtaiset yhteistoimintaneuvottelut sekä HAMin koko henkilökunnan kanssa että toimialan hallinnossa.

Liitteenä 2 olevassa siirtomuistiossa on määritelty henkilöstön siirtymistä koskevat periaatteet. Liitteenä 3 on pöytäkirja henkilöstön siirtymistä

koskevasta yhteistoimintaneuvottelusta ja liitteenä 4 pöytäkirja kaupungin henkilöstötoimikunnasta, jossa säätiöiminen on käsitelty 12.5.2022.

Liikkeenluovutus koskee yhteensä 56 työsopimussuhteista työntekijää ja kahta viranhaltijaa. HAMin henkilöstön lisäksi säätiön palvelukseen siirtyy kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnosta yksi henkilö viestintä- ja markkinointipalveluista sekä yksi henkilö ja yksi eläköitymisen johdosta tyhjäksi jäävä vakanssi hallintopalveluista. Määräaikaisten työntekijöiden siirtymiset laaditaan vastaamaan siirtymisen ajankohdan tilannetta. Henkilöt siirtyvät luovutushetkellä heidän aikaisempia tehtäviään vastaaviin tai saman tasoisiin tehtäviin.

Säätiöimisen taloudelliset vaikutukset

Säätiön arvioitu vuosittainen avustustarve

Kaupungin talousarviossa HAM on nykyisin osa kulttuurin ja vapaa-ajan talousarviokohtaa (4 10 01). Säätiöimisen myötä HAMista tulee kaupungin tytäryhteisö, jota rahoitetaan kulttuurin laitosavustusten talousarviokohdalta (4 10 02).

Jos valtuusto hyväksyy HAMin säätiöimisen, säätiö tulee hakemaan kaupungilta laitosavustusta vuosittain. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala valmistelee esityksen laitosavustuksesta yhdessä säätiön kanssa, ja valtuusto päättää laitosavustuksen suuruudesta vuosittain osana kaupungin talousarviota.

HAMin menot osana kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa ovat 7,4 miljoonaa euroa vuonna 2022. Kun menoista vähennetään HAMin saama valtionosuus ja oman toiminnan tuotot (yhteensä 2,5 miljoonaa), HAMin katevaikutus vuonna 2022 on 4,9 miljoonaa euroa.

HAMin säätiöiminen lisää kaupungin vuosittaisia menoja yhteensä noin yhdellä miljoonalla eurolla. Menojen kasvu johtuu arvonlisäverosta (800 000 euroa), jota käsitellään tarkemmin jäljempänä, sekä lisähallinto- ja toimintakuluista (yhteensä 200 000 euroa).

Jotta säätiö pystyy kattamaan HAMin aiempaan palvelutasoon ja säätiöimisestä aiheutuviin lisäkustannuksiin perustuvat menot, sen arvioidaan tarvitsevan kaupungilta laitosavustusta noin 5,9 miljoonaa euroa vuodessa. Säätiön menojen arvioidaan olevan vuonna 2023 noin 8,8 miljoonaa euroa. Loppuosa menoista on tarkoitus kattaa valtionosuudella, HAMin oman toiminnan tuotoilla sekä kertaluontoisella avustuksella Helsinki Biennaalia varten.

Säätiön menot eivät sisällä HAMin käytössä olevien tilojen vuokratulua, vaan se jää edelleen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan menoihin.

Verohallinnon elokuussa antaman ennakkoratkaisun myötä on päädytty siihen, että säätiö saa tilat kaupungilta käyttöönsä pääsääntöisesti vastikkeetta. Tällä säästetään merkittävä arvonlisäverokustannus, jonka säätiö joutuisi tiloista maksamaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle jää siten 1,8 miljoonaa euroa HAMin tiloihin liittyvää vuokratulua, jonka se maksaa kaupunkiympäristön toimialalle, muttei peri sitä säätiöltä.

Säätiöimisen arvonlisäverovaikutukset

Verohallinnon 4.8.2022 antaman tuloverotuksen ennakkoratkaisun mukaan säätiötä pidetään verotuksessa tuloverolain 22 §:n mukaisena yleishyödyllisenä yhteisönä.

Tuloverolaissa tarkoitettu yleishyödyllinen yhteisö on arvonlisäverovelvollinen vain, jos sen harjoittamasta toiminnasta saatua tuloa pidetään tuloverolain mukaan yhteisön veronalaisena elinkeinotulona. Säätiö on siten arvonlisäverovelvollinen niistä palvelujen ja tavaroiden myynneistä, jotka katsotaan sen elinkeinotuloksi tuloverotuksessa.

Elinkeinotoimintana pidetään muun muassa tavanomaisten tavaroiden myyntiä, joka suuntautuu rajoittamattomaan asiakaspiiriin, on jatkuvaa ja tapahtuu käyvin hinnoin kilpailutilanteessa markkinoilla. Säätiölle siirtävistä toiminnoista elinkeinotoiminnaksi katsotaan HAMin museokaupan toiminta.

Säätiöimisen valmistelussa on tutkittu myös säätiön mahdollisuutta haakeutua vapaaehtoisesti arvonlisäverovelvolliseksi museo- ja näyttelytoiminnastaan. Korkeimman hallinto-oikeuden museotoimintaa koskevissa ratkaisuissa (15.2.2019 T546 ja 28.5.1999 T1325) arvonlisäverovelvollisuutta vapaaehtoisesti hakeneet yhteisöt eivät kuitenkaan päässeet arvonlisäverovelvollisiksi museo- ja näyttelytoiminnastaan, koska toiminnan ei katsottu tapahtuvan liiketoiminnan muodossa. Näiden ratkaisujen perusteella ei pidetty todennäköisenä, että HAMin näyttely- ja museotoiminta olisi hyväksytty arvonlisäverolaissa tarkoitetuksi liike-toiminnaksi.

Säätiö ei siis saa vähentää museo- ja näyttelytoimintaansa varten tekemiensä ostojen arvonlisäveroa, vaan se jää säätiön kustannukseksi. Säätiön mahdollisuus vähentää tekemiensä ostojen arvonlisäverot rajoittuu säätiön toiminnan alkaessa museokaupan toimintaan. Säätiöimisen arvioitu arvonlisäverokustannusvaikutus on palvelujen oston, ai-neiden, tarvikkeiden ja tavaroiden sekä koneiden vuokrien osalta vuonna 2023 noin 800 000 euroa.

Kaupunki on hakenut verohallinnolta arvonlisäverotusta koskevaa ennakkoratkaisua myös toimintamallille, jossa kaupunki luovuttaisi toimitilat säätiön käyttöön vastikkeettomasti. Verohallinnon 16.8.2022 anta-

man ennakkoratkaisun perusteella tilojen vastikkeettomasta käyttöön antamisesta ja saamisesta ei aiheudu arvonlisäverokustannusta kaupungille tai säätiölle eikä toimitilat omistaville tahoille toisin kuin vuokrauksesta, vaan tilat säilyvät ne omistavilla tahoilla nykyiseen tapaan arvonlisäveron vähennykseen oikeuttavassa käytössä ja kaupungilla arvonlisäveron kuntapalautukseen oikeuttavassa käytössä. Kaupunki avustaa säätiötä tilojen vastikkeettoman käyttöön antamisen muodossa rahallisen vuokra-avustuksen sijaan. Ennakkoratkaisu ei koske HAMin museokaupan tiloja, joissa harjoitetaan arvonlisäverollista toimintaa.

Koska kaupunki antaa tilat vastikkeetta säätiön käyttöön, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle jää 1,8 miljoonaa euroa HAMin tiloihin liittyvää vuokratulua. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala huolehtii säätiön käyttöön tulevien toimitilojen ylläpitoon liittyvistä hallinnointitehtävistä ja maksaa tiloista sisäistä vuokraa kaupunkiympäristön toimialalle, muttei peri sitä säätiöltä.

Verohallinnon ennakkoratkaisut ovat kokonaisuudessaan asian oheismateriaalina.

Säätiöimisen yhteydessä tehtävä pääomitus

Säätiötä esitetään pääomitettavaksi kahdella miljoonalla eurolla toiminnan ja henkilöstön siirron yhteydessä. Pääomittamisella turvataan säätiön maksukyky, vakavaraisuus ja luottokelpoisuus. Samalla vahvistetaan säätiön taloudellista itsenäisyyttä ja mahdollistetaan sen kasvustrategian käynnistyminen.

Säätiöimisen tavoitteena on myös museon toiminnan vaikuttavuuden kasvattaminen ja tasoloikka kansainvälisessä toimintaympäristössä. Taidemuseon uuden toiminnan onnistumisen edellytyksenä ovat henkilöstön osaamisen vahvistaminen sekä uusien kumppanuuksien ja liiketoimintamahdollisuuksien kehittäminen. Näitä tullaan vahvistamaan säätiöön tehtävillä keskeisillä rekrytoinneilla.

Kaupunginhallitus tulee päättämään pääomituksesta sen jälkeen kun valtuusto on hyväksynyt talousarvion vuodelle 2023.

Säätiön saamat valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa on varmistettu, että HAMin toiminnan siirtämisellä säätiömuotoon ei ole vaikutusta ministeriön myöntämään valtionosuuteen eikä alueellisen vastuumuseotoiminnan asemaan ja tukeen.

Museolain 5 §:n 6 kohta edellyttää, että jotta säätiö hyväksyttäisiin valtionosuuteen oikeutetuksi, sen taidekokoelman säilyminen museoko-

koelmana tulee varmistaa myös museon lopettaessa toimintansa. Tämä on turvattu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännössä. Kaupungin taidekokoelman tallettamisesta säätiöön on lisäksi laadittu museolain 5 §:n 5 kohdan perusteluissa tarkoitettu sopimus.

Opetus- ja kulttuuriministeriö maksaa valtionosuuden ja alueellisen vastuumuseotoiminnan tuen jatkossa suoraan säätiölle. Säätiön rahoituslaskelmissa valtionosuuden määräksi on arvioitu 1,1 miljoonaa euroa, joka vastaa vuoden 2022 tasoa. Sen oletetaan pysyvän lähivuosi-
na ennallaan.

Säätiön omarahoitustavoite

Säätiö organisaatiomuotona mahdollistaa monipuolisen omarahoituspohjan kehittämisen. Tavoitteena on vakiinnuttaa HAMin omarahoitusosuus noin 20 prosentin tasolle. Se on noin kuusi prosenttiyksikköä nykyistä tasoa korkeampi.

Omarahoituksen arvioidaan kasvavan vuosina 2023–2025 1,5 miljoonasta eurosta noin 1,8 miljoonaan euroon. Omarahoitusta kasvatetaan ensisijaisesti kansainvälisillä suurta yleisöä kiinnostavilla näyttelyillä, joiden toteuttaminen on säätiömuodossa helpompaa talouden ylivuotisen suunnittelun myötä. Niiden avulla tavoitellaan maksavien asiakkaiden määrän kasvua.

Säätiön oma markkinointiviestintä kykenee reagoimaan nopeasti kävijämäärien muutoksiin ja tukemaan HAMin brändiä ja näkyvyyttä. Oman markkinointiviestinnän avulla myös media- ja yritys yhteistyötä voidaan kehittää nykyistä tehokkaammin. Lisäksi erilaisten myytävien palvelujen skaalaa voidaan laajentaa, myytäviä palveluja tuotteistaa ja niiden markkinointia tehostaa. Säätiönä HAM voi sopia kumppanuuksia juuri sen profiiliin parhaiten sopivien, kokoelmia omistavien säätiöiden kanssa ja tarjota näille asiantuntijapalveluja.

Säätiömallin etujen realisoituminen ja omarahoituksen vakiintuminen vie arviolta kolmesta viiteen vuotta. Kun tulostaso on vakiintunut, kaupungin myöntämän laitosavustuksen tasoa tarkastellaan uudelleen. Tässä otetaan huomioon myös kaupungin omistaman taidekokoelman ja siihen liittyvien kustannusten kasvu. Laitosavustuksen taso arvioidaan vuosittain osana talousarviovalmistelua.

Säätiön tulevien vuosien talouslaskelmat

Säätiön vuosien 2023–2025 taloutta on tarkasteltu tarkemmin liitteenä 7 olevissa tulos-, tase- ja kassavirtalaskelmissa. Tarkastelussa on lähdetty siitä, että säätiö täyttää yleishyödyllisen toiminnan kriteerit eikä

tavoittele voittoa. Laskelmissa oletetaan, että säätiön laitosavustus, pääomitus ja valtionosuudet toteutuvat edellä kuvatulla tasolla.

Vuosittain myönnettävän laitosavustuksen lisäksi säätiöiminen aiheuttaa kaupungille kertaluonteisia kustannuksia vuosina 2022 ja 2023.

Vuoden 2022 kertaluonteiset kulut ovat 200 000 euroa, joista suurin erä on säätiölle jo perustamisvaiheessa annettu alkupääoma 100 000 euroa.

Vuoden 2023 kertaluonteiset kulut ovat noin kolme miljoonaa euroa, jotka koostuvat säätiöimisen yhteydessä tehtävästä kahden miljoonan euron pääomituksesta, 500 000 euron lisämäärärahasta Helsinki Biennaalin järjestämistä varten sekä arviolta 450 000 euron suuruisesta ns. kompensatioavustuksesta. Sillä tarkoitetaan kaupungilta säätiölle siirtyvän omaisuuden ja siirtyvien velkojen välistä erotusta. Kaupunki maksaa erotuksen säätiölle toiminnan luovutuksen yhteydessä, jotta siirtyvän omaisuuden määrä vastaa siirtyvien velkojen määrää, eikä kaupungille tai säätiölle muodostu omaisuuden siirrosta tulosvaikutusta eli luovutusvoittoa tai -tappiota. Biennaalin kustannukset sisältyvät jatkossa säätiön saamaan laitosavustukseen, eikä niitä tarvitse ylivuotisen taloussuunnittelun vuoksi huomioida biennaalivuosina erikseen.

Vuonna 2023 säätiön arvioidaan tekevän poistojen jälkeen noin 170 000 euron voitollisen tuloksen, jolla kerrytetään varoja tulevien vuosien toiminnan kehittämiseen ja riskien hallintaan. Seuraavina vuosina säätiön tuloksen arvioidaan nousevan maltillisen tasaisesti.

Kaupungin taidekokoelman tallettaminen säätiöön

HAMin taidekokoelma jää säätiöimisen jälkeenkin kaupungin omistukseen ja se talletetaan säätiöön erillisellä sopimuksella. Noin 10 000 teoksen kokoelmaan kuuluu pääosin suomalaista taidetta 1800-luvun puolivälistä nykypäivään. Myös kaupungin tonteilla ja kiinteistöissä olevat julkisen taiteen teokset kuuluvat siihen. Lisäksi kokoelmaan voi kuulua siihen talletettuja valtion tai kolmannen osapuolen omistuksessa olevia taideteoksia, arkistoaineistoa ja esineitä. Kaupungin taidekokoelmaa kartutetaan aktiivisesti uusia teoksia hankkimalla ja lahjoituksia vastaanottamalla.

Säätiö huolehtii kaupungin taidekokoelman turvallisesta säilyttämisestä, ylläpidosta ja kartuttamisesta sekä käytöstä, esittämisestä ja sijoittelusta eri kohteisiin. Sen tarkoituksena on kartuttaa kaupungille korkeatasoista taidekokoelmaa, avata sitä yleisölle ja toimia kuvataiteen asiantuntijana kaupungin prosenttiperiaate- ja taidelahjoitushankkeissa. Kokoelman osana on julkinen taide, jota sijoitetaan ja ylläpidetään yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Kaupunki osoittaa vuosittain taidekokoelmien ja julkisen taiteen kartuttamiseen erilliset määrärahat. Taidekokoelmien kartuttamiseen osoitettu määräraha jää kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan investointimäärärahoihin. Säätiö vastaa kaupungin taidekokoelman kartuttamisesta tekemällä kaupungille esityksiä kokoelmaan ostettavista ja lahjoituksena tai testamentin perusteella vastaanotettavista taideteoksista. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tehdään jatkossa vuosittain muutamia kymmeniä hankinta- tai muita viranhaltijapäätöksiä teosten ostamisesta tai vastaanottamisesta. Lisäksi säätiö tekee taideasiantuntijana esityksiä kaupungille prosenttiperiaatteen mukaisista kokoelmaan liitettävistä taidehankinnoista. Myös näistä tehdään kaupungilla tarvittavat viranhaltijapäätökset.

Kaupungin kasvaessa myös kaupungin omistama taidekokoelma sekä julkisen taiteen kokoelma ja siihen liittyvät kustannukset kasvavat. Julkisen taiteen määrärahalla tehdään myös julkisten taideteosten korjaushankkeita. Tämä otetaan huomioon kokoelman ylläpitoon myönnettävässä rahoituksessa. Kaupunki tekee päätökset julkisen taiteen määrärahalla tehtävistä korjaushankkeista säätiön esityksestä. Pienemmät vuosittaiset korjaus-, kalusto- ym. investoinnit säätiö pystyy laskelmien perusteella rahoittamaan pääosin omilla tuotoillaan.

Julkisen taiteen korjaus- ja ylläpitovastuu jaetaan säätiön ja kaupunkiympäristön toimialan kesken vakiintuneen käytännön mukaisesti. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa teosten perustuksista, jalustoista, teknisluontoisista laitteista sekä tavanomaisista puhtaanapitotoimenpiteistä. Säätiö puolestaan vastaa taideteoskonservoinnista.

Taidekokoelman tallettamisesta säätiöön on laadittu liitteenä 5 oleva sopimus, jonka mukaan säätiö saa kokoelmaan täyden hallinnan sekä oikeuden hoitaa, säilyttää, käyttää ja kartuttaa kokoelmaa sopimuksen ehtojen mukaisesti. Kyseessä ei ole palvelusopimus eikä kaupunki suorita säätiölle tehtävien hoitamisesta vastiketta. Sopimuksen liitteessä tullaan määrittelemään myös määrärahojen käytön, kokoelman kartuttamista koskevan päätöksenteon ja asiantuntijana toimimisen periaatteet. Lisäksi sopimukseen kirjataan julkisen taiteen ylläpitoon ja korjaukseen liittyvät työnjaot, vastuut ja toimintatavat.

Säätiön omistajastrategia ja konserniohjaus

Säätiölle on valmisteltu omistajastrategia kuten muillekin kaupungin tytäryhteisöille. Päätöksen omistajastrategiasta tekee voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitus. Luonnos omistajastrategiasta on liitteenä 6.

Luonnoksen mukaan HAM Helsingin taidemuseosäätiö kuuluu kaupungin muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja sen teh-

tävänä on nykyaikaisen kansainvälisesti arvostetun taidemuseon ja taidemuseotoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen sekä Helsingin veto-voimaa kansainvälisenä kuvataidekaupunkina vahvistavien kuvataidehankkeiden, kuten Helsinki Biennaalin, toteuttaminen. Säätiö huolehtii kaupungin taidekokoelman turvallisesta säilyttämisestä, ylläpidosta ja kartuttamisesta sekä käytöstä, esittämisestä ja sijoittelusta eri kohteisiin.

Omistajastrategialuonnoksen mukaan säätiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa. Säätiö kuuluu kaupungin konserniohjauksessa kulttuurin ja vapaa-ajan apulaispormestarin toimialaan.

Tavoitteiden osalta luonnoksessa todetaan muun muassa, että säätiö kartuttaa kaupungille korkeatasoista taidekokoelmaa ja avaa sitä yleisöille sekä toimii kuvataiteen asiantuntijana kaupungin prosenttiperiaate- ja taidelahjoitushankkeissa. Säätiö tuottaa monipuolista ja korkeatasoista kotimaista ja kansainvälistä näyttelyohjelmistoa mahdollisimman laajalle ja monimuotoiselle yleisölle. Säätiö kasvattaa pitkäjänteisesti toimintansa suhteellista omarahoitusosuutta säätiöimistä edeltävästä tasosta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto nimeää säätiön hallituksen. Hallituksen kollektiivisen osaamisen osalta omistajastrategialuonnoksessa määritellään keskeisiksi osaamisalueiksi kuntalaissa ja konserniohjeessa tarkoitettujen yleisten toimiala-, talous- ym. osaamisten ohella kansainvälinen toiminta ja verkostojen rakentaminen, kulttuurialan tuntemus ja taidemuseotoiminta, markkinointi ja viestintä, myynti- ja palveluliiketoiminta sekä varainhankinta ja -hallinta. Säätiön hallitus kuuluu kaupungin palkkioryhmään C.

Valtiontukiarviointi säätiön toimintavaiheessa

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valtiontukisääntöjä sovelletaan kuitenkin ainoastaan silloin, kun tuensaajana on yritys. Valtiontukiarvioinnissa on näin ollen selvitettävä, onko HAM Helsingin taidemuseosäätiö valtiontukisääntelyn mukainen yritys eli harjoittaako se taloudellista toimintaa.

Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä riippumatta sen oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluita tarjotaan

markkinoilla (komission tiedonanto valtioneuvoston käsitetiedonanto 2016/C 262/01, jäljempänä käsitetiedonanto, kohdat 6–12).

HAMin säätiöimisen ensimmäisen vaiheen valtiontukitarkastelussa on arvioitu, ettei taidemuseosäätiön harjoittama toiminta ole siirtymäkauden aikana luonteeltaan taloudellista eikä säätiön perustamisvaiheen rahoitukseen siten katsottu sisältyvän SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea. Säätiön toiminnan taloudellista luonnetta on kuitenkin syytä arvioida uudelleen siirtymäkauden päätyttyä ja säätiön varsinaisen toiminnan alkaessa. Valtiontukiarviointi on tehty kaupunginkanslian oikeuspalveluissa.

EU:n komissio on todennut, että kulttuurin ja kulttuuriperinnön suojelun ja säilyttämisen alaan kuuluu monenlaista toimintaa, esimerkiksi museoita, arkistoja, kirjastoja, kulttuurikeskuksia, teattereita, historiallisia paikkoja ja rakennuksia sekä käsityöperinnettä. Erityisen luonteensa vuoksi tiettyjen kulttuurin-, kulttuuriperinnön- ja luonnonsuojeluun liittyvien toimien voidaan katsoa olevan ei-taloudellisia. Tällöin näiden toimintojen julkinen rahoittaminen ei myöskään ole valtiontukea (käsitetiedonanto, kohdat 33–34).

Komissio katsoo käsitetiedonannossaan, että julkiselta rahoittamiselta puuttuu taloudellinen luonne, kun se kohdistuu sellaiseen kulttuuria ja kulttuuriperintöä suojelemaan ja säilyttävään toimintaan, joka on maksutta avoinna suurelle yleisölle. Toiminnan luonnetta ei muuta taloudelliseksi se, jos kävijät joutuvat maksamaan rahallisen korvauksen, joka kattaa vain murto-osan todellisista kustannuksista, sillä maksua ei voida katsoa todelliseksi korvaukseksi tarjotusta palvelusta (käsitetiedonanto, kohta 34).

Lisäksi monet kulttuurin ja kulttuuriperinnön suojeluun tähtäävät toimet sulkevat luonteensa vuoksi pois todellisten markkinoiden olemassaolon. Tällaista toimintaa voi olla esimerkiksi sellaisen julkisen arkiston ylläpito, jossa säilytetään asiakirjojen ainoita kappaleita. Komission näkemyksen mukaan myös tällainen toiminta on ei-taloudellista (käsitetiedonanto, kohta 36).

Omistajastrategialuonnoksen mukaan säätiö kuuluu kaupungin muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja sen tehtävänä on nykyaikaisen kansainvälisesti arvostetun taidemuseon ja taidemuseotoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen sekä Helsingin vetovoimaa kansainvälisenä kuvataidekaupunkina vahvistavien kuvataidehankkeiden, kuten Helsinki Biennaalin, toteuttaminen. Säätiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa ja sen tuloista noin 85 prosenttia on arvioitu koostuvan julkisista tuista. Siten voidaan katsoa, että säätiön pääasiallisessa toiminnassa ei ole kyse taloudellisesta toiminnasta.

Säätiö tulee kuitenkin ylläpitämään myös Tennispalatsissa sijaitsevaa museokauppaa, jonka toimintaa voidaan ainakin lähtökohtaisesti pitää taloudellisena. Valtiontukisääntelyn mukaan pääsääntöisesti, jos tuensaaja harjoittaa sekä taloudellista että muuta kuin taloudellista toimintaa, tuen myöntäjän on varmistettava, että muulle kuin taloudelliselle toiminnalle annettua julkista rahoitusta ei käytetä taloudellisen toiminnan ristiintukemiseen.

Jos kuitenkin kyseessä on infrastruktuurin sekakäyttö siten, että infrastruktuuria tai muuta resurssia käytetään lähes yksinomaan muuhun kuin taloudelliseen toimintaan, komissio on katsonut, että sen rahoitus voi jäädä kokonaisuudessaan valtiontukisääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle. Tällöin edellytetään, että infrastruktuurin taloudellinen käyttö on pelkästään liitännäistoimintaa eli toimintaa, joka liittyy suoraan infrastruktuurin toimintaan ja on sen kannalta välttämätöntä tai joka liittyy kiinteästi sen pääasialliseen muuhun kuin taloudelliseen käyttöön. Näin pitäisi katsoa olevan silloin, kun tällaiset taloudelliset toiminnot kuluttavat samoja tuotantopanoksia kuin pääasiallinen muu kuin taloudellinen toiminta, toisin sanoen materiaaleja, laitteita, työvoimaa tai kiinteää pääomaa. Taloudellisten liitännäistoimintojen on pysyttävä laajuudeltaan suppeina suhteessa infrastruktuurin kapasiteettiin (käsitiedonanto, kohta 207).

Museokauppa liittyy kiinteästi säätiön ei-taloudelliseen museotoimintaan. Museokappaa nähdään tänä päivänä jopa osaksi kulttuurielämystä, koska hyvä museokauppa täydentää museokokemuksen kokonaisvaltaiseksi elämykseksi. Kauppa sijaitsee Tennispalatsissa samoissa tiloissa kuin varsinaiset museotilat ja kaupassa hyödynnetään museon henkilökuntaa. Siten taidemuseosäätiön museokauppa hyödyntää samoja resursseja kuin varsinainen museo, kuitenkin rajoitetusti. Kaupan tulojen arvioidaan olevan vain noin 1,5 prosenttia säätiön kokonaistuloista. Museokaupalla on lisäksi korkeintaan marginaalinen vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Näin ollen HAM Helsingin taidemuseosäätiön tukemiseen ei katsota sisältyvän SEUT 107 (1) artiklan mukaista kiellettyä valtiontukea.

Säätiön hankintaoikeudellinen asema

Myös säätiön hankintaoikeudellista asemaa ja sidosyksikköasemaa on tarkasteltu kaupunginkanslian oikeuspalvelujen toimesta.

Säätiö on julkisista hankinnoista annetun lain näkökulmasta hankintayksikkö eli se kuuluu hankintalain soveltamisalan piiriin. Kaupunki nimittää säätiön hallituksen jäsenet ja valvoo säätiön toimintaa. Kaupunki rahoittaa säätiön toimintaa myöntämällä sille vuosittaisia avustuksia. Lisäksi säätiön toiminnan luonne täyttää hankintalain edellytyk-

31.10.2022

sen siitä, että säätiö on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta.

Säätiö on lisäksi kaupungin sidosyksikkö. Sen lisäksi, että kaupunki käyttää määräysvaltaa säätiöön, säätiön tarkoituksena on osana kaupunkikonsernia huolehtia kaupungin taidemuseopalveluista ja taidekokoelmasta. Säätiön toiminta kohdistuu siten Helsingin kaupunkiin. Säätiössä ei ole yksityistä pääomaa. Sidosyksikköasemasta on tehty säätiön sääntöihin sen edellyttämä kirjaus.

Säätiöimisen yhteydessä tehtävät muutokset hallintosääntöön

Säätiöiminen edellyttää muutoksia kaupungin hallintosääntöön 1.1.2023 alkaen. Muutokset valmistellaan erillisenä esityksenä valtuuston päätettäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luovutussopimus
- 2 Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 3 Siirtoneuvottelujen pöytäkirja
- 4 Kaupungin henkilöstötoimikunnan pöytäkirja
- 5 Sopimus kaupungin taidekokoelman tallettamisesta
- 6 HAM Helsingin taidemuseosäätiön omistajastrategialuonnos
- 7 HAM Helsingin taidemuseosäätiön tulos-, tase- ja kassavirtalaskelma
- 8 HAM Helsingin taidemuseosäätiön toimintasuunnitelma 2023-2025

Oheismateriaali

- 1 Tuloverotuksen ennakoratkaisu
- 2 Lahjaverotuksen ennakoratkaisu
- 3 Arvonlisäverotuksen ennakoratkaisu

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

31.10.2022

Asia/8

Ote

HAM Helsingin taidemuseosäätiö

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.06.2022 § 114

HEL 2021-012568 T 00 00 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi

- kaupungin taidemuseon toiminnan ja henkilöstön siirtämisen HAM Helsingin taidemuseosäätiöön 1.1.2023 alkaen
- HAM Helsingin taidemuseosäätiön pääomittamisen kahdella miljoonalla eurolla edellyttäen, että vuoden 2023 talousarviossa myönnetään tarkoitukseen riittävä määräraha
- säätiöimisen edellyttämät muutokset hallintosääntöön 1.1.2023 alkaen.

Lisäksi lautakunta katsoo, että säätiöittäminen on mahdollista vain, jos säätiöittämiseen tarvittava lisärahoitus osoitetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nykyisen talousarvion ulkopuolelta.

Käsittely

21.06.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Laura Aalto

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Asian aikana kuultavina olivat taidemuseon johtaja Maija Tanninen-Mattila, kokoelmapäällikkö Elina Leskelä, talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg ja projektipäällikkö/säätiön asiamies Teijamari Jyrkkiö. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Lisätään päätösehdotuksen loppuun:

31.10.2022

”Lisäksi lautakunta katsoo, että säätiöittäminen on mahdollista vain, jos säätiöittämiseen tarvittava lisärahoitus osoitetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nykyisen talousarvion ulkopuolelta.”

Kannattaja: Nina Suomalainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Reetta Heiskanen

Lisätiedot

Reetta Heiskanen, vs. kulttuurijohtaja, puhelin: 310 32216
reetta.heiskanen(a)hel.fi

Maija Tanninen-Mattila, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maija.tanninen(a)hel.fi

Elina Leskelä, kokoelmapäällikkö, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 21.03.2022 § 33

HEL 2021-012568 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto nimesi vs. toimialajohtaja Laura Aallon HAM Helsingin taidemuseosäätiön hallituksen varapuheenjohtajaksi vuoden 2022 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

14.02.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 02.03.2022 § 59

HEL 2021-012568 T 00 00 00

Päätös

Kansliapäällikkö asettaa HAM Helsingin taidemuseon säätiöimisen ohjausryhmän seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Reetta Heiskanen
vs. kulttuurijohtaja, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
ohjausryhmän puheenjohtaja

Matti Heiskanen
johtava asiantuntija, kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Kai Huotari
HAM-säätiön hallituksen puheenjohtaja

Teijamari Jyrkkiö
HAM-säätiön asiamies

Kirsti Laine-Hendolin
hallintojohtaja, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Sami Lindström
johtava kaupunginasiainasiamies, kaupunginkanslian hallinto-osasto

Atte Malmström
konserniohjauksen päällikkö, kaupunginkanslian talous- ja suunnitte-
luosasto

Jani Nevalainen
talousarviopäällikkö, kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto

Maria Nyfors
kaupunginsihteerin, kaupunginkanslian hallinto-osasto

Elina Leskelä
kokoelmapäällikkö, HAM, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
ohjausryhmän sihteerin

Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata säätiöimishanketta kaupungin näkökulmasta. Ohjausryhmä seuraa säätiöimisen valmistelua ja varmistaa, että kaikki tarvittavat aineistot valmistellaan tavoiteaikataulussa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, kaupunginhallituksen konsernijaoston sekä kaupunginvaltuuston päätöksentekoa varten, jotta taidemu-
seon toiminta ja henkilöstö vastuine ja velvollisuuksineen voidaan siirtää säätiölle vuoden 2023 alusta.

Ohjausryhmän toimikausi päättyy vuoden 2022 loppuun.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

31.10.2022

HAM Helsingin taidemuseon säätiöimistä on valmisteltu vuodesta 2018 alkaen. Kaupunginhallitus hyväksyi HAM Helsingin taidemuseosäätiön perustamisen 13.12.2021 § 942 ja konsernijaosto nimesi säätiön valmisteluvaiheen hallituksen 14.2.2022 § 14. Kaupunginhallituksen päätöksen perusteluissa todetaan, että säätiöimisen valmisteluvaiheelle voidaan asettaa myös ohjausryhmä.

Ohjausryhmä seuraa säätiöimisen valmistelua ja varmistaa sen etene-
misen tavoiteaikataulussa. Vuoden 2022 aikana valmistellaan mm.
kaupungin ja säätiön välinen palvelusopimus, säätiön tarkempi organi-
saatiomalli, henkilöstösiirrot ja tukipalvelujen järjestäminen sekä mah-
dollisen osakeyhtiön perustaminen osalle taidemuseon toimintaa. Sää-
tiölle on valittu asiamies, joka on aloittanut tehtävässään 1.2.2022. Sel-
vitysten tekemisessä on tarkoitus hyödyntää myös ulkopuolisia asian-
tuntijoita ja konsultteja.

Asia etenee kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilöstötoimikuntaan
ja siitä edelleen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan, kaupunginhalli-
tukseen ja lopulta kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Tavoitteena on,
että valtuusto päättää taidemuseon toiminnan ja henkilöstön siirtämi-
sestä säätiöön keväällä 2022. Tämä sisältää päätökset mm. palveluso-
pimuksesta, henkilöstö- ja omaisuussirroista ja tukipalveluista sekä
näiden mahdollisista vaikutuksista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan,
säätiön talousmallista ja kaupungin avustusohjelmasta sekä säätiön ja
mahdollisen osakeyhtiön suhteesta. Taidemuseon on tarkoitus alkaa
toimia säätiömuotoisena vuoden 2023 alusta.

Säätiön toimintaa ohjaavat kaupunkistrategian tavoitteet, konserniohje,
säätiölle myöhemmin hyväksyttävä omistajastrategia, kaupungin hyvä
hallinto- ja johtamistapa sekä säätiön hallituksen jäsenten nimeäminen.
Konsernijaosto nimeää säätiön ensimmäisen varsinaisen toiminta-ajan
hallituksen vuoden 2022 lopussa niin että se aloittaa toimintansa vuo-
den 2023 alusta. Myös ohjausryhmän toimikausi päättyy vuoden 2022
loppuun.

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 13.12.2021 § 942

HEL 2021-012568 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr:n pe-
rustamisen liitteinä 1 ja 2 olevien perustamisasiakirjojen mukaisesti.

31.10.2022

Kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunginlakimiehen allekirjoittamaan säätiön perustamiskirjan ja tekemään siihen ja säätiön sääntöihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus osoittaa talousarvion kohdasta 1 30 01 (Kaupunginhallituksen käyttövarat) 100 000 euron määrärahan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käyttöön säätiön peruspääomaa varten ja 50 000 euron määrärahan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan käyttöön säätiöimisen valmistelua varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

31.10.2022

Asia/9

§ 718

V 16.11.2022, Valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite riippumattomasta selvityksestä ja sanktiojärjestelmän luomisesta katujen kunnossapitoon

HEL 2022-004012 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite
- 2 Talvihoidon laadun parantaminen 22062022
- 3 Urakkasopimustenohjaus, Talvihoito 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anniina Iskanius ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki tilaa ulkopuolisen, riippumattoman selvityksen katujen kunnossapidon järjestämisen mallista, resursseista, niiden riittävydestä ja laadun kehittämisestä. Samalla luodaan selvä sanktiojärjestelmä, joka astuisi voimaan kun kaupungin määrittelemät laatukriteerit eivät täyty. Sanktioiden pitää koskea niin ulkopuolisia urakoitsijoita kuin Staraakin.

Viime talvi oli kunnossapidon kannalta poikkeuksellisen vaikea eikä kaupungin katuverkkoja ja yleisiä alueita kyetty pitämään tavoitteen mukaisessa kunnossa. Tiiviissä ja yhä tiivistyvässä kaupungissa kaupunkitila on arvokasta ja lumelle sekä lumen käsittelylle osoitettuja tiloja on vähän. Suuri osa lumesta on kuljetettava pois, mikä sitoo paljon ka-

31.10.2022

lustoa ja henkilökuntaa. Pitkittyessään tämä työ hidastuu entisestään, kun lumen vastaanottoaikat täyttyvät ruuhkauttaen kuljetukset ja henkilöstön lepoajat rajoittavat töiden järjestämistä. Viime talvena lunta kuljetettiin vastaanottoaikoille noin 140 000 kuormaa.

Kaupunkiympäristön toimiala on laatinut talvikauden jälkeen selvityksen talvikunnossapidon urakkasopimusten ohjaamisesta (liite 2) ja talvihoidon laadun parantamisen tarpeista ja mahdollisuuksista (liite 3). Talvihoidon kehittämistyössä on käytetty myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Selvityksissä on kuvattu nykyinen talvihoidon ohjausjärjestelmä sekä esitetty toimenpiteet talvikunnossapidon laadun parantamiseksi. Yhtenä toimenpiteenä esitetään jo käytössä olevan sanktiojärjestelmän kehittämistä siten, että poikkeuksellisten olosuhteiden mahdollistama sallittujen laadunalitusten ajanjakso lyhenisi. Samoin esitetään, että nykyisen huomautusmenettelyn sijaan sanktiojärjestelmä laajenisi koskemaan myös Staran palvelusopimuksia. Osa selvityksen ehdottamista laadun parantamisen toimenpiteistä voidaan toteuttaa nykyisen talvikunnossapidon rahoituksen puitteissa, mutta merkittävämmät toimet edellyttävät lisärahoitusta. Osana talvikunnossapidon kehittämistyötä arvioidaan talvikunnossapidon vastuunjako kiinteistöjen ja kaupungin välillä. Pyrkimyksenä selvittää tarkoituksenmukaisin sekä ympäristön ja yhteiskunnan kokonaisedun kannalta edullisin järjestämistapa.

Talvikunnossapidon hankinnoissa sekä palveluntuottajien vastuut että varautuminen poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin on pyritty mitoittamaan kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti. Nykyistä parempi suorituskyky poikkeuksellisissa sääolosuhteissa edellyttää varautumisen ostamista palveluntuottajilta etukäteen. Tämä kasvattaa talvikunnossapidon kustannuksia niinäkin talvina, jotka lopulta eivät vaikeiksi osoittautukaan.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

31.10.2022

- 1 Valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite
- 2 Talvihoidon laadun parantaminen 22062022
- 3 Urakkasopimustenohjaus, Talvihoito 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 544

HEL 2022-004012 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että talvikausi 2021-2022 oli talvikunnossapidon kannalta vaikein kymmeneen vuosiin, eikä kaupungin katuverkkoja ja yleisiä alueita valitettavasti onnistuttu näissä olosuhteissa pitämään tavoitteen mukaisessa kunnossa. Talven erityispiirre oli runsaan lumentulon lisäksi lämpötilan toistuva vaihtelu nollan molemmin puolin, jolloin talvikunnossapidon kalustoa ja henkilökuntaa jouduttiin ohjaamaan vuoroin lumenpoistoon ja vuoroin liukkaudentorjuntaan. Lisäksi lämpötilan vaihtelusta nollan molemmin puolin johtuen muodostui vettä ja lumeeen kosteutta, jotka paitsi aiheuttivat tulvia ja paaennejäätä, myös neutraloivat liukkaudentorjunnassa ja priorisoitujen pyöräilyreittien harjasuolauksessa käytettävien suolojen vaikutusta. Lumisateet ja vesisateet myrskyjen jälkeen aiheuttivat vahvuudeltaan erittäin kovan jää- ja polannekerroksen useille väylille ja kovettuneen jään takia polanteen poisto oli poikkeuksellisen hidasta. Kävelyreiteillä päivisin pehmennyt sohjo jäätynyt öisin ja päivän aikana kertynyt sulamisvesi aiheutti lisää jään muodostumista reiteille. Joulukuun pakkaskauden ansiosta maaperä oli jäätynyt vettä läpäisemättömään routaan ja poiskuljetusta odottaneet lumikasat tukkivat hulevesikaivoja, minkä johdosta sulamisvesiongelmia aiheutui laajemminkin. Ongelmalliset olosuhteet eivät koskeneet pelkästään Helsinkiä, vaan sama poikkeuksellinen tilanne vallitsi kaikkialla pääkaupunkiseudulla ja Varsinais-Suomessa. Tilannetta kuvaa, että liukkaudentorjunnassa käytetty suola ja pesty sepeli loppuivat helmikuussa koko Etelä-Suomesta. Yöpakkaset hidastivat lumen sulamista pitkään.

Helsingin erityispiirre talvikunnossapidossa on, että tiiviissä ja yhä tiivistyvässä kaupungissa kaupunkitila on arvokasta ja lumelle ja lumen käsittelylle osoitettuja tiloja on vähän. Suuri osa lumesta on kuljetettava

pois, mikä sitoo paljon kalustoa ja henkilökuntaa. Pitkittyessään tämä työ hidastuu entisestään, kun lumen vastaanottoapaikat täyttyvät ruuhkauttaen kuljetukset ja henkilöstön lepoajat alkavat rajoittaa töiden järjestämistä. Viime talvina lunta kuljetettiin vastaanottoapaikoille noin 140 000 kuormaa. Näistä noin 25 000 kuormaa kuljetettiin varavastaanottoapaikoille, joilta lumet jouduttiin vielä siirtämään varsinaisille vastaanottoapaikoille ennen lumien sulamista. Sen lisäksi, että kaupunki on saanut paljon palautetta katujen ja yleisten alueiden kunnosta, saimme myös paljon palautetta kunnossapidon aiheuttamasta melusta ilta- ja yöaikaan, liukkaudentorjunnassa käytetyn sepelin haitoista pyöräilijöille, sekä lumen läjittämisestä ja merikaadosta.

Helsingissä katuja hoidetaan kunnossapitoluokituksen mukaisten laatuvaatimusten mukaisesti. Poikkeuksellisissa sääolosuhteissa, kuten kahtena menneenä talvena, joudutaan toteamaan liikennealueiden poikkeusolot ja siirtymään varautumissuunnitelman mukaiseen poikkeusolojen johtamisjärjestelmään. Poikkeusolojen johtamisjärjestelmässä kunnossapitoluokituksen mukaisista laatuvaatimuksista joudutaan poikkeusolojen ajaksi luopumaan ja ohjaamaan kunnossapitoresursseja turvaamaan yhteiskunnan kannalta välttämättömien toimintojen, kuten palo- ja pelastustoimen, sekä joukkoliikenteen edellytykset. Poikkeusjärjestelyillä pyritään mm. kalustoa lisäämällä ja lumen varavastaanottoapaikkoja avaamalla palauttamaan liikennealueiden olosuhteet taas mahdollisimman pian normaaleiksi ja laatuvaatimusten mukaisiksi, mutta poikkeuksellisen lumitilanteen jälkeen normaaliolosuhteisiin palaaminen kestää useita viikkoja.

Talvikunnossapidon hankinnoissa sekä palveluntuottajien vastuut että varautuminen poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin on pyritty mitoittamaan kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti järkevästi. Nykyistä parempi suorituskyky poikkeuksellisissa sääolosuhteissa edellyttää varautumisen ostamista palveluntuottajilta etukäteen. Tämä kasvattaa talvikunnossapidon kustannuksia niinäkin talvina, jotka lopulta eivät vaikeiksi osoittaudukaan ja edellyttää lisärahoitusta talousarviosta.

Kaupunkiympäristön toimiala on tehnyt menneen talvikauden jälkeen erilliset selvitykset talvikunnossapidon urakasopimusten ohjaamisesta (liite 2) ja talvihoidon laadun parantamisen tarpeista ja mahdollisuuksista (liite 3). Talvihoidon kehittämistyössä on käytetty myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Näissä selvityksissä on kuvattu nykyinen talvihoidon ohjausjärjestelmä, sekä esitetty sellaisia toimenpiteitä, joilla talvikunnossapidon laatua voitaisiin parantaa sellaisenakin poikkeuksellisena talvena, kuin talvikausi 2021-2022 oli. Yhtenä toimenpiteenä esitetään nykyisin jo käytössä olevan sanktiojärjestelmän kehittämistä niin, että poikkeuksellisten olosuhteiden mahdollistama laadunalitusten ajanjakso lyhenisi. Samoin esitetään, että nykyisen huomautusmenettelyn si-

jaan sanktiojärjestelmä laajenisi koskemaan myös Staran palvelusopimuksia. Osa selvityksen ehdottamista laadun parantamisen toimenpiteistä voidaan toteuttaa nykyisen talvikunnossapidon rahoituksen puitteissa, mutta merkittävämmät toimet edellyttävät lisärahoitusta. Kokonaisuudessaan talousarvioesityksen kiristyminen tulee kuitenkin heikentämään talvikunnossapidon laatua yleisesti. Osana talvikunnossapidon kehittämistyötä arvioimme myös vielä uudelleen, minkälainen talvikunnossapidon vastuunjako kiinteistöjen ja kaupungin välillä on taroituksenmukaisin ja miten lumilogistiikka on jatkossa ympäristön ja yhteiskunnan kokonaisedun kannalta edullisinta järjestää.

Kaupunkiympäristölautakunta piti tarkoituksenmukaisena että talvihoidon onnistumista ja kehittämistä on arvioitu laajoissa selvityksissä, joiden laadinnassa on ollut mukana myös ulkopuolista asiantuntemusta. Talvikunnossapidon resursoinnista päätetään osana vuosittaista talousarviota, jossa asetetaan raamit kaupungin varautumiselle erilaisiin talviolosuhteisiin. Käsittelyssä oleva talousarvioesitys vuodelle 2023 ei mahdollista talvikunnossapidon laadun suunniteltua parantamista, vaan heikentää sitä entisestään.

Lautakunta piti välttämättömänä, että talvihoitoa kehitetään selvityksissä esitetysti. Erityisesti, että lyhennetään ajanjaksoja, jolloin sanktiojärjestelmää ei ole käytössä, että sanktiojärjestelmä ulotetaan myös Staran urakoihin ja että kantakaupungin lumilogistiikkaa kehitetään lautakunnalle aiemmin esitettyjen mallien pohjalta.

Käsittely

04.10.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Otso Kivekäs: Poistetaan lausunnon viimeisestä kappaleesta:

”Kaupunkiympäristölautakunta ei pidä ehdotettua ulkopuolista riippumatonta selvitystä tarpeellisena. Valtuustoaloitteen esittämä sanktiojärjestelmä on jo käytössä. Kaupungilla on jo olemassa hyvä käsitys niistä haasteista, mitä talvikunnossapidossa hankalana talvena yhä tiivistävässä kaupungissa on.”

Ja korvataan se kappaleilla ”Kaupunkiympäristölautakunta pitää tarkoituksenmukaisena että talvihoidon onnistumista ja kehittämistä on arvioitu laajoissa selvityksissä, joiden laadinnassa on ollut mukana myös ulkopuolista asiantuntemusta.”

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

31.10.2022

Vastaehdotus 2:

Otso Kivekäs: Lautakunta pitää välttämättömänä, että talvihoitoa kehitetään selvityksissä esitetysti. Erityisesti, että lyhennetään ajanjaksoja, jolloin sanktiojärjestelmää ei ole käytössä, että sanktiojärjestelmä ulotetaan myös Staran urakoihin ja että kantakaupungin lumilogistiikkaa kehitetään lautakunnalle aiemmin esitettyjen mallien pohjalta.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Lautakunta pitää välttämättömänä, että talvihoitoa kehitetään mm. selvityksessä esitettyjen toimien avulla. Erityisesti, että lyhennetään ajanjaksoja, jolloin sanktiojärjestelmää ei ole käytössä.

Kannattaja: Jenni Hjelt

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 2

Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt

Ei-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Oona Käyhkö, Otto Meri, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Risto Rautava

Tyhjä: 3

Mia Haglund, Tuomas Nevanlinna, Mika Raatikainen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 8 (3 tyhjää)

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Oona Käyhkö, Otto Meri, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Risto Rautava

Ei-äännet: 5

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Tuomas Nevanlinna, Mika Raatikainen

31.10.2022

Asia/9

Tyhjä: 1
Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen
äänin 5 - 7 (1 tyhjä)

27.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tero Koppinen, projektinjohtaja: 310 78342
tero.koppinen(a)hel.fi

§ 719

V 23.11.2022, Vihreiden valtuustoryhmän ryhmäaloite venäläisestä fossiilienergiasta irtautumiseksi

HEL 2022-004679 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Laura Uuttu-Deschryvere, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 310 15266
laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi

Liitteet

1 Helen Oy:n vastaus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuunkäsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Vihreiden valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että toimia venäläisestä fossiilienergiasta irtautumiseksi sekä IEA:n ehdottamia toimenpiteitä energian säästämiseksi ja öljynkulutuksen vähentämiseksi otetaan pikaisesti käyttöön Helsingissä. Vihreä valtuustoryhmä esittää, että kaupunginvaltuustolle tuodaan selvitys siitä, miten ja millä aikataululla venäläisestä fossiilienergiasta päästään Helsingissä kokonaan irti sisältäen myös Helenin toimet. Samalla edellytetään Heleniltä toimenpideohjelmää, jossa osoitetaan, millä tavoin yritys selviää jatkossa ilman maakaasua, Venäjältä tuotua biomassaa ja ennen pikaista kivihiihivoimaloiden sulkua hoitaa kivihiihien polttoa ilman Venäjältä tuotua kivihiihtä.

Lisäksi Vihreä valtuustoryhmä esittää, että mm. seuraavia keinoja otetaan käyttöön mahdollisimman nopeassa aikataulussa:

- Joukkoliikennelippujen erillinen subventoiminen helsinkiläisille joukkoliikenteen käyttöasteen nostamiseksi
- Sähköautojen latauspisteiden määrän lisääminen ja sähköautojen suosiminen pysäköintipolitiikassa sekä sähköautojen lisääminen kaupungin omassa autokannassa
- Kävelyä ja pyöräilyä lisäävien investointien vauhdittaminen ja väylien ympärivuotisen kunnossapidon parantaminen
- Etätyösuositusten osittainen (esim. 2 päivää viikossa) jatkaminen niillä aloilla, joilla se on mahdollista
- Taloyhtiöiden energiaremonttien vauhdittaminen edelleen
- Työntekijöiden autottoman työmatkaliikkumisen tukeminen
- Yhteiskäyttöautoilun helpottaminen
- Työmatkalentojen vähentäminen
- Erikseen harkittavien asuinalueiden tai kortteleiden autottomien sunnuntaiden kokeilut sekä kesäkävelykatukokeilujen laajentaminen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Merkittävää osaa ryhmäaloitteessa esitettyjä toimenpiteitä Venäjän fossiilienergiasta irtaantumiseksi toteutetaan tai niitä ollaan käynnistämässä mm. osana päivitettyä Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaa. Hiilineutraalisuustavoitteen 2030 mukaisesti vuoteen 2030 mennessä merkittävimmistä osasta fossiilienergian käytöstä (kaikki lähtömaat), joka kaupungin päätäntävällässä, on luovuttu.

Venäläisestä fossiilienergiasta irtaantumisessa on tärkeää keskittyä niihin toimenpiteisiin, joilla on suurin vaikutus ja jotka ovat suoraan kaupungin päätäntävällässä tai joihin kaupunki muutoin voi merkittävästi myötävaikuttaa. Osa esitetyistä toimenpiteistä on vaikutukseltaan vähäisiä tai ne eivät ole kaupungin päätäntävällässä. Lisäksi esitetyissä keinoissa on toimia, joita ei kannata edistää näiden vaikutuksen venäläisestä fossiilienergiasta irtaantumiseen ollessa olematon tai jopa käänteinen.

Vaikutukseltaan merkittäviä keinoja venäläisestä fossiilienergiasta irtaantumiseen ovat Helenin toimet energian tuotannon osalta. Helenin vastaus aloitteeseen koskien Helenin toimia ja Heleniltä edellytettyä toimenpideohjelmaa liitteenä Liite 1.

Seuraavassa katsaus aloitteessa esitettyjen keinoihin.

Joukkoliikennelippujen erillinen subventoiminen helsinkiläisille joukkoliikenteen käyttöasteen nostamiseksi

Lippujen hinnat vaikuttavat keskeisesti joukkoliikenteen suosioon. Joukkoliikenteen lippujen hintajoustoilla tarkoitetaan lippujen kysynnän muutoksen suhdetta lippujen hintojen muutoksiin. Joustot ovat erilaisia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Lisäksi joustot voivat olla erilaisia pienissä muutoksissa verrattuna suuriin, yhtäkkisiin muutoksiin. Yleisesti joukkoliikenteen hintajouston arvioidaan olevan -0,3. Tämä tarkoittaa sitä, että jos lippujen hinnat laskevat 10 %, joukkoliikenteen kysyntä kasvaa 3 %.

Joukkoliikenteen lipunhintojen muutoksella on lisäksi vaikutuksia kulkutavan valintaan. Tutkimuksissa on todettu, että lippujen hintojen laskeutuksessa Helsingin sisäisen joukkoliikenteen lisäkysynnästä suurempi osa tulee jalan tai polkupyörällä kuljetuista matkoista kuin henkilöautoliikenteestä. Siirtymä ei siis ole energiatalouden tai fyysisen aktiivisuuden kannalta suotuisin mahdollinen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan. HSL on halunnut yhtenäistää lippujen hinnat ja nykyisessä tariffissa ei enää ole aiemmin käytössä ollutta kuntakohtaista kausilippujen hinnoittelua. Helsinkiläisten lippujen lisäsubventoiminen vaatisi siis joko muutoksen HSL:n käytäntöön kuntien yhtenäisestä hinnoittelusta tai kaikilta HSL-kunnilta yhteisen päätöksen subvention kasvattamisesta.

Nopeana keinona vähentää venäläisen fossiilienergian käyttöä ja öljynkulutusta joukkoliikennelippujen hinnan subvention lisääminen vaikuttaa tehottomalta. Hintojen alennus tuo joukkoliikenteen käyttäjiksi vähemmän autoilijoita kuin kävelijöitä tai pyöräilijöitä, joten muutos saattaisi olla jopa liikenteen energiankulutusta lisäävä. Pitkällä aikavälillä alentuneet liikkumiskustannukset mahdollistavat muuttumattomalla liikkumisbudjetilla liikkumisen ulottumisen aiempaa kauemmaksi. Tällöin kodin ja työpaikan välisen etäisyyden merkitys vähenee, jolloin alentuneet liikkumiskustannukset voivat houkutella muuttamaan kauemmaksi. Tämä johtaa pitkällä aikavälillä yhdyskuntarakenteen hajaantumiseen, mikä edelleen lisää liikenteen energiankulutusta.

Sähköautojen latauspisteiden määrän lisääminen ja sähköautojen suosiminen pykäköintipolitiikassa

Polttomoottoriautojen korvautuminen sähköautoilla vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Sähköautojen osuuden kasvu tapahtuu kuitenkin suhteellisen hitaasti, eikä kaupungilla ole keinoja nopeut-

taa tätä luontaista siirtymää merkittävästi. Siirtymän nopeuttamisen kannalta keskeisiä keinoja ovat kansalliset verotus- tai tukiratkaisut. Kaupungilla ei ole vaikutusmahdollisuutta ajoneuvojen korkeaan hintaan. Kaupungin keskeiseksi keinoksi on tunnistettu latausinfrastruktura huolehtiminen: vaikka latauspisteitä lisäämällä ei isossa määrin pystytä nopeuttamaan autojen hankintaa, latauspisteiden puuttuminen tehokkaasti estää sähköautoon siirtymisen.

Liikenteen sähköistymisen ennustetun kasvun toteutuminen edellyttää sitä, että sähköautojen latauspaikkoja on tarjolla riittävästi. Lähivuosina latauspaikkojen määrä ratkaisee myös ladattavien hybridien päästövähennystoteuman: mikäli latauspaikkoja ei ole, ajetaan polttomootorilla ja oletettu päästöhyöty jää saavuttamatta. Valtaosa henkilöautojen latauksesta tulee tapahtumaan asuinkiinteistöjen parkkipaikoilla tai -halleissa, mutta kaikkialla kaupungissa tämä ei ole mahdollista.

Latauspaikkoja tarvitaan myös julkisiin ja kaupallisiin kiinteistöihin, yleisille alueille ja pysäköintialueille. Kaupungin tulee varautua myös oman kalustonsa sähköistämiseen. Kaupungin keinot edistää latauspisteiden syntymistä eri paikkoihin (esim. kauppoyhteyteen, yleisille alueille) ovat erilaiset. Esimerkiksi yleisille alueille toteutettaville latauspisteille on jo olemassa prosessi, mutta kaikissa latauspaikkatyypeissä vastaava prosessia ei ole.

Julkisia latauspisteitä Helsingissä on tällä hetkellä noin 200. Kaupungilla on käynnissä kilpailutus enintään 112 uuden latauspisteen toteuttamiseksi; nämä toteutetaan vuoden 2024 loppuun mennessä. Kaupungilta puuttuu kuitenkin kokonaisnäkemys siitä, missä määrin latauspisteitä on jo rakennettu erityyppisiin paikkoihin.

Päivitetyssä päästövähennysohjelmassa on toimenpide, jolla latauspisteiden toteuttamisen keinoista laaditaan suunnitelma. Ehdotuksen mukaan suunnitelma tulee laatia siten, että se huomioi kaupungin erilaiset keinot edistää latauspisteiden syntymistä erilaisissa kohteissa ja toisaalta varmistaa sen, että latauspisteiden määrä on linjassa suhteessa sähköautojen määrän kasvuennusteeseen.

Käytännössä kaupunki voi vaikuttaa latausasemien yleistymiseen julkisessa katutilassa sekä esimerkiksi vaatia latauspistevalmiutta kaavoitettaessa uutta maankäyttöä tai tehtäessä olemassa olevassa rakennuskannassa laajoja peruskorjauksia.

Sähköautoja on mahdollista suosia pysäköintipolitiikassa. Kaupunki myöntää 50 % alennuksen pysäköintimaksuista vähäpäästöisille ajoneuvoille.

Sähköautojen lisääminen kaupungin omassa autokannassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupungin tavoitteena on vaihtaa kaupungin omassa hallinnassa oleva henkilöautokanta täyssähköisiin ajoneuvoihin vuosina 2021–2025. Vaihto toteutetaan siten, että autojen pitoiän täytyttyä auto korvataan täyssähköajoneuvolla. Henkilöautojen pitoikä kaupungilla on viisi vuotta.

Sähköistämisen piirissä on yhteensä noin 457 henkilöautoa, joista valtaosa on Sote-toimialan käytössä. Sähköautojen osuus kaupungin koko henkilöautokannasta on 20,3 % vuonna 2022.

	2021	2022	2023	2024	2025
Uusittavien henkilöautojen määrä		108	23	46	76
Hankitut täyssähköautot (toteutunut luku)	63	30			
Sähköautojen osuus vuoden uusintoista (toteutunut luku)		28			
Sähköautojen kokonaismäärä	63	93			
Sähköautojen osuus koko hlöautokannasta	13,8	20,3			

Täyssähköhenkilöautojen saatavuus on tällä hetkellä kohtuullisen hyvä eikä toimitusajoissa ole ollut viiveitä. Suurin pullonkaula on ollut latauspisteiden rakentamisen haasteet. Latauspisteiden toteuttaminen on osoittautunut haastavaksi erityisesti niissä tukikohtissa ja toimipisteissä, jotka sijaitsevat kaupungin ulkopuolisissa vuokraohteissa.

Kävelyä lisäävien investointien vauhdittaminen

Kävelyhankkeille ei ole ollut erillisbudjettia. Käytännössä kävelyn ja pyöräliikenteen erillisinvestointibudjetti on ollut pyöräliikenteen infra-hankkeiden budjetti, eikä sitä ole käytetty erikseen kävelyä edistäviin hankkeisiin. Toki monet pyöräliikenteen hankkeet parantavat samalla myös jalankulun asemaa, kun pyöräliikenne ja jalankulku erotellaan asianmukaisesti toisistaan.

Investointien vauhdittamisen ensi askel olisi irrottaa kävely ja pyöräliikenne omiksi budjeteikseen siten, että pyöräliikenteelle säilyy vähintään nykyisen investointitason mukainen 25,5 miljoonan euron vuotuisen erillisinvestointien budjetti. Kävelylle erillisinvestointien tarve on pyöräliikennettä pienempi, sillä kävelyn kehittämisessä ei ole niinkään kyse puuttuvan infran rakentamisesta, vaan olemassa olevan täydentämisestä. Kävelyn erillisinvestointeja voisivat olla esimerkiksi kesäkatujen ja muiden kävely-ympäristöä parantavien kokeiluiden toteutuskustannukset, katupuiden ja muun kasvillisuuden lisääminen, jalkakäytä-

vien laatoittaminen sekä oleskeluun soveltuva infra niin aukioille kuin kaduille. Päästövähennysten näkökulmasta nämä investoinnit olisi hyvä kohdistaa kävelyn edistämishjelmassa esitetyille kävelyn ydinalueille, joissa on lähtökohtaisesti paljon jalankulkua ja ne kytkeytyvät joukkoliikenteen solmukohtiin, etenkin raideliikenteeseen.

Julkisen liikenteen solmukohtien lisäksi, myös paikalliskatuverkolle kohdistuvat kävely-ympäristön parannukset ovat oleellisessa osassa sekä kävelyn että pyöräliikenteen edistämisessä. Tällä hetkellä olemassaoleville paikalliskaduille ei kohdistu toimenpiteitä. Paikalliskatuverkon kehittämiseksi kävelyn ja pyöräliikenteen näkökulmasta ei ole olemassa linjauksia tai toimenpidelistauksia. Paikalliskatuverkolla auto liikenteen rauhoittamisen keinoista ei ole listauksia eikä käynnissä olevia tai tulevia hankkeita.

Se, missä määrin kävely ja pyöräily vähentävät riippuvuutta fossiilien energista, riippuu ensisijaisesti siitä, mitä kulkumuotoa kävely ja pyöräily korvaavat. Mikäli ihmisiä pystytään ohjaamaan siten, että kävely ja pyöräily korvaavat nimenomaan omalla autolla tehtyjä matkoja, on näillä toimilla vaikutusta fossiilisten polttoaineiden kulutukseen.

Pyöräliikennettä lisäävien investointien vauhdittaminen

Pyöräliikenteen investointibudjetti on jo verrattain hyvällä tasolla huomioiden vuonna 2021 valmistunut pyöräväylien priorisointi- ja toteuttamishjelma, jossa määriteltiin tavoiteverkkojen toteutumisen tavoite vuodelle 2031 perustuen aiemmin voimassa olleeseen 19,5 M€ vuosittaiseen pyöräliikenteen investointibudjettiin. Vuonna 2022 investointibudjetti nostettiin 25,5 M€ ja vuosina 2023–2024 sen on tarkoitus olla 23,5 M€, joka jo valmiiksi luo edellytykset tavoiteverkkojen ripeämmälle toteutukselle, kuin edellä mainitussa priorisointihjelmassa on määriteltä.

Pyöräväylien priorisointi- ja toteuttamishjelmassa määritelty tavoiteverkkojen rakentamistahti oli hyvin linjassa aikaisemman HNH 2035 -tavoitteen kanssa. Pyöräliikenteen investointibudjetin lisääminen on hyvin linjassa myös aikaistetun HNH -3030 tavoitteen kanssa, mutta aikaistettu HNH-tavoite edellyttää myös tavoiteverkkojen toteutumisen aikaistamista viidellä vuodella verrattuna em. priorisointihjelmaan, mutta nostetun investointibudjetin tälle luomia edellytyksiä ei vielä ole tarkistettu.

Ensin on tärkeä tarkistaa, miten pitkälle tavoiteverkkoa saadaan rakennettua jo korotetulla investointibudjetilla. Mikäli jo korotetulla budjetilla tavoiteverkkoja ei saada pyöräväylien priorisointi- ja toteuttamishjelmassa vuodelle 2031 määritetyn tavoitetilan tasolle viisi vuotta aiemmin vuonna 2026, on ensiarvoisen tärkeä laatia perusteellinen tarkastelu

vaadittavasta investointibudjetti- ja henkilöresurssitasosta. Tarkastelussa on selvitettävä ainakin, millaisella investointibudjetilla ja henkilöresursseilla saadaan vähintään 70 % kantakaupungin tavoiteverkosta ja 58 % baanaverkosta valmiiksi vuoteen 2026 mennessä.

Pyöräliikennettä lisäävien investointien vauhdittaminen luo edellytyksiä pyöräliikenteen kulkutapaosuuden kasvulle, joka osana muiden kestävien kulkumuotojen edistämistä vähentää autoliikenteen kulkutapaosuutta. Näin vähennetään myös riippuvuutta venäläisestä fossiilienergiasta. Pyöräliikenteen kasvu lisäksi parantaa kansanterveyttä, vähentää päästöjä, parantaa kaupungin elinvoimaisuutta ja parantaa liikenneturvallisuutta. Investointien vauhdittamista tukee myös se, että jokainen erityisesti baanaverkon toteuttamiseen investoitu 1 euro tuo keskimäärin 7,8 euron hyödyn yhteiskunnalle.

Kävely- ja pyöräliikenneväylien ympärivuotisen kunnossapidon parantaminen

Pyöräväylien priorisointi- ja toteuttamisohjelman mukaan toteutettavan pyöräliikenteen tavoiteverkon rakentaminen edellyttää myös panostusta sen ympärivuotiseen kunnossapitoon. Näin luodaan edellytykset sille, että kaiken ikäiset ja kykyiset ihmiset voisivat jatkaa pyörällä ajamista myös talvisissa olosuhteissa sekä sille, että saavutetaan pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmassa asetettu HNH-ohjelman kanssa synkronoitu päätavoite nostaa pyöräliikenteen kulkutapaosuus nykyisestä n. 10 prosentista 20 prosenttiin.

Potentiaali ympärivuotisen pyöräliikenteen kasvulle on suuri, sillä Pyöräilybarometri -tutkimuksen mukaan 71 % helsinkiläisistä ihmisistä käyttää pyörää matkoillaan ainakin joskus, 41 % liikkuu pyörällä talvella lumettomana ja jäättömänä aikana ja 13 % ajavat ympäri vuoden. Ympärivuotista pyöräliikennettä on jo tuettu pääasiassa harjasuolaukseen perustuvalla tehostetulla talvikunnossapidolla. Talvikauden 2022–2023 tavoitteena on, että 105 km pyöräliikenteen pääreiteistä ovat tehostetun talvikunnossapidon piirissä. Tavoite vuodelle 2025 on, että 150 km pyöräliikenteen pääreiteistä kuuluvat tehostettuun talvikunnossapitoon.

Ympärivuotisen kunnossapidon parantamiseksi tarvitaan muutakin kuin tehostetun talvikunnossapidon verkoston laajentamista. Kunnossapitoa on parannettava myös niillä reiteillä, jotka ovat tavoitetilanteessakin tehostetun talvikunnossapitoverkoston ulkopuolella. Nykyisten kunnossapitomenetelmien ja infran laadun johdosta pyörätiet ovat talvella pahimmillaan käyttökelvottomassa kunnossa. Tavoitteena on oltava, että pääpyöräreitit pysyvät kauttaaltaan talvella ajettavassa kunnossa niin, että pyöräliikennemäärät eivät lämpimään vuodenaikaan verrattuna vähene merkittävästi.

Tehostetun talvikunnossapidon lisäksi on kehitettävä operointimene-
telmiä, tehtävä tarkoituksenmukaisia kalustohankintoja, kehitettävä
urakkasopimuksia ja selvennettävä vastuita. Lisäksi on arvioitava re-
surssitarvetta ja kokonaisvaikutuksia, kuten tarvittavista investoinneista
saatavia hyötyjä. Hyötyjä syntyy pyöräliikenteen kasvun lisäksi erityi-
sesti liukastumisvammojen vähenemän kautta syntyvästä terveyden-
huoltokustannusten laskusta. Hyötyjen saavuttamiseksi talvihoidon
pääreitit on määriteltävä käyttäjälähtöisesti. Laatuvaatimukset on ase-
tettava tarkoituksenmukaisesti ja harmonisoitava yli hallinnollisten rajo-
jen, ja urakoinnissa on kiinnitettävä huomiota muihin käyttäjäkokemus-
ta parantaviin tekijöihin. Pyöräliikenneväylien ympärivuotisen kunnos-
sapidon parantaminen edellyttää sitä, että jalankulun kunnossapitoon
panostetaan samalla mitalla ja koko kunnossapidon toimintakentän tar-
kastelua kokonaisuutena.

Etätyösuositusten osittainen (esim. 2 päivää viikossa) jatkaminen niillä aloilla, joilla
se on mahdollista

Nykyohjeet mahdollistavat jo etätyön tekemisen esim. 2 päivää viikossa
niillä aloilla, joilla se on mahdollista. Helsingin kaupungilla etätyötä (jo-
ka on osa monipaikkaista työtä) voi edelleen tehdä kaikissa niissä töis-
sä, joissa se on mahdollista. Työyhteisöt sopivat esihenkilöidensä joh-
dolla, milloin lähityö on tarpeen. Sovituissa puitteissa työntekijät voivat
sovittujen pelisääntöjen puitteissa päättää, mistä käsin tekevät töitä.

Henkilöstöosaston 27.5.2021 antamassa kaupunkiyhtenäisessä Moni-
paikkainen työ Helsingin kaupungilla -ohjeessa on todettu, että Helsingin
kaupunki tukee monipaikkaisen työn tekemistä ja että monipaikkai-
sessa työssä työtä ja sen tekemistä ohjaavat työtehtävät, tehtäville
asetetut tavoitteet ja työntekijä itse. Kun työ voidaan tehdä etä- tai lähi-
työnä siellä, missä se on työntekijän, työnantajan ja työtehtävien kan-
nalta tarkoituksenmukaisinta ja luontevinta, lisätään työtyytyväisyyttä,
henkilöstön sitoutumista työnantajaan ja työn tuottavuutta.

Myös Henkilöstöraportista 2021 (s. 9) ilmenevin tavoin monipaikkatyön
tekemistä on kannustettu tekemään ja kannustetaan edelleen Helsingin
kaupungilla.

Taloyhtiöiden energiaremonttien vauhdittaminen edelleen

Kaikissa kiinteistöissä kannattaa toteuttaa energiatehokkuusparannuk-
sia ja tarkastella päälämmitysjärjestelmän valintaa. Tällä hetkellä todel-
la monet energiatehokkuuteen liittyvät toimet ovat itsessään taloudelli-
sesti kannattavia, eli ne maksavat itsensä takaisin suhteellisen nopeas-
ti verrattuna järjestelmän pitoaikaan. ARA tukee lisäksi kiinteistöjen
energiatehokkuusremontteja sekä öljylämmityksestä luopumista.

Tällä hetkellä kiinnostus remontteihin on suurta ja esimerkiksi maalämpöjärjestelmien osalta markkina on osin ylikuuma. Pullonkaulana remonteille on siis markkinatarjonnan riittävyys.

Kaupunki tarjoaa taloyhtiöille ilmasta neuvontaa energiatehokkuusparrannuksiin liittyen. Tämä Energiarenessanssi-toimintamalli on ollut erittäin suosittu ja tarpeellinen keino nopeuttaa remontteja eikä vastaavaa palvelua ole tarjolla muiden tahojen tuottamana.

Työntekijöiden autottoman työmatkaliikkumisen tukeminen

Helsingin kaupunki on Suomen suurin työnantaja. Vuoden 2020 lopussa sen palveluksessa työskenteli yhteensä 39 152 työntekijää. Työntekijöiden työmatkoista noin 40 prosenttia tehtiin henkilöauton kuljettajana tai matkustajana vuonna 2020. Työmatkojen kulkutottumuksissa on suuria eroja muun muassa toimialojen ja eri palveluiden, kuten myös työntekijöiden iän ja sukupuolen välillä.

Tutkimusten mukaan kestävien liikkumistottumusten suosioon vaikutetaan tekemällä systemaattisesti samaan suuntaan kulkevia konkreettisia toimenpiteitä, jotka lisäävät kävelyn, pyöräilyn sekä joukkoliikenteen käytön helppoutta, houkuttelevuutta ja kilpailukykyisyyttä suhteessa henkilöautolla kulkemiseen. Helsingillä on sekä kaupunkina että työnantajana keinoja vaikuttaa työntekijän liikkumistottumuksiin. Turvalliset, nopeat ja viihtyisät kulkuyhteydet kävellen ja pyörällä vaikuttavat liikkumisvalintoihin keskeisimmin. Lisäksi taloudellisilla kannusteilla ja työsuhde-eduilla, kampanjoilla ja kilpailuilla voidaan vaikuttaa työntekijän kulkumuotovalintoihin. Tutkimusten mukaan työntekijät arvostavat siistejä ja riittäviä suihku-, pukeutumis- ja säilytystiloja sekä asianmukaista pyöräpysäköintiä.

Monia näistä toimenpiteistä kaupunki toteuttaa jo nykyisellään. Pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020–2025 ja Käveltävän Helsingin visio vuoteen 2030 sisältävät keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet jalankulun ja pyöräilyn suosion kasvattamiseksi. Kaupunki tarjoaa työntekijöille mm. 160 euron työsuhdematkalippuedun, kaupunkipyörän käyttöedun sekä rahallista tukea polkupyörän hankintaa varten. Henkilöstöliikunta on aktivoanut työntekijöitä kestävien kulkumuotojen käyttöön kansallisten tapahtumien ja kilpailujen, kuten Unelmien liikuntapäivän, Liikkujan viikon ja Kävelykilometrikisan muodossa sekä tarjoamalla henkilöstölle Työmatkaliikkujaksi-valmennusta. Helsinki palkittiin Suomen Aktiivisimpana Työpaikkana 2020.

Helsinki laatii vuoden 2022 aikana Suomen Aktiivisin Työpaikka -konseptin mukaisen projektisuunnitelman tavoitteineen ja toimenpiteineen myös työmatkoilla tapahtuvien kestävien liikkumismuotojen edistämiseksi. Nykytilan arviointi osoittaa, että erityisesti työmatkapyöräilyä

edistävien olosuhteiden, kuten pyöräpysäköinnin ja peseytymis- ja pu-
keutumistilojen toteutumisessa on suurta vaihtelua työpaikkojen välillä.
Kaupungin tarjoamat henkilöstöedut on tarkoitus arvioida kokonaisu-
tena huomioiden myös työntekijöiden näkemykset ja kokemukset. Täs-
sä yhteydessä on mahdollisuus arvioida myös henkilöstöetujen kan-
nustavuutta ja ohjaavuutta kaupungin tärkeiden strategisten päämää-
rien, kuten ilmasto-, työhyvinvointi- sekä työvoiman veto- ja pitovoima-
tekijöiden näkökulmista. Vuoden 2022 lopussa toteutetaan kestäviin
kulkumuotoihin herättelevä ja henkilöstön tietoisuutta nykyisistä työ-
suhde-eduista parantava kampanja. Kampanjassa tehdään yhteistyötä
Climate Nudge -tutkimuskonsortion kanssa, jossa kehitetään tuup-
pauksia liikenteen päästöjen vähentämiseksi mm. työmatkoilla.

Yhteiskäyttöautoilun helpottaminen

Yhteiskäyttöautoilulla voidaan vähentää auton omistamisen tarvetta.
Yhteiskäyttöautoilu verrattuna auton omistamiseen kannustaa teke-
mään varsinkin lyhyet matkat muilla kulkumuodoilla kuin autolla.

Yhteiskäyttöautoilun edistäminen ei ole toistaiseksi vaatinut kaupungilta
merkittäviä toimenpiteitä. Kaupunki on osoittanut yhteiskäyttöautoyri-
tysten autoille omia pysäköintipaikkoja. Lisäksi yhteiskäyttöautoyri-
tysten autot voivat pysäköidä asukaspysäköintitunnuksen hinnalla kaikilla
kaduilla ja yleisillä alueilla olevilla aikarajoitetuilla ja maksullisilla pysä-
köintipaikoilla, joiden aikarajoitus on yli 60 minuuttia. Uudessa pysä-
köintipolitiikassa on toimenpiteenä palvelutason mukaisen hinnoittelun
käyttöönotto. Tällöin on mahdollista, että kaikkien pysäköintityyppien
hinta nousee. Yhteiskäyttöautoyrittäjien pysäköintitunnuksen hinta on
esitetty pidettäväksi nykytasolla, mikä parantaa yhteiskäyttöautoyri-
tysten kilpailukykyä auton omistamiseen verrattuna.

Asuintonttien pysäköintipaikkamäärien laskentaohjeessa on kannustin;
toteuttamalla tontille yhteiskäyttöautojen pysäköintipaikkoja, saa hel-
pota pysäköintipaikkojen rakentamisveloitteesta. Tämä parantaa yh-
teiskäyttöautojen toimintaedellytyksiä, mutta kannustimen soveltaminen
ja toteutuksen käytännön valvominen on ollut ongelmallista ainakin
joissain tapauksissa.

Jos yhteiskäyttöautojen kilpailukykyä päätetään edistää lisää, tulisi
miettiä uusia toimenpiteitä tämän toteuttamiseksi ja varata niille riittä-
västi resursseja. Kaupungin kannattaa miettiä yhteistyössä yhteiskäyt-
täautoyrittäjien kanssa edistämistoimenpiteitä, jos niitä on tarpeen lisä-
tää nykyisistä toimenpiteistä. Näin mahdolliset edistämistoimenpiteet
voidaan kohdistaa oikein.

Yhteiskäyttöautoilun edistämiseen ei liity lainsäädännöllisiä esteitä.

Yritykset saattavat tehdä yhteistyötä esimerkiksi yksityisten pysäköintioperaattoreiden kanssa autojen lataukseen ja pysäköintiin liittyen. Tässä yhteistyössä kaupungilla ei ole roolia.

Yhteiskäyttöautoilu vähentää oman auton käyttöä ja ajettuja kilometrejä sekä tehostaa autojen käyttöä. Sillä voi olla pienimuotoinen vaikutus venäläisestä fossiilienergiasta irtautumisessa mutta vaikuttavasta toimesta ei ole kyse.

Työmatkalentojen vähentäminen

Lentomat kustamisen ympäristövaikutukset on tiedostettu Helsingin kaupungilla ja tavoitteena on lentämällä tapahtuvan työmatkustamisen vähentäminen. Helsingin kaupunki on kannustanut ja kannustaa edelleen vähentämään lentomat kustamista siten, että lentomat kustuksen tarpeellisuus tulee aina arvioida erikseen ja käyttää mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti muita vähemmän kuormittavia matkustustapoja. Lentomat kustamisen tarpeellisuuden arvioinnin tekee aina viime kädessä esihenkilö.

Henkilöstöosaston 29.11.2021 antamassa kaupunkiyhtenäisessä Matkustusohjeessa on hiilineutraalius- ja vähäpäästöisyysnäkökohdat otettu huomioon (luvut 2 ja 4.1). Ohjetta laadittaessa on erityistä huomiota kiinnitetty esimerkiksi lentomat kustamisesta aiheutuvien päästöjen vähentämiseen.

Virka- tai virantoimitusmatkaa suunniteltaessa on otettava huomioon muun muassa matkan tarpeellisuus, ja välttämätön matka tulee tehdä ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavalla tavalla.

Työntekijän on esimerkiksi mahdollista liittää välttämättömien työmatkojen yhteyteen vuosilomaa tai muita vapaapäiviään, esimerkiksi viikonloppuvapaita, lentoliikenteen ja muun liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Työmatkaa suunniteltaessa tulee siis muun muassa arvioida työmatkan ja vapaa-ajan matkustamisen kokonaisuutta ja huomioida ennakoitusti mahdollinen työmatkaan liitettävä vapaa-ajan matkustaminen päästöjen vähentämiseksi.

Ohjeen mukaisesti kotimaan työmatkat tulee pääsääntöisesti tehdä muulla tavoin kuin lentäen. Matkustamisen kokonaiskustannuksia arvioitaessa on myös ympäristövaikutukset otettava huomioon. Työtehtävien hoitamiseen liittyvän matkustamisen vaihtoehtona voi tapaamisiin käyttää mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksiä.

Myös Monipaikkainen työ Helsingin kaupungilla -ohjeen luvussa 2 on huomioitu hiilineutraalius- ja ympäristöhyödyt työmatkustamisen (ja

samalla myös lentämällä tehtyjen työmatkojen) vähentämisen yhteydessä.

Erikseen harkittavien asuinalueiden tai kortteleiden autottomien sunnuntaiden kokeilut

Tarkkoja arvioita autottomien sunnuntaiden päästövähennyspotentiaalista on vaikea tehdä. Vaikutus riippuu alueen laajuudesta. IEA:n arvioiden mukaan autoton sunnuntai koko kaupungin tasolla, riippuen kaupungin koosta, säästäisi 380 000 barreliä öljyä, jos autoton sunnuntai on voimassa viikoittain ja 95 000 barreliä öljyä, jos autoton sunnuntai on kerran kuussa (<https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-cut-oil-use>).

Mikäli Helsingin kaupunki ottaisi käyttöön autottomat sunnuntait laajemmilla alueilla, se vaatisi yhteistyötä ministeriöiden ja muiden valtion viranomaisten kanssa. Kiellon ulkopuolelle pitäisi jättää ainakin ammatiliikenne, sillä elinkeinonharjoittamisen vapaus on perustuslaillinen oikeus. Myös lainsäädännön antamat mahdollisuudet tulee arvioida. Valtakunnallisesti merkittävälle väylille kunnalla ei ole toimivaltuuksia asettaa kieltoja, sillä maantiet ovat valtion hallinnoimia. Todennäköistä on myös, että kiellolle tulisi olla mahdollisuus hakea poikkeuslupaa esimerkiksi liikuntarajoitteisuuteen tai vaikkapa muuttoon liittyen. Myös tässä neuvottelu valtion viranomaisten ja etenkin poliisin kanssa olisi välttämätöntä, sillä poliisin pitäisi valvoa kiellon noudattamista. Laajemat kieltoalueet vaatisivat pitkää ja huolellista valmistelua yhteistyössä valtion viranomaisten kanssa vaikutustenarviointeineen. Laajat kieltoalueet olisivat melko epärealistinen vaihtoehto.

Yksittäisten asuinalueiden tai kortteleiden autottomat sunnuntait jäisivät todelliselta fossiilipolttoaineiden vähennyspotentiaailtaan melko vähäisiksi. Mikäli kuitenkin aluekohtaisia autottomia alueita toteutettaisiin, kannattaisi alueet valita joukkoliikenteen saavutettavuuden ja maankäytön tiivyyden perusteella. Esimerkiksi Helsingin keskusta tai Kallio voisivat olla alueita, joissa autoliikenne voitaisiin ohjata pääkatuverkkoa pitkin alueen ulkopuolelta.

Kaupunginosakohtaiset autottomat sunnuntait tulisi valmistella yhteistyössä alueen yritysten ja asukkaiden kanssa. Autottomat sunnuntait ovat olleet enemmän tapa lisätä kaupungin viihtyisyyttä ja elinvoimaa suppeammalla liikekeskusalueella. Yksinään päästövähennysnäkökulmasta niiden vaikutus olisi varovaisen arvion mukaan melko vähäinen.

Kesäkävelykatukokeilujen laajentaminen

Liikenteen päästövähennysten näkökulmasta kesäkadut pitäisi kytkeä katujen kehittämiseen pidemmällä aikavälillä. Yksittäisten katujen kokei-

lut muutaman kesäkuukauden eivät tuota merkittäviä tuloksia päästövähennysten tai fossiilipolttoaineista luopumisen näkökulmasta. Suurin vaikuttavuus olisi soveltaa kesäkatujen oppeja paikalliskatuverkon kehittämiseen periaatetasolla. Nämä periaatteet olisi hyvä kirjata myös kävelyn edistämishjelman toimenpiteeseen yksi ”kävelyn suunniteluohjeen laatiminen”. Konkreettinen muutos saataisiin aikaiseksi rahoittamalla olemassa olevan paikalliskatuverkon kehittämistä, mikä tarkoittaa omaa investointibudjettia ja hankkeiden ohjelmointia tämä budjetin puitteissa. Paikalliskatuverkon kehittäminen perustuu suoraan syyskuussa kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymiin periaatteisiin katuverkon toiminnallisesta luokituksesta (<https://dev.hel.fi/paatokset/asia/hel-2021-010056/kylk-2021-32/>). Nyt riskinä on, että kesäkadut alkavat elää omaa elämäänsä irrallisena jatkuvista suunnitteluprosesseista ja katu ympäristön pysyvästä kehittämisestä, jolloin niistä muodostuu ennemmin tapahtumia, kuin ihmisten liikkumiseen ja siten päästövähennyksiin aidosti vaikuttavia toimenpiteitä.

Mikäli kesäkaduista haluttaisiin konkreettisia vaikutuksia päästövähennyksiin, pitäisi niitä tehdä useita kymmeniä ympäri kaupunkia. Suurimmat ulosmitattavat hyödyt päästövähennysten näkökulmasta menetetään, kun kadut palautetaan kesän jälkeen lähtötilanteeseen. Suurimmat liikenteen päästöt syntyvät pääkatuverkolla, jossa liikkuu eniten autoliikennettä. Tosin on myös tunnistettava paikalliskatujen kadunvarsi-pysäköinnin ja autoliikenteen ehdoilla suunnitellun ympäristön rooli autoliikenteen nykyisessä roolissa liikennejärjestelmässä. Päästövähennysnäkökulmasta tilannetta tulisi joka tapauksessa tarkastella koko katuverkon tasolla eikä yksittäisten katujen kautta. Täytyy myös arvioida väliaikaisen järjestelyn suunnitteluun ja toteuttamiseen kuluvia resursseja suhteessa saavutettuihin hyötyihin. Vuonna 2022 kesäkatujen toteutuskustannukset ovat noin 280 000 euroa neljän kadunpätkän osalta. Henkilöresurssien osalta kesäkadut ovat vuosittain vaatineet projektipäälliköltä useamman kuukauden työtunnit ohjaamaan konsulttitoita ympäristö- ja liikenteenohjaussuunnittelun, toteutussuunnittelun, vuorovaikutuksen ja muiden tehtävien hoitamiseen.

Kesäkatujen tavoitteiden saavuttamiseksi on oleellista investoida riittävästi kadulle sijoitettavien elementtien laatuun, jotta ne houkuttelevat ihmisiä käyttämään katutilaa. Kesäkadut näyttävät mitä kaduille voidaan sijoittaa autojen viemän tilan sijaan. Kun tilaa otetaan jostain pois, täytyy tilalle tulevien asioiden osoittaa arvonsa, jolloin niihin on tarpeellista myös investoida tarpeeksi. Tämä periaate kadulle sijoitettavien elementtien riittävästä laadusta pätee myös katujen pysyvään kehittämiseen.

31.10.2022

Asia/10

Kesäkatukokeilujen laajentaminen ei investointina ole kannattava päästövähennysten näkökulmasta, jos kesäkatua ja siitä saatuja tuloksia ei onnistuta kytkemään katujen pysyviin muutoksiin, jotka ohjaavat ihmisiä kestävien kulkumuotojen pariin henkilöauton käytöstä. Toisin sanottuna investointi yksittäisten katujen pysyviin muutoksiin on päästövähennysten näkökulmasta kannattavampi investointi kuin useiden väliaikaisten kesäkatujen toteuttaminen ympäri kaupunkia. Kannattavampaa on kokeilla yksittäisissä kohteissa kesäkatuja ja skaalata kokeilusta saadut opit pysyvinä muutoksina katuympäristöön.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Laura Uttu-Deschryvere, kansainvälisten asioiden päällikkö, puhelin: 310 15266
laura.uuttu-deschryvere(a)hel.fi

Liitteet

1 Helen Oy:n vastaus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia

31.10.2022

Asia/11

§ 720

Kaupunginhallituksen kokousajat vuonna 2023

HEL 2022-012318 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kokoontua vuonna 2023 varsinaisiin kokouksiinsa kaupunginhallituksen istuntosalissa kaupungintalolla maanantaisin klo 16.

Kevätkauden ensimmäinen kokous pidetään 9.1.2023 ja viimeinen 26.6.2023 sillä poikkeuksella, että 20.2.2023 ja 10.4.2023 ei pidetä kokousta. Viikolla 18 kokous pidetään vapun takia tiistaina 2.5.2023.

Syyskauden ensimmäinen kokous pidetään 7.8.2023 ja viimeinen 18.12.2023 sillä poikkeuksella, että 4.9.2023 ja 16.10.2023 ei pidetä kokousta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunginhallituksen kokoukset vuodelle 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan toimitielin kokoontuu päättämääränsä aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan ennen kokouskutsun lähettämistä.

Kaupunginhallituksen kokouskutsu lähetetään sähköisesti neljä päivää ennen kokousta, samalla julkaistaan kokouksen esityslista yleisessä

31.10.2022

tietoverkossa. Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta, jolle toimielin toisin päättää.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunginhallituksen kokoukset vuodelle 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.10.2022

Asia/12

§ 721

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta

HEL 2022-011528 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus

- myönsi Sanna Savoniukselle eron liikenneliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen tehtävästä ja
- valitsi Reetta Sariolan (kaupunginkanslia, strategiaosasto, kaupunkistrategiayksikkö) varajäseneksi liikenneliikelaitoksen johtokuntaan kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 14.10.2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi Sanna Savoniuksen 24.1.2022 § 54 varajäseneksi liikenneliikelaitoksen johtokuntaan kaupunginhallituksen toimikaudeksi. Sanna Savonius on 14.10.2022 pyytänyt eroa liikenneliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen tehtävästä työnantajan vaihdoksen vuoksi.

Toimielimen jäseneksi esitetään kaupungin henkilöstöön kuuluvia henkilöiden aseman tai tehtävien perusteella.

31.10.2022

Asia/12

Savonius on toiminut johtokunnassa kaupunginkanslian strategiaosaston tehtävnsä perusteella. Hänen siirryttyään muualle johtokuntaan nimetään uusi osaston edustaja.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 14.10.2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.10.2022

Asia/13

§ 722

Johdon konsultoinnin hankintaan kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus

HEL 2022-007916 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä KPMG Oy Ab:n johdon konsultoinnin puitejärjestelyä koskevaan hankintajohtajan päätökseen 8.9.2022 § 56 kohdistuvan hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 21.9.2022
- 2 Johdon konsultointipalvelut Kysymykset ja vastaukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Johdon konsultoinnin puitejärjestelyn hankinnassa (H52-22) tarjouksen antanut KPMG Oy Ab (jäljempänä KPMG) on määrääjassa tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus kohdistuu hankintajohtajan 8.9.2022 § 56 tekemään hankintapäätökseen. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän esityksen liitteenä. Asiasta ei ole valitettu markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että hankintayksikkö kumoaa päätöksensä hankinnan 2. osa-alueen osalta ja arvioi KPMG:n tarjouksen uudelleen. KPMG on suljettu 2. osa-alueen kilpailutuksesta, koska KPMG:n esittämät referenssit eivät täyttäneet tämän osa-alueen vaatimuksia.

Tarjouspyynnössä määriteltiin, että senioriasiantuntijan referenssiprojektin toimeksiantotahona saa olla muiden muassa valtion enemmistöomisteinen yhteisö. Muita sallittuja tahoja olivat: Valtion ja kunnan tai kuntien yhteisesti enemmistöomisteinen yhteisö, asukasluvultaan 1 – 20 suurinta Suomen kaupunkia tai kuntaa, sairaanhoitopiiri, asukasluvultaan 1 – 20 suurimman Suomen kaupungin tai kunnan konserniin kuuluva yhteisö taikka hyvinvointialue. Hankintayksiköllä on ollut nimenomainen tarkoitus hankinnan kohteen luonteen vuoksi olla hyväksymättä ministeriöitä referenssitahoina.

Kilpailutuksen lisätietokysymyksiin annetuissa vastauksissa hankintayksikkö selvensi määrittelyä siten, että yhteisöllä tarkoitetaan tässä yhteydessä osakeyhtiötä tai säätiötä. Lisäksi lisätietokysymyksiin annetuissa vastauksissa selvennettiin, että taholla tarkoitetaan toimeksianton tilannutta tahoja.

Tarjouspyynnön kriteerit ovat olleet yksiselitteisiä, sillä alkuperäisissä tarjouspyyntöasiakirjoissa on määritely mitä hankintayksikkö tässä kilpailutuksessa tarkoittaa tilaavalla taholla ja valtion enemmistöomisteisella yhteisöllä. KPMG on sivuuttanut oikaisuvaatimuksessaan jälkimmäisen tiedon, joka kuitenkin on annettu kaikille tarjoajille ja potentiaalisille tarjoajille avoimesti tiedoksi. Alalla ammattimaisesti toimivan tarjoajan on tullut ymmärtää, että ministeriöreferenssi ei ole täyttänyt vaatimusta.

Tarjoajien referenssejä on arvioitu systemaattisesti samalla tavalla, ja sellaiset tarjoajat, jotka eivät täyttäneet kriteerejä, on suljettu kilpailutuksesta. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vuoksi arviointitapaa ei voi muuttaa.

Hankintalain 74 §:n mukaan tarjoaja on vastuussa siitä, että sen tarjous on hankinta-asiakirjoissa asetettujen vaatimusten mukainen. Tarjoajien tasapuolinen kohtelu edellyttää, että vertailuun hyväksytyt tarjoukset ovat hankinta-asiakirjoissa asetettujen ehtojen, kriteerien, kuvausten ja vaatimusten mukaisia. Tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen hyväksyminen merkitsisi syrjivää kohtelua paitsi muita tarjouskilpailuun osallistuneita tarjoajia kohtaan, myös niitä mahdollisia tarjoajia kohtaan, jotka luottaen siihen, että hankintayksikkö noudattaa tarjouspyynnön ehtoja, ovat jättäytyneet tarjouskilpailun ulkopuolelle.

31.10.2022

Hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta ei ole kuultu muita tarjoajia kuulemisen ilmeisen tarpeettomuuden vuoksi hallintolain 34 §:n mukaisesti.

Hankintayksikkö on noudattanut hankintalaissa hankintamenettelylle asetettuja vaatimuksia sekä tarjouspyyntöasiakirjoissa kilpailutukselle asetettuja ehtoja. Hankintapäätös on tehty noudattaen hankintaoikeudellisia periaatteita tarjoajien tasapuolisesta ja syrjimättömästä kohteesta.

Hankintalain (1397/2016) 133 §:n mukaan asianosainen voi vaatia hankintaoikaisua hankintaa koskevasta päätöksestä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 21.9.2022
- 2 Johdon konsultointipalvelut Kysymykset ja vastaukset

Oheismateriaali

- 1 Tarjouspyyntö_Johdon konsultointipalvelut

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös
Liite 1
Liite 2

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 08.09.2022 § 56

HEL 2022-007916 T 02 08 02 00

Päätös

Hankintajohtaja päätti hyväksyä seuraavat kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset hankinnan kohteittain kahdeksi vuodeksi johdon konsultointipalveluiden puitejärjestelyyn:

Osa-alue 1: Strateginen suunnittelu ja johtaminen, toimintamallit ja -prosessit sekä organisaatioiden kehittäminen

- KPMG Oy Ab (FI18054859)
- Deloitte Consulting Oy (0555345-6)
- Gaia Consulting Oy (2008574-2)
- Futurice Oy (FI16235074)

Osa-alue 2: Juridinen ja veroneuvonanto, erityisesti toimintojen yhtiöittäminen, säätiöittäminen ja liikelaitostaminen

- Deloitte Consulting Oy (0555345-6)
- Ernst and Young Oy (FI22040396)
- PricewaterhouseCoopers Oy (0486406-8)

Osa-alue 3: Liiketoimintasuunnitelmat, taloudelliset mallinnukset ja selvitykset, arvonmääritykset sekä rahoitusstrategia

- Deloitte Consulting Oy (0555345-6)
- NAG Oy (2411484-6)
- Ernst and Young Oy (FI22040396)
- PricewaterhouseCoopers Oy (0486406-8)

Hankintaan kuuluu kaksi (2) yhden (1) vuoden optiokautta, joiden käyttöönotosta hankintayksikkö päättää kummastakin erikseen suoraa hankintaa käyttäen ennen perussopimuskauden ja vastaavasti ensimmäisen optiokauden päättymistä.

Hankintajohtaja päätti sulkea liitteessä 1 esitetyt tarjoajat tarjouskilpailusta, koska tarjoajat eivät täyttäneet tarjouskilpailussa tarjoajien soveltuvalle asetettuja vaatimuksia.

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton arvo on 5 000 000 euroa.

Hankintasopimusta ei voida tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset otteet rikosrekisteristä. Hankintayksikkö tutkii otteista koskeeko tarjoajaa jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunginkanslian 16.6.2022 päivättyyn tarjouspyyntöön H052-22, HEL 2022-007916. Hankinta on toteutettu avoimella menettelyllä.

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 16.6.2022 sähköisessä HIL-MA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 5.8.2022 klo 12.00. Määräaikaan mennessä saapui 14 tarjousta:

- CGI Suomi Oy
- Deloitte Consulting Oy
- Demos Helsinki Oy
- Ernst and Young Oy
- FCG Finnish Consulting Group Oy
- Ryhmittymä: Flovio Oy
- Futurice Oy
- Gaia Consulting Oy
- Gofore Lead Oy
- KPMG Oy Ab
- MDI Public Oy
- NAG Oy
- PricewaterhouseCoopers Oy
- VALOR Partners

Tarjoajien soveltuvuuden ja tarjousten tarjouspyynnönmukaisuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnön Muut ehdot -kohdassa ja ESPD-lomakkeessa on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet. Tarjoajat, jotka eivät täytä asetettuja vaatimuksia tulee sulkea pois tarjouskilpailusta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun takia.

Osa-alueella 1 CGI Suomi Oy, Demos Helsinki Oy, Ernst and Young Oy, FCG Finnish Consulting Group Oy, Ryhmittymä Flovio Oy & Noren

Oy, Gofore Lead Oy, MDI Public Oy, NAG Oy, PricewaterhouseCoopers Oy ja Valor Partners eivät täyttäneet soveltavuudelle määriteltyjä vaatimuksia ja näin ollen suljetaan pois osa-alueelta 1.

Osa-alueella 2 KPMG Oy Ab ei täyttänyt soveltavuudelle määriteltyjä vaatimuksia ja näin ollen suljetaan pois osa-alueelta 2.

Osa-alueella 3 KPMG Oy Ab ja Valor Partners eivät täyttäneet soveltavuudelle määriteltyjä vaatimuksia ja näin ollen suljetaan pois osa-alueelta 3.

Perustelut tarjoajien poissulkemiseen on kuvattu tarkemmin perustelu-
muistiossa (liite 1).

Hankintayksikkö on pyytänyt 17.8.2022 Deloitte Consulting Oy:ltä ja KPMG Oy:ltä hankintalain 96 §:n mukaisen selvityksen annetun tarjouksen hinnoista ja kustannuksista. Hankintayksikkö on vastaanottanut selvitykset (19.8.2022 ja 22.8.2022) ja todennut, että vastaus selvittää riittävästi tarjouksen hintarakennetta eikä yhtiö ole vastauksen perusteella myöskään rikkonut ympäristö-, sosiaali- tai työlainsäädännön velvoitteita.

Muut tarjoajat täyttivät soveltavuudelle asetetut vaatimukset.

Tarjoajien soveltuvuutta ja tarjouspyynnön mukaisuutta koskevat edellytykset on tarkastettu lukuun ottamatta pakollisia poissulkemisperusteita, jotka tarkastetaan päätöksenteon jälkeen ennen mahdollisen sopimuksen tekemistä tarjoajan toimittamien rikosrekisteriotteiden perusteella.

Tarjosten vertailu

Valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kaikilla osa-alueilla kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hintaa.

Tarjosten hintavertailu on tämän päätöksen liitteenä olevissa vertailu-
taulukoissa (liite 2, liite 3, liite 4).

Vertailun perusteella puitejärjestelyyn valitaan osa-alueittain seuraavat tarjoajat:

Osa-alue 1: Strateginen suunnittelu ja johtaminen, toimintamallit ja -
prosessit sekä organisaatioiden kehittäminen

- KPMG Oy Ab (FI18054859)
- Deloitte Consulting Oy (0555345-6)
- Gaia Consulting Oy (2008574-2)
- Futurice Oy (FI16235074)

31.10.2022

Osa-alue 2: Juridinen ja veroneuvonanto, erityisesti toimintojen yhtiöittäminen, säätiöittäminen ja liikelaitostaminen

- Deloitte Consulting Oy (0555345-6)
- Ernst and Young Oy (FI22040396)
- PricewaterhouseCoopers Oy (0486406-8)

Osa-alue 3: Liiketoimintasuunnitelmat, taloudelliset mallinnukset ja selvitykset, arvonmääritykset sekä rahoitusstrategia

- Deloitte Consulting Oy (0555345-6)
- NAG Oy (2411484-6)
- Ernst and Young Oy (FI22040396)
- PricewaterhouseCoopers Oy (0486406-8)

Sovellettavat säännökset ja päätöstoimivalta

Hankintalain (1397/2016) 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisusta sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Kansliapäällikkö päätti yhteishankintojen toimivallan siirrosta hankintajohtajalle päätöksellään 15.6.2017, 37 §.

Lisätiedot

Eeva Kauko, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 25218
eeva.kauko(a)hel.fi

§ 723

Lainan myöntäminen Helsingin Liikuntahallit Oy:lle

HEL 2022-010378 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Helsingin Liikuntahallit Oy:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 3 000 000 euron lainan Herttoniemeeseen sijoitettavan harjoitusjäähallin rakentamisen rahoittamiseksi seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 20 vuoden kuluessa lainan nostosta, kuitenkin siten, että ensimmäiset 10 vuotta ovat lyhennyksistä vapaat.

Lainan korko: Lainasta veloitettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus: Lainan vakuudeksi on pantattava kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Käsittely

Esteelliset: Harry Bogomoloff

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainahakemus
- 2 Lainapäätös

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin Liikuntahallit Oy on Jääkenttäsäätiön 100-prosenttisesti omistama yhtiö. Jääkenttäsäätiö on osa kaupunkikonsernia ja vastaa suurimmalta osin kaupungin jääurheilumahdollisuuksien ylläpitämisestä. Helsingin Liikuntahallit Oy omistaa tai vuokraa yhteensä seitsemää jäähallia.

Konalan ja Hernesaaren jäähallit ovat sulkeutumassa lähivuosina. Suurhankkeiden koordinaatioryhmän linjauksen mukaan kaupungin tulisi pyrkiä säilyttämään harjoitusjäähallikapasiteetti nykyisellään, poistuva kapasiteetti kompensoiden.

Helsingin Liikuntahallit Oy:n tarkoituksena on rakentaa kaksikerroksinen ja kokonaispinta-alaltaan 6 967 k-m²:n kokoinen harjoitusjäähalli, joka sisältää kaksi jääkaukaloa, sisäliikuntatilan sekä puku-, varuste- ja sosiaalilat. Hallin suunniteltu valmistumisaika on keväällä 2023.

Kaupunginhallitus päätti 26.4.2021, § 308 oikeuttaa liikuntajohtajan vuokraamaan Helsingin Liikuntahallit Oy:lle Herttoniemessä sijaitsevan 13 322 m²:n suuruisen maa-alueen liikuntatoimintaa varten 31.12.2043 asti. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on vuokrannut alueen sisäisin vuokrauserustein kaupunkiympäristölautakunnalta vuoden 2043 loppuun asti.

Kaupunginhallitus päätti 28.6.2021, § 501 myöntää urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 10 000 000 euron lainan Helsingin Liikuntahallit Oy:lle Herttoniemeeseen sijoittuvan harjoitusjäähallin rakentamisen rahoittamiseksi. Hankkeelle oli mahdollista myöntää kokonaisrahoitus, sillä hakija on kaupungin tytäryhteisö ja rahaston varat olivat rahoituksen myöntämiseen riittävät.

Koronavirusepidemian ja Ukrainan sodan aiheuttama hyvin nopea ja voimakas kustannustason nousu on hankkeen toteutuksen viivästyessä nostanut rakennuskustannuksia noin 30 %. Helsingin Liikuntahallit Oy hakee hankkeensa investointikustannusten (alv 0 %) nousun vuoksi Helsingin kaupungilta 3 000 000 euron lisälainaa.

31.10.2022

Liikuntalautakunta on puoltanut lainan myöntämistä Helsingin Liikuntahallit Oy:lle ja todennut rahoitettavan kohteen olevan urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen mukainen.

Päätösehdotuksen mukaisen lainan korko on tällä hetkellä 0 % ja se muuttuu puolivuositain peruskoron muuttuessa. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoja on käytettävissä noin 29 miljoonaa euroa.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Helsingin Liikuntahallit Oy on osa kaupunkikonsernia. Tytäryhteisöjen lainoittamiseen sisältyvää riskiä pienentää se, että tytäryhteisöt ovat kaupungin omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan alla sekä velvollisia noudattamaan toiminnassaan kaupungin konserniohjetta ja kaupungin antamaa konserniohjausta. Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisesti arvioituna voida katsoa vaarantuvan yksittäiselle yhteisölle myönnetyn 3 000 000 euron lainan perusteella.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kaupungin Helsingin Liikuntahallit Oy:lle myöntämä laina sisältää korkotukea. Rakennettavan urheiluhallin pääasiallisia käyttäjiä ovat paikalliset urheiluseurat, yksittäiset harrastajat ja koulut. Kaupungin myöntämän lainan sisältämä korkotuki ei kuulu valtioneuvoston soveltamisalaan, koska kyse on urheilu- ja vapaa-ajan tilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Korkotuella ei siten ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtioneuvoston käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1	Lainahakemus
2	Lainapäätös

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 04.10.2022 § 172

HEL 2022-010378 T 02 05 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Helsingin Liikuntahallit Oy:n lisälainahakemuksesta. Hakemus koskee Herttoniemen kaupunginosaan rakennettavaa harjoitusjäähallia:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ilmoitetuilla kokonaiskustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla 3 000 000 euron lisälainan myöntämistä Helsingin Liikuntahallit Oy:lle 20 vuoden laina-ajalla. Lainatarve perustuu hankkeen materiaalikustannusten nousemiseen 30 prosentilla Covid 19-pandemian viimeisten aaltojen sekä Ukrainan sodan seurauksena.

Kaupunginhallitus on aiemmalla päätöksellään 28.6.2021 myöntänyt HLH Oy:lle 10 000 000 euron lainan Herttoniemen jäähallin rakentamista varten. Kiinteistö on tarkoitus rahoittaa kokonaan kaupungin myöntämällä lainoilla.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kannalta esitetty hanke on kannatettava, sillä se tukee kaupungin liikuntapoliittisia linjanvetoja. Samoin lisälainan myöntäminen hakijalle kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista on todettu yhdessä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa rahaston sääntöjen 5 §:n mukaiseksi hankkeeksi ja kaupungin edun mukaiseksi.

31.10.2022

Herttoniemen harjoitusjäähallin rakentaminen on alkanut keväällä 2022.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

31.10.2022

Asia/15

§ 724

Tietosuojavastaavan virkaan ottaminen

HEL 2022-012007 T 01 01 01 01

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Sohlberg, va. tiedonhallintapäällikkö, puhelin: 310 64438
sari.sohlberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 725

Palvelukeskusliikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan ottaminen

HEL 2022-012414 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus otti kauppatieteiden maisteri Minna Hoffströmin palvelukeskusliikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan seitsemän vuoden määräajaksi. Virassa on kuuden kuukauden koeaika.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytävissä virkaan otettaessa, on päätös tällaisen henkilön osalta ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä 30 vuorokauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Virkaan otettavan henkilön kanssa sovitaan erikseen ajankohdasta, jolloin hän ottaa viran vastaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijaluettelo
- 2 Hakijayhteenveto
- 3 Hakemukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Virkaa hakeneet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on 15.8.2022, 546 § merkinnyt tiedoksi edellisen viranhaltijan eroilmoituksen palvelukeskusliikelaitoksen toimitusjohtajan virasta 1.8.2022 lukien ja kehottanut kaupunginkansliaa käynnistämään viran täyttämiseksi julkisen hakumenettelyn.

Palvelukeskusliikelaitoksen toimitusjohtajan virka oli julkisesti haettava 24.8.-12.9.2022. Hakuilmoitus julkaistiin kaupungin sähköisessä rekrytointipalvelussa, TE-palveluiden sivuilla, Monsterissa, Duunitorilla, Oikotiellä sekä Helsingin Sanomien nettisivuilla. Näiden lisäksi rekrytoinnin markkinoinnissa käytettiin Duunitorin tehokampanjaa, nostoja Kauppalehden ja Talouselämän nettisivuilla sekä Helsingin kaupungin LinkedIn työpaikkailmoitusta.

Kaupungin hallintosäännön 23 luvun 3 §:n mukaan virkasuhteen päättämisestä päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisena. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää liikelaitoksen johtajan virkaan ottamisesta.

Palvelukeskusliikelaitoksen toimintaa johtaa liikelaitoksen johtokunnan alaisena toimitusjohtaja. Liikelaitosten toimitusjohtajat nimitetään enintään 7 vuoden määräajaksi. Toimitusjohtaja toimii liikelaitoksen johtokunnan esittelijänä.

Hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on myös johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito.

Virkaa täytettäessä tulee ottaa huomioon perustuslain 125 §:n 2 momentissa säädetyt yleiset virkanimitysperusteet, jotka ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaisuus.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan liikelaitoksen johtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Lisäksi on otettava huomioon se, mitä kelpoisuusehdoista on erikseen säädetty tai määrätty.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että tehtävässä menestyäkseen hakijalla on oltava kokemusta suuren palveluliiketoiminnan johtamisesta sekä tuloksellisesta kehittämisestä. Lisäksi edellytettiin näyttöjä organisaatorajat ylittävien muutosten johtamisesta ja läpiviemisestä henkilöstövaltaisessa palveluorganisaatios-

sa sekä kokemusta vaativasta sidosryhmätyöstä. Valittavan tulee olla tottunut työskentelemään ihmisten kanssa ja kykenevä johtajana kirjastamaan toiminnan tavoitteet sekä innostamaan ja osallistamaan ihmisiä. Hänen on nähtävä tiivis työskentely kaupungin ylimmän johdon kanssa innostavana. Lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että tehtävässä eduksi on elintarvikealan, ruoka- ja puhtauspalvelujen sekä julkishallinnon tunteminen ja kokemus julkisista hankinnoista.

Kaupungilla johdon tehtävissä sovelletaan kokonaispalkkajärjestelmää. Palkka määräytyy tehtävän vaativuuden sekä tehtävässä menestymisen edellyttämän kokemuksen mukaan.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää liikelaitoksen johtajan palkasta, palkan määräytymisperusteesta ja palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta sekä näiden tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta. Kansliapäällikkö on rekrytointiprosessin yhteydessä päättänyt palvelukeskusliikelaitoksen toimitusjohtajan kokonaispalkaksi 10 000 euroa kuukaudessa.

Hakijat ja rekrytointiprosessi

Määräajassa virkaan jätti hakemuksensa 32 henkilöä, joista kaksi sittemmin perui hakemuksensa. Hakijaluettelo on esityslistan liitteenä 1. Hakijoiden esittämät ansiot, koulutus, kielitaito ja työkokemus ilmenevät hakemuksista. Hakemuksista laadittu yhteenveto on esityslistan liitteenä 2.

Haun ensimmäinen vaihe toteutettiin videohaastatteluna 15.-18.9.2022. Videohaastatteluun kutsuttiin 10 hakijaa, joilla arvioitiin olevan täytettävänä olevan viran kannalta sopivinta kokemusta palveluliiketoiminnan johtamisesta ja tuloksellisesta kehittämisestä. Kaikki videohaastatteluun kutsutut täyttivät viran kelpoisuusvaatimukset. Hakijoiden videohaastatteluita arvioivat *****

Ensimmäinen haastattelukierros toteutettiin 22.9.2022. Videohaastattelun pohjalta ensimmäiselle haastattelukierrokselle kutsuttiin 7 hakijaa, joista kaksi sittemmin perui hakemuksensa. Haastatteluun kutsutuilla hakijoilla arvioitiin olevan edellä mainittujen kriteerien lisäksi hakemuksen ja videovastausten kautta esiintuotuja edellytyksiä linjakkaaseen johtamistyöhön sekä käytännön esimerkkien kautta esiin tuotua näyttöä onnistuneesta johtamisesta. Jatkoon valittujen henkilöiden näkemykset olivat monipuolisia ja kuvastivat johtamisajattelua ja johtamisen tasoa, jollaista Helsingin kaupunki johtamisen kulmakiviensä kautta johdoltaan edellyttää.

Ensimmäisellä haastattelukierroksella haastattelijoina toimivat *****

31.10.2022

***** on suorittanut kauppatieteiden maisterin ylemmän korkeakoulututkinnon Helsingin kauppakorkeakoulussa vuonna 2004. Lisäksi hän on suorittanut diplomi-insinöörin ylemmän korkeakoulututkinnon Teknillisessä korkeakoulussa vuonna 1995. Vuodesta 2019 alkaen *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta palveluliiketoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä erilaisissa johtorooleissa yksityisen sektorin puolella. ***** johtamiskokemus on varsin laaja, vaikkakin hänen alaisuudessaan toiminut maksimissaan 80 työntekijän yksikkö on verraten pienempi kuin palvelukeskusliikelaitoksen 1600 työntekijän kokonaisuus. Hän on saanut hyvää kokemusta muutosten läpiviennistä muun muassa nykyisessä roolissaan *****

***** on suorittanut valtiotieteiden maisterin ylemmän korkeakoulututkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 1990. Lisäksi hän on suorittanut EMBA-tutkinnon Aalto-yliopistossa vuonna 2012 ja tiedottajatutkinnon Markkinointi-instituutissa vuonna 1995. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on varsin laaja palveluliiketoiminnan johtamis- ja kehittämiskokemus, ja hänellä on vahvaa tuntemusta elintarvike- sekä ruoka- ja puhtauspalveluista. Hänellä on kokemusta kohtalaisen suuren kokonaisuuden johtamisesta, sillä hänen johtamassaan organisaatiossa on työskennellyt suurimmillaan 250 henkilöä. Hän on muun muassa johtanut muutosta, josta esimerkkinä on aiemmassa tehtävässä toimeenpantu toimintatapamuutos toimipaikkakohtaisten tuloskorttien käyttöönotosta. Tuloskortteja voitiin hyödyntää budjetointiprosessissa ja laatu- ja ympäristöjärjestelmän kehittämisessä.

***** on suorittanut diplomi-insinöörin ylemmän korkeakoulututkinnon Tampereen teknillisessä korkeakoulussa vuonna 2000. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että ***** on vahvaa kokemusta palveluliiketoiminnan johtamisesta ja tuloksellisesta kehittämisestä toimiessaan ***** johtamiskokemus on kaikkiaan laaja ja hänellä on kokemusta liiketoiminnan muutosten sekä tuottavuusparannusten onnistuneesta läpiviennistä yhdessä henkilöstön kanssa muun muassa toimitusjohtajana *****

Minna Hoffström on suorittanut kauppatieteiden maisterin ylemmän korkeakoulututkinnon Vaasan yliopistossa vuonna 1994. Lisäksi hän on suorittanut sairaanhoitajan tutkinnon Helsingin sairaanhoito-opistossa vuonna 1989. Hoffström on työskennellyt vuodesta 2022 perusturvajohtajana Espoon kaupungilla vastaten kaupungin johtoryhmän jäsenenä Espoon kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden toimialan kokonaisjohtamisesta. Tätä ennen hän vastasi kesäkuusta 2021 alkaen Espoon kau-

31.10.2022

pungin vanhusten palvelujen toiminnasta, budjetoinnista, resursseista ja tavoitteiden toteutumisesta. Ennen Espoon kaupunkia Hoffströmillä on 8,5 vuoden kokemus palveluliiketoiminnan johtamisesta ja uudistamisesta Lääkärikeskus Aavalla sekä Helsingin Lääkärikeskuksella konsernimyynnin ja liiketoiminnan johtamisesta. Ennen siirtymistään palvelualalle Hoffström on toiminut taloushallinnon asiantuntija- sekä esihenkilötehtävissä Nokia Networksilla ja riskihallinnan asiantuntijana Deloitte & Touche Oy:llä.

Hakemuksen ja haastattelun perusteella on katsottava, että Hoffströmillä on vankkaa ja monipuolista kokemusta sekä näyttöä palveluliiketoiminnan johtamisesta ja muutoshankkeiden tavoitteellisesta toimeenpanosta. Hän on toiminut monipuolisesti erilaisissa johto- ja kehittämistehtävissä niin yksityisellä kuin julkisellakin puolella. Hoffströmin johtamiskokemus on laaja ja hänen johtamiensa organisaatioiden koko on vaihdellut pienistä asiantuntijatiimeistä useiden tuhansien työntekijöiden organisaatioihin. Hoffströmillä on vahvaa kokemusta muutosten onnistuneesta läpiviennistä, esimerkiksi nykyisessä tehtävässään, jossa hän on tuloksekkaasti johtanut henkilöstön saatavuuden edistämistä sekä vanhusten palvelujen toimintamalliin uudistusta.

***** on suorittanut filosofian tohtorin tutkijakoulutuksen Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulussa vuonna 2020. Lisäksi hän on suorittanut diplomi-insinöörin ylempät korkeakoulututkinnot Helsingin teknillisessä korkeakoulussa vuonna 2006 ja Lappeenrannan teknillisessä korkeakoulussa vuonna 2002. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella ***** kokemuksessa painottuu erityisesti palveluiden, prosessien ja toiminnan kehittäminen.

Kaikilla haastatelluilla on pitkä kokemus ja hyvä osaaminen palveluiden johtamisesta. Lisäksi kaikilla haastatelluilla on hyvät yleiset johtamisvalmiudet aiemman johtamiskokemuksen ja henkilökohtaisten ominaisuuksiensa pohjalta, sekä kykyä johtaa muutosta ja esimerkkejä onnistuneista muutosprosesseista.

Verrattuna muihin haastateltuihin arvioitiin, että ***** Minna Hoffström ja kolmas hakija, joka sittemmin perui hakunsa, toivat parhaiten esiin kokemustaan kokonaisvaltaisesta palveluorganisaatioiden johtamisesta kattaen henkilöstö- ja asiakasnäkökulman sekä talouden ja toiminnan johtamisen. Heillä arvioitiin olevan näkemyksellisyyttä palveluliiketoiminnan kehittämisen tarpeiden määrittämiseen kaupunkilaisten tarpeista lähtien sekä kykyä muodostaa toimeenpantava suunnitelma toiminnan kehittämiseksi ja uudistamiseksi. Haastatteluiden perusteella kärkihakijoiden kyky välittää sanomansa uskottavasti ja luontevasti

koettiin hyväksi. Näiden arvioiden perusteella hakijat kutsuttiin henkilöarviointeihin ja toiselle haastattelukierrokselle.

Henkilöarviointit suoritti Psycon Oy ajalla 23.-30.9.2022.

Ennen toista haastattelukierrosta edellä mainitut kolme jatkoon edennyttä hakijaa esiteltiin myös palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnalle 5.10.2022.

Toinen haastattelukierros toteutettiin 7.10.2022. Toisella haastattelukierroksella haastattelijoina toimivat *****

Arviointi

Toimitusjohtaja johtaa ja kehittää liikelaitoksen toimintaa ennakoiden alalla ja asiakastarpeissa tapahtuvia muutoksia. Hän vastaa toiminnan strategisesta ohjauksesta, suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuudesta sekä siitä, että liikelaitos saavuttaa sille asetetut tavoitteet. Toimitusjohtajan vastuulla on noin 1600 henkilön organisaation johtaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen kaupungin yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Hän toimii johtokunnan alaisuudessa ja sen esittelijänä sekä raportoi johtokunnan puheenjohtajalle.

Tehtävässä menestyäkseen toimitusjohtajalla tulee olla kokemusta suuren palveluliiketoiminnan johtamisesta sekä tuloksellisesta kehittämisestä. Lisäksi häneltä edellytetään näyttöjä organisaatorajat ylittävien muutosten johtamisesta ja läpiviemisestä henkilöstövaltaisessa palveluorganisaatiossa sekä kokemusta vaativasta sidosryhmätyöstä. Toimitusjohtajan tulee olla tottunut työskentelemään ihmisten kanssa ja kykenevä johtajana kirkastamaan toiminnan tavoitteet sekä innostamaan ja osallistamaan ihmisiä. Hänen on nähtävä tiivis työskentely kaupungin ylimmän johdon kanssa innostavana. Eduksi on, jos toimitusjohtajalla on elintarvikealan, ruoka- ja puhtauspalvelujen sekä julkishallinnon tunteminen ja kokemus julkisista hankinnoista.

Lopullinen vertailu suoritettiin kolmen kärkihakijan, ***** Minna Hoffströmin ja hakijan, joka sittemmin perui hakemuksensa, välillä.

Toimitusjohtajan työssä menestyminen edellyttää vahvaa ja monipuolista johtamistaitoa sekä kykyä johtaa muutosta. Toimitusjohtajan työssä menestyminen edellyttää vahvaa ja monipuolista johtamistaitoa sekä kykyä johtaa muutosta. Minna Hoffströmille kunnallinen toimintaympäristö on tuttu, mikä on katsottava hänelle eduksi. ***** on hänelle eduksi päivittäisten teollisessa mittakaavassa toimivien palveluiden uudistamisessa sekä erityisesti puhtauspalvelujen tuntemuksen kannalta. Hän on vastannut eri johtamistehtävissä yleisesti liiketoiminnan perustan luomisesta ja kannattavuuden parantamisesta, muun muassa pal-

veluiden ja tuotteiden konseptoinnista, johtamisjärjestelmän luomisesta, markkinoinnista sekä asiakkuuksista. ***** on rekrytointiprosessin aikana välittynyt hänen kokemuksensa strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta. Rekrytointiprosessin aikana ***** on osoittanut hyviä valmiuksia muutoksen johtamiseen muodostaen selkeitä malleja laajoista kokonaisuuksista sekä tunnistaen sekä ehdottaen konkreettisia toimia käytännön esimerkkien avulla. Hän ei ole toiminut kaupunkiorganisaatiossa, mutta ***** on asiakasnäkökulman kautta kokemusta muun muassa julkishallinnollisen organisaation hankinnoista työskennellessään ***** Hoffströmillä on vahvaa strategisen johtamisen kokemusta yhdistettynä sekä julkisen että yksityisen sektorin merkittävään johtamiskokemukseen ja hyviin taloudellisen johtamisen valmiuksiin. Hän on työskennellyt useissa kehittämispainotteisissa johdotehtävissä ja uusien liiketoimintojen ja palveluiden kehittämisessä. Hänellä on kokemusta haastavien organisaatiomuutosten sekä -uudistusten läpiviennissä ja johtamisessa. Hänellä arvioitiin olevan hyvät valmiudet ja näytöt kokonaisvaltaiseen ja tasapainoiseen operatiivisen toiminnan johtamiseen pitkän ja laajan yksityisen sektorin kokemuksen yhdistyessä Espoon kaupungin vanhustenpalveluiden ja myöhemmin sosiaali- ja terveystoimen haltuunottoon liittyen. Hoffström on arvioiden perusteella onnistuakseen ottanut tehtävät nopeasti haltuun uusien toimintaympäristöjen johdotehtävissä. Rekrytointiprosessin aikana Hoffström on osoittanut käytännön läheisesti näkemyksellisiä ajatuksia siitä, kuinka hän toimitusjohtajana ryhtyisi käytännössä toimeen ja osoittanut vahvuuksiaan talousjohtamisessa. Molemmilla kärkihakijoilla on hyvää kokemusta ja osaamista palveluorganisaation ja liiketaloudellisesta johtamisesta sekä johdon, asiakkaiden ja henkilöstön kanssa avoimesti valmisteltujen tavoitteellisten ja tuloksellisten muutosprosessien läpiviemisestä.

Toimitusjohtajan tulee olla tottunut työskentelemään ihmisten kanssa ja johtajana kirkastamaan toiminnan tavoitteet sekä kyetä innostamaan ja osallistamaan ihmisiä. ***** on helposti lähestyttävä ja hänellä on sujuva sosiaalinen viestintätäytyli sekä kykyä vuorovaikuttaa luontevalla tavalla erilaisten persoonien sekä eritaustaisten henkilöiden kanssa. Hoffströmillä on keskustelevalta vuorovaikutustyyli, viestinnässään hänellä on kykyä tehdä sujuvaa yhteistyötä myös vahvojen persoonien kanssa. Hoffström kommunikoi varmaotteisesti, hän tuo näkemyksiään rohkeasti esille ja osaa perustella niitä uskottavasti sekä sanavalmiilla tavalla. Hoffströmillä vaikuttaa olevan näyttöjen lisäksi varma ja tasainen työote ja tätä kautta hyvät edellytykset lähteä viemään eteenpäin sovittuja muutoksia ja uudistuksia. Hänen strateginen näkemyksellisyytensä arvioidaan rekrytointiprosessin perusteella olevan varsin hyvällä tasolla ajatellen toimitusjohtajan työn edellyttämää kykyä kehittää toimintaa pitkällä tähtäimellä muuttuvassa toimintaympäristössä sekä tunnistaa

tarvittavat prioriteetit monimutkaisestakin kokonaisuudesta. Molempien kärkihakijoiden viestintätaidot arvioidaan vahvoiksi toimitusjohtajan työn kannalta ja he ovat osoittaneet esimerkkien avulla johtajana kykyjä ja valmiuksia osallistaa ja innostaa henkilöstöä ja siten mahdollistaa muutosmyönteistä henkeä organisaatiossa. Molemmat kärkihakijat ovat osoittaneet yhteistyökykyisyyttä ja kykyä tehdä vaativaakin sidosryhmäyhteistyötä. Lisäksi kärkihakijat ovat kohdanneet johtamistyössään paineisia tilanteita, kuten haastavia henkilöstöasioita ja hankalia muutostilanteita, ja kyenneet toimimaan niissä onnistuneesti. Rekrytointiprosessin perusteella arvioidaan kuitenkin, että Hoffströmin johtamisvalmiudet ennakoivat paremmin onnistumista toimitusjohtajan tehtävässä, kun huomioidaan palvelukeskusliikelaitoksen haastava toimintaympäristö ja edessä olevat muutostilanteet, jotka toimitusjohtaja tulee kohtaamaan.

Hakuasiakirjoihin, haastatteluihin ja henkilöarviointiin perustuvan kokonaisarvion perusteella katsotaan, että hakijoista Minna Hoffströmillä on parhaat edellytykset hoitaa edellä kuvattuja toimitusjohtajan virkaan kuuluvia tehtäviä. Hänen valintaansa puoltavat pitkä ja monipuolinen palveluliiketoiminnan johtamiskokemus yhdistettynä kokemukseen talouden ja toiminnan johtamisesta sekä onnistuminen uudistusten läpiviennissä. Hoffströmin valintaa puoltaa myös viimeisen parin vuoden aikana vahvistunut merkittävien kunnallisten palveluiden johtamiskokemus, joka edesauttaa nopeaa tehtävän haltuunottamista. Lisäksi hän on prosessin aikana osoittanut olevansa kokenut ja näkemyksellinen johtaja, joka tarttuu rohkeasti uusiin asioihin. Hänellä nähdään olevan riittävää näkemyksellisyyttä palveluiden uudistamiseen kestävästi, taloudellisesti ja ihmislähtöisesti. Hoffströmillä katsotaan olevan parhaat valmiudet palvelukeskusliikelaitoksen johtamiseen nykytilanteessa vakuuttavalla, innostuneella, kuuntelevalla ja silti erittäin toimeenpanokykyisellä johtamistyyllillään. Arvion perustella Hoffströmin päättäväisyys, määrätietoisuus sekä rohkeus tehdä päätöksiä tarjoaa hyvät edellytykset palvelukeskusliikelaitoksen luotsaamiseen yhdessä eri sidosryhmien kanssa kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta suotuisaan suuntaan.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 10 kohdan mukaan liikelaitoksen johtajan virkaan ottamisesta päättää kaupunginhallitus.

Muuta

Esitykseen liittyvät hakemukset ovat esityslistan liitteenä 3. Lisäksi toimitusjohtajan jäsenillä on mahdollisuus tutustua henkilöarviointiraportteihin ennen kokousta ja kokouksen aikana kaupunginhallituksen työtilassa luottamushenkilöportaalissa. Aineistoon liittyviin sisällöllisiin kysymyksiin vastaa lisätiedonantaja.

31.10.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijaluettelo
- 2 Hakijayhteen veto
- 3 Hakemukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Virkaa hakeneet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 726

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan viran hakuajan jatkaminen

HEL 2022-010578 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 2 momentin nojalla jatkaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan viran hakuaikaa 3.11.2022 saakka. Samalla kaupunginhallitus päätti, että kyseiseen virkaan 20.10.2022 klo 16.00 mennessä tulleet 11 hakemusta otetaan huomioon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan virka on ollut julkisesti haettavana 5.10 – 20.10.2022 Helsingin kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä, Helsingin Sanomissa, Duunitorilla, Oikotiellä sekä LinkedIn- ja Facebook -verkkopalveluissa.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan palvelukokonaisuuden johtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Määräajassa hakemuksen jätti 11 hakijaa, joilla 10:llä on vaadittu muodollinen kelpoisuus.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 2 momentin nojalla virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomaisen voi perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta.

31.10.2022

Kaupunginhallitus katsoo, että lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan viran hakuaikaa on perusteltua jatkaa edelleen 3.11.2022 saakka, koska virkaan oli tullut hakemuksia liian vähäinen määrä, jotta onnistunut rekrytointi kaupungin kannalta merkittävään ja painoarvoltaan tärkeään virkaan mahdollistuu.

Hakuajan jatkamisesta on tiedotettu virkaa tähän mennessä hakeneille, joiden hakemukset otetaan edelleen huomioon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2022 § 636

HEL 2022-010578 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Arja Kukkonen eroilmoituksen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan virasta 1.1.2023 alkaen. Samalla kaupunginhallitus kehottaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa käynnistämään julkisen hakumenettelyn viran täyttämiseksi.

Lisäksi kaupunginhallitus määrää lukiokoulutuksen päällikkö Harri Korhosen hoitamaan lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtajan avoinna olevaa virkaa siihen kuuluvine palkkaetuineen siihen asti, kunnes virkaan valittu viranhaltija ryhtyy hoitamaan virkaan kuuluvia tehtäviä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Kahra, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36106
tanja.kahra(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 727

Päiväkoti Nihdin uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2021-012022 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päiväkoti Nihdin uudisrakennushankkeen hankesuunnitelman liitteen 1 mukaisesti siten, että hankkeen laajuus on noin 1 693 brm² ja rakentamiskustannusten arvonlisäveroton enimmäishinta on 8 400 000 euroa helmikuun 2022 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Lpk Nihti Hankesuunnitelma 29.4.2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarve

Hankesuunnitelma koskee päiväkoti Nihdin uudisrakennusta, joka rakennetaan Sompasaareen Nihdin uudelle asuinalueelle osoitteeseen Pinkkarinkuja 4.

Nihti on Kalasataman alueeseen liittyvä uusi asuinalue. Alue kuuluu Kallion peruspiiriin, jossa asui vuoden 2019 lopussa 1–6 -vuotiaita lapsia 994. Viimeisimmän väestöennusteen mukaan lasten määrä kasvaa siten, että 15 vuoden kuluttua lapsia arvioidaan olevan noin 420 nykyistä enemmän. Kallion peruspiirin väestön kasvu kohdentuu erityisesti Kalasataman alueelle. Palveluverkkotarkastelun perusteella alueelle tarvitaan päiväkoti osaksi uuden asuinalueen palvelutarjontaa.

Hanke on tärkeä ja kiireellinen alueen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämiseksi.

Kalasadaman alueella on tällä hetkellä käytössä väliaikainen noin 130-paikkainen paviljonkipäiväkoti Ariel, jonka poikkeuslupa on voimassa 21.6.2024 asti ja vuokrasopimus 31.7.2024 asti. Jatkossa tonttia tarvitaan kaavan mukaiseen hotellikäyttöön.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luopuu paviljonkipäiväkoti Arielin väliaikaisista tiloista osoitteessa Arielinkatu 6 uudishankkeen tilojen valmistuttua.

Hankesuunnitelma

Uudisrakennuksessa järjestetään varhaiskasvatusta ja esiopetusta 1-6-vuotiaille lapsille. Päiväkodissa on tilapaikkoja 140 lapselle. Lisäksi tiloissa toimii noin 26 hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvaa henkilöä.

Tilat suunnitellaan terveellisiksi, turvallisiksi ja viihtyisiksi. Tilat ovat monimuotoiset ja joustavat ja mahdollistavat pienryhmätoiminnan. Päiväkodille rakennetaan aidattu ulkoilupiha, joka muodostaa sisätilojen kanssa yhtenäisen kokonaisuuden oppimisympäristönä. Osa yhteistiloista suunnitellaan siten, että ne voidaan osoittaa kuntalaiskäyttöön silloin, kun ne eivät ole päiväkodin käytössä.

Hankkeessa tavoitellaan pitkäaikaiskestävää, energiatehokasta ja helpposti huollettavaa rakennusta.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat oheismateriaalissa.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on 1 693 brm² ja 1 149 htm².

Päiväkodin yhteydessä olevan leikkipihan laajuus on noin 2 000 m². Leikkipiha rajautuu Konttinosturinkujan puolelta jo rakenteilla olevaan Nihti-Kalasadama-Pasila -raitiotielinjaa palvelemaan sähkönsyöttöasemaan sekä kuljettajien taukotilaan (yhteensä noin 150 m²).

Rakentamiskustannukset ja hankkeen rahoitus

Kustannusarvion mukaan hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 8 400 000 euroa (4 962 euroa/brm²) helmikuun 2022 kustannustasossa.

Vuoden 2022 talousarvion noudattamisohjeissa on tilahankkeiden suunnittelun ja rakentamisen tavoitteeksi asetettu, että hankkeiden to-

teutuskustannukset eivät ylitä 4 000 euroa/brm². Tavoitteeseen pääsemiseksi hankkeen suunnitelmia tarkistettiin tammi-helmikuussa 2022 ja rakentamiskustannuksia saatiin karsittua noin puolella miljoonalla eurolla eli noin 300 euroa/brm². Alkuvuonna 2022 rakentamiskustannukset nousivat kuitenkin niin paljon, että marraskuun 2021 kustannustason verrattuna kolmannes suunnitelluista säästöistä menetettiin.

Hankesuunnitelmassa on pyritty kaavamääräysten ja sijainnin puitteisissa mahdollisimman kustannustehokkaisiin ratkaisuihin. Hankkeessa on osatekijöitä, joissa lisäsuunnittelullakaan ei saavutettu merkittävää säästöä. Näitä ovat mm. vaikea sijainti tontilla asuinrakennusten pihalla, raitiotieliikenteen äänten torjumiseksi vaadittavat korkeat meluesitteet, hankalat perustamisolosuhteet, kaavan ja kaupunkistrategian edellyttämä viherkatto, aurinkopaneelit ja maalämpökaivot, kaavamääräysten mukaiset julkisivujen rakenne- ja materiaaliratkaisut, sijainti vaativassa meri-ilmastossa ja odotettu 100 vuoden käyttöikä.

Vuoden 2022 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu 6 000 000 euroa siten, että hankkeen laajuus on 1 500 brm² ja toteutus on vuosina 2023-2024. Hankkeen toteutuksen edellyttämä 8,4 miljoonan euron rahoitustarve ja rakennuskustannusten kasvu on otettu huomioon uuden rakentamishjelmaehdotuksen valmistelussa.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Uudisrakennuksen kuukausivuokra on noin 47 890 euroa kuukaudessa ja noin 574 684 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on 1 149 htm². Kuukausivuokra on 41,68 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 33,67 euroa/htm²/kk ja ylläpitoavuokran osuus on 8,01 euroa/htm²/kk. Tuottovaade on 3 % ja poistoaika on 30 vuotta. Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitoavuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Väistötilat

Väistötiloja ei tarvita. Päiväkotitoiminta jatkuu nykyisissä päiväkotitilojen väliaikaisissa tiloissa osoitteessa Arielinkatu 6 uudisrakennuksen valmistumiseen saakka.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hankesuunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, katu- ja liikennesuunnittelun, ympäristöpalveluiden ja pelastuslaitoksen edustajia, esteettömyy-

sasiamiestä sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Varhaiskasvatuksen edustajat ovat osallistuneet hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Henkilökuntaa osallistetaan käyttäjäkokousten kautta suunnitelmien jatkokehittämiseen.

Hankkeen toteutusvastuu ja rakennuksen ylläpitovastuu on kaupunkiympäristön toimialan rakennukset- ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden tilat-palvelulla.

Uudisrakennus ja sen leikkihiha on suunniteltu toteutettavaksi siten, että rakennustyöt alkavat elokuussa 2023 ja tilat valmistuvat elokuussa 2024.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 31.5.2022, § 127 hyväksynyt tarveselvityksen ja antanut 14.6.2022 § 146 hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 18.9.2017, § 865 päättänyt, että kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonlisä-

31.10.2022

veroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Lpk Nihti Hankesuunnitelma 29.4.2022

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.06.2022 § 146

HEL 2021-012022 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

A.

antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 29.4.2022 päivätystä päiväkotikiinnityksen hankesuunnitelmasta (liite 1).

B.

päätti perustaa päiväkodin osoitteeseen Pinkkarinkuja 4, 00540 Helsinki.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovituissa aikatauluissa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

va. varhaiskasvatusjohtaja
Ulla Lehtonen

Lisätiedot

Tommi Kantanen, projektiarkkitehti, puhelin
tommi.kantanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 19.05.2022
§ 55

HEL 2021-012022 T 10 06 00

Pinkkarinkuja 4, kaupunginosa 10, Sompasaari

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle päiväkotitiloihin Nihdissä uudisrakennuksen 29.4.2022 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen laajuus on noin 1 693 brm² ja hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 8 400 000 euroa helmikuun 2022 kustannustasossa, ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet- palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen valmistelua odottamatta hankepäätöstä.

Käsittely

19.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Mika Suominen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Mika Suominen, projektinjohtaja, puhelin: 310 28563
mika.suominen(a)hel.fi
Sakari Heikkinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38458
sakari.heikkinen(a)hel.fi

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 728

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2023–2026

HEL 2022-008577 T 08 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2023–2026 seuraavan lausunnon:

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoituksen määrä on vähäinen suhteessa korjausvelkaan ja investointien tarpeisiin. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulee nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin seudun merkitys maan taloudelle on keskeinen, ja seudun toimintaedellytykset tulee turvata huolehtimalla hoidon ja korjausten lisäksi maantieverkon tarpeellisista investoinneista. Viime vuosina rahoitus ei ole riittänyt pieniinkään liikenneverkon palvelutasoa nostaviin investointeihin.

Valtion investointien ennakoitavuus on sidosryhmien, myös Helsingin kaupungin, toiminnan ja omien investointien suunnittelun kannalta välttämätöntä. Osaltaan ennakoitavuuden tarpeeseen vastaa Väyläviraston kahdeksanvuotinen väyläverkon investointiohjelma, johon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelman tulisi jatkossa kytkeytyä. Suunnitelmassa tulee jatkossa kuvata, mitä suunnitteluhankkeita ja keskeisimpiä selvitystarpeita suunnitelmakaudella on. Näitä tarpeita tulee eri lähteistä, kuten Helsingin seudun MAL-suunnitelmasta. Myös valtion hallinnoimiin väyliin kohdistuvien investointien ohjelmointi tulee perustua seudulle asetettujen päästövähennystavoitteiden toteuttamiseen. Hankearvioinneissa tulee kiinnittää erityistä huomiota hankkeen käytönaikaisiin liikenteen päästöihin ja rakentamisesta aiheutuviin päästöihin. Pandemian jälkeisenä aikana on myös syytä ottaa huomioon muutokset liikkumiskäyttäytymisessä. Näyttää siltä, että ruuhkahuiput ovat laventuneet ja siten autoliikenteelle varatun maksimikapasiteetin tarve on muuttunut.

Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina toteutettavien kohteiden kustannuksiin. Helsingin alueen kehittyminen sekä liikenteen ja kuljetusten toimintavarmuuden turvaaminen edellyttävät valtion sitoutumista yhteishankkeisiin ja niiden rahoitukseen.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmassa ja MAL-sopimuksessa 2020–2031 esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä, Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä ja Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Ilmasillan eritasoliittymä on myös mainittu osana Lahdenväylän kehittämistä Kehä I:n ja Kehä III:n välillä valtion väyläverkon investointiohjelmassa vuosille 2023–2030.

Kehä I:n kehittämistä tulee jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Helsingin seudun MAL-sopimuksessa (2020–2031) on sovittu, että valtio osallistuu Vihdintien pikaraitiotien hankekokonaisuuden kustannuksiin. Tähän kokonaisuuteen sisältyvät myös Turunväylän ja Huopalahdentien liittymään suunnitellut muutokset.

Myös maanteiden meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingissä yhdyskuntarakenteen tiiviydessä meluhaittoille altistuvien määrä kasvaa, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Ennusteiden mukaan liikennemäärät kasvavat ilman merkittäviä liikennettä vähentäviä toimenpiteitä. Uusien melusteiden sekä vanhojen melusteiden parantamisen tarve ja toimenpiteet tulee ottaa suunnitelmassa paremmin huomioon.

Investointikohteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2023–2026 tiehankkeita on Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän. Siinä mainitaan vain Länsiväylän Lahnalahden ja Telkkäkujan alikulkukäytävien peruskorjaus ja Länsiväylän kaiteiden kunnostus Ruoholahden ja Kirkkonummen välillä sekä Hämeenlinnanväylän kaiteiden kunnostus Kehä I:n ja Kehä III:n välillä.

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen, tulisi huomioida suunnitelmakaudella 2023–2026:

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2026–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varau-

31.10.2022

- tunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki–Kaivoksela, lisäkaistat, linja-autoliikenteen parantaminen ja melusteet (sisältää Kuninkaan-tammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2026. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita, kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaa valtakunnan vilkkaimman maantien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2026. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet ovat Torpparinmäen meluste Tuusulanväylällä, Viikin meluste Lahdenväylällä ja Hämeenlinnanväylän melusteet Kaarelan kohdalla (osana tienparannushanketta).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2023-2026
- 2 Vuoden 2022 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2023-2026 kiireellisimmät hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Liikenne ja infrastruktuuri)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt kommentteja tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan 2023–2026. Lausuntoa on pyydetty 31.10.2022 mennessä.

Tienpidon ja liikenteen suunnitelma

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2022 kesäkuun tilanteessa on noin 138,9 miljoonaa euroa. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Valtaosa perustienpidon rahoituksesta (84% vuoden 2021 tilanteessa) käytetään tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Tieverkon parantamisinvestointeihin on ollut rahaa viime vuosina varsin niukasti.

Valtioneuvosto on antanut selonteon valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021-2032. Suunnitelmaan sisältyy vuotuinen määräraha-arvio tienpidon eri toimille. Pitkällä aikavälillä suunnitelma lupaa perusväylänpidon osuuden kasvua ja perusväylänpidon sisällä myös maanteiden hoidon ja korjauksen määrärahojen osuuden tasaista kasvua. Suunnitelman rahoitusohjelman toteutuminen riippuu vuotuisista valtion kehys- ja talousarviopäätöksistä.

Suunnitelmassa selostetaan Uudenmaan ELY-keskuksen taloudesta, toimintaympäristöstä, tavoitteista ja toiminnasta sekä käytössä olevasta rahoituksesta liikenteen ja tienpidon hankkeisiin. Suunnitelmassa ei esitetä suurempia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii käytännössä eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Suunnitelmassa kuvataan ELY-keskuksen toimintaa ohjaavia tavoitteita. Strategisina painotuksina ovat ”kestävä liikenne”, ”elinvoimaa alueelle” ja ”turvallinen liikenne”. Etelä-Suomen erityispiirteinä on tunnistettu kestävän liikkumisen suuri päästövähennyspotentiaali sekä kansainvälisen liikenteen suuri määrä. Tienpidossa priorisoidaan elinkei-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

noelämälle keskeisiä reittejä ja turvataan työssäkäynnin tarpeet. Joukkoliikenteen järjestämisessä keskeistä on kestävien työmatkojen mahdollistamisen rinnalla sujuvat koulu- ja opiskelumatkat.

Suunnitelmassa kuvataan, että ELY-keskuksen toimin päästövähennyksiä voidaan saavuttaa kohdentamalla rahoitusta entistä enemmän kestävään liikkumiseen: kävely- ja pyöräily-yhteyksien kehittämiseen, joukkoliikenteen infraan ja joukkoliikennepalveluihin. Tavara- ja joukko-liikenne asetetaan etusijalle kaupunkiseutujen maantieverkon kehittämisessä ja kestävää henkilöliikennettä edistetään voimakkaasti etenkin kaupunkiseuduilla.

Tienpidon toimilla ja liikennejärjestelmän kehittämisellä tähdätään yhä turvallisempaan liikenteeseen. Monipuolinen yhteistyö on keskeisessä roolissa. ELY-keskuksella on perinteisesti vahva rooli liikenneturvallisuuksyhteistyössä kuntien kanssa. Myös ajonopeuksien rauhoittamisen osalta ELY-keskus tulee jatkamaan tärkeää työtä turvallisen liikkumisen edistämiseksi. Investointiohjelmassa korostuu tieliikenteen pääväylien osalta pitkämatkaisen ajoneuvoliikenteen turvallisuus, mutta perusväylänpidon kohdennetun rahoituksen kautta myös pieniin jalankulun ja kävelyn kohteisiin kohdistetaan rahoitusta.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2023-2026
- 2 Vuoden 2022 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2023-2026 kiireellisimmät hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Lii-

Otteen liitteet

Esitysteksti

kenne ja infrastruktuuri)

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 508

HEL 2022-008577 T 08 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoituksen määrä on vähäinen suhteessa korjausvelkaan ja investointien tarpeisiin. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulee nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin alue on koko maan talouden veturi ja sen toimintaedellytykset tulee turvata huolehtimalla hoidon ja korjausten lisäksi maantieverkon tarpeellisista investoinneista. Viime vuosina rahoitus ei ole riittänyt edes liikenneverkon palvelutasoa nostaviin pieniinkään investointeihin.

Valtion investointien ennakoitavuus on sidosryhmien, myös Helsingin kaupungin, toiminnan ja omien investointien suunnittelun kannalta välttämätöntä. Osaltaan ennakoitavuuden tarpeeseen vastaa Väyläviraston kahdeksanvuotinen väyläverkon investointiohjelma, johon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelman tulisi jatkossa kytkeytyä. Suunnitelmassa tulee jatkossa kuvata, mitä suunnitteluhankkeita ja keskeisimpiä selvitystarpeita suunnitelmakaudella on. Näitä tarpeita tulee eri lähteistä, kuten Helsingin seudun MAL-suunnitelmasta. Myös valtion hallinnoimiin väyliin kohdistuvien investointien ohjelmointi tulee perustua seudulle asetettujen päästövähennystavoitteiden toteuttamiseen. Hankearvioinneissa tulee kiinnittää erityistä huomiota hankkeen käytönaikaisiin liikenteen päästöihin ja rakentamisesta aiheutuviin päästöihin. Pandemian jälkeisenä aikana on myös syytä ottaa huomioon muutokset liikkumiskäyttäytymisessä. Näyttää siltä, että ruuhkahuiput ovat laventuneet ja siten autoliikenteelle varatun maksimikapasiteetin tarve on muuttunut.

Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina toteutettavien kohteiden kustannuksiin. Helsingin alueen kehittyminen sekä liikenteen ja kuljetusten toimintavarmuuden turvaaminen edellyttävät valtion sitoutumista yhteishankkeisiin ja niiden rahoitukseen.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmassa ja MAL-sopimuksessa 2020–2031 esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä, Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä ja Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Ilmasillan eritasoliittymä on myös mainittu osana Lahdenväylän kehittämistä Kehä I:n ja Kehä III:n välillä valtion väyläverkon investointiohjelmassa vuosille 2023–2030.

Kehä I:n kehittämistä tulee jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Helsingin seudun MAL-sopimuksessa (2020–2031) on sovittu, että valtio osallistuu Vihdintien pikaraitiotien hankekokonaisuuden kustannuksiin. Tähän kokonaisuuteen sisältyvät myös Turunväylän ja Huopalahdentien liittymään suunnitellut muutokset.

Myös maanteiden meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingissä yhdyskuntarakenteen tiivisyessä meluhaittoille altistuvien määrä kasvaa, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Ennusteiden mukaan liikennemäärät kasvavat ilman merkittäviä liikennettä vähentäviä toimenpiteitä. Uusien melusteiden sekä vanhojen melusteiden parantamisen tarve ja toimenpiteet tulee ottaa suunnitelmassa paremmin huomioon.

Investointikohteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2023–2026 tiehankkeita on Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän. Siinä mainitaan vain Länsiväylän Lahnalahden ja Telkkäkujan alikulkukäytävien peruskorjaus ja Länsiväylän kaiteiden kunnostus Ruoholahden ja Kirkkonummen välillä sekä Hämeenlinnanväylän kaiteiden kunnostus Kehä I:n ja Kehä III:n välillä.

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen, tulisi huomioida suunnitelmakaudella 2023–2026:

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2026–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varau-

31.10.2022

- tunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki - Kaivoksela, lisäkaistat, linja-autoliikenteen parantaminen ja melusteet (sisältää Kuninkaantammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2026. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita, kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaa valtakunnan vilkkaimman maantien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2026. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet ovat Torpparinmäen meluste Tuusulanväylällä, Viikin meluste Lahdenväylällä ja Hämeenlinnanväylän melusteet Kaarelan kohdalla (osana tienparannushanketta).

13.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

§ 729

Valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponsi Jokeri 0-ratikan suunnittelun toteuttamisen aloittamisesta ennen Sörnäistentunnelin rakentamista

HEL 2021-013447 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 24.11.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Torsti Pilvi, toivomusponsi, Kvsto 24.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esiteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 24.11.2021 § 358 Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman kaupunginvaltuusto hyväksyi ponnen, jonka mukaan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien miten Herttoniemi-Pasila-Meilahti -ratikan, eli Jokeri 0:n suunnittelun toteutus voidaan aloittaa jo ennen tunnelin valmistumista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Ponnesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 5.4.2022. Liikenneliikelaitos on todennut ettei sillä ole asiaan lausuttavaa.

Kaupunginhallitus toteaa, että yksi Helsingin yleiskaavassa 2016 esitetyistä uusista pikaraitoteistä on niin kutsuttu Jokeri 0, jolla tarkoitetaan alun perin bussirunkolinjaa 500 mukailevaa yhteyttä Munkkivuoresta Pasilan kautta Itäkeskukseen.

Valmistelussa lähtökohtana on tällä hetkellä, että Jokeri 0 –pikaraitiotien ensimmäisen vaiheen kokonaisuus olisi Meilahti–Pasila–Kalasatama–Herttoniemi. Meilahdesta pikaraitiotien palvelutasolla kulkeva linja kulkisi tunnelissa Pasilan kautta Teollisuuskadulle, josta se jatkaisi itään pääosin katutasossa omilla kaistoillaan. Pasilan alittavan raitiotietunnelin osalta on tarkoitus hyödyntää kauppakeskus Triplan alle tehtyä poikittaisen raideaseman varausta. Varsinaista koko linjan pituudella olevaa esiselvitystä tai yleissuunnitelmaa vaihtoehtoinen ei ole vielä tehty.

Kaupunginhallitus hyväksyi 13.6.2022 Helsingin yleiskaavan toteuttamishjelman. Kaupunkiympäristölautakunnan kaupunginhallitukselle tekemässä esityksessä 1.3.2022 Jokeri 0 –pikaraitiotien prioriteettia nostettiin jo ensimmäisessä vaiheessa eli vuosina 2021-2035 suunniteltavien kohteiden joukkoon. Toteuttamishjelman yhteydessä tehdyssä raideliikenteen verkostselvityksessä todettiin raitiotien tärkeimmäksi yhteysväliksi muodostuvan osuus Meilahti–Pasila–Kalasatama.

Lautakunta hyväksyi lisäksi kaksi vastaehdotusta Jokeri 0:aan liittyen: Lautakunta esitti, että Jokeri 0:n suunnittelun yhteydessä arvioidaan Herttoniemen yritysalueen maankäytön tehokkuutta suhteessa uuteen raideinvestointiin. Tarvittaessa valmistaudutaan muutoksiin, jotka mahdollistavat sekoittuneen kaupunkirakenteen yhdessä työpaikka-alueen kehittymisen kanssa. Lisäksi lautakunta esitti, että selvitetään Jokeri 0:n ensi vaiheen toteutuksen yhteydessä raideyhteyden jatkamista Roihupellon kautta Itäkeskukseen. Kaupunginhallitus ei tehnyt näihin jatkosuunnittelulinjauksiin muutoksia.

Yleiskaavan toteuttamishjelmassa 2022 yhtenä erityisenä kehittämisen painopisteenä mainittiin Teollisuuskadun kehittyvä akseli ja sen Jokeri 0–pikaraitotiehen perustuva liikenneratkaisu. Tähän liittyen kaupunginhallituksen päätöksen perusteluissa todettiin mm. seuraavaa:

"Kaupunkistrategian mukaan kaupungin tulee myös parantaa kykyä investointien kaupunkitaloudelliseen arviointiin ja investointien ohjaamiseen kokonaisuutena. Esimerkiksi Jokeri 0 -hankkeen osalta tämä tarkoittaa, että jo alustavien selvitysten yhteydessä hankkeesta laaditaan myös alustava hankearviointi, jossa mm. kaupunkiympäristölautakun-

31.10.2022

nan käsittelyssä esiin nostettuja avauksia, kuten Herttoniemen yritysalueen roolia, arvioidaan hankkeen kannattavuuden sekä kaupungin muiden tavoitteiden näkökulmasta.

Samalla tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei maankäytön kehittämispotentiaalia lasketa uuden hankkeen kannattavuuden perusteluina, mikäli samaa potentiaalia on jo käytetty olemassa tai käynnissä olevien liikenneyhteyksien kannattavuutta perusteltaessa. Tarkoituksenmukaisista on, että hyödyt lasketaan vain kerran ja että yksittäisen hankkeen perusteluna käytetään vain sen tuomaa hyötyä. Samalla tulee huomioida myös hankkeen toteuttamisen vaikutus jo olemassa olevan tai rakenteilla olevan infran käytön tehokkuuteen, mikä esimerkiksi Jokeri 0:n tapauksessa tarkoittaa mm. Kalasatama-Pasila -raitiotietä ja metroa."

Lautakunnan valtuuston tekemästä ponnesta antamassa lausunnossa todetaan, että Jokeri 0 -linjauksen erillisille osuuksille on tehty useita erilaisia selvityksiä ja tarkasteluja. Samoin siinä todetaan, että Junatien suunnitellut muutokset ovat riippuvaisia Sörnäistentunnelin suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta. Lautakunnan mukaan seuraavaksi Jokeri 0:n osalta kootaan tehdyt selvitykset yhteen ja aloitetaan resurssien sen mahdollistaessa Jokeri 0 -hankkeen esisuunnittelu. Esisuunnittelua seuraavan yleissuunnitelman laatiminen eri vaihtoehtoiseen koko linjan pituudelle on resursseja merkittävästi sitova työ, joka kaupunkiympäristön toimialan suunnittelussa oli alun perin ajoitettu vuosille 2025-2027. Lautakunta kuitenkin katsoi, että yleissuunnittelu tulisi voimavarojen salliessa aloittaa jo 2024. Lautakunta totesi myös, että erityisesti osana Herttoniemen aseman alueen uudistamista harkitaan suunnittelukilpailun järjestämistä, jolla varmistetaan alueen laadukas suunnitteluratkaisu huomioiden Jokeri 0:n jatkoyhteydet Itäkeskuksen ja Laajasalon suuntaan.

Esittelijä pitää lautakunnan tapaan perusteltuna sitä, että tavoitteena on kokonaisuuden edistäminen yhtenä hankkeena kohti päätöksentekoa yleiskaavan toteuttamisohjelmassa esitetyn tavoiteaikataulun (2021-2035) mukaisesti. Suunnittelun aloittamista nopeutetaan, mikäli voimavarat sen sallivat. Hankkeen toteuttamispäätös puolestaan edellyttää, että eri suunnitteluvaiheiden yhteydessä laadittavat tarkemmat hankkearvioinnit, ml. kaupunkitaloudelliset näkökohdat, sitä puoltavat. On myös huomattava, että Sörnäistentunneli tulee rakenneteknisistä syistä rakentaa ennen Jokeri 0:aa.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hy-

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuute-
tuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Torsti Pilvi, toivomusponsi, Kvsto 24.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytän-
töönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.04.2022 § 215

HEL 2021-013447 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Yksi yleiskaavassa 2016 esitetyistä uusista pikaraitoteistä on niin kut-
suttu jokeri 0. Jokeri 0:lla tarkoitetaan alun perin bussirunkolinjaa 500
mukailevaa yhteyttä Munkkivuoresta Pasilan kautta Itäkeskukseen.

Kaupunkiympäristölautakunnan 1.3.2022 hyväksymässä yleiskaavan
toteuttamisohjelman päivitettyssä versiossa jokeri 0 -pikaraitiotien priori-
teettia on nostettu ensimmäisessä vaiheessa vuosina 2021-2035
suunniteltavien kohteiden joukkoon. Toteuttamisohjelman yhteydessä
tehdyssä raideliikenteen verkostselvityksessä todettiin raitiotien tär-
keimmäksi yhteysväliseksi muodostuvan Meilahti–Pasila–Kalasatama.

Yleiskaavan toteuttamishjelman hyväksymisen yhteydessä kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi useita vastaehdotuksia, joista seuraavat liittyivät jokeri 0:n suunnitteluun. Kaupunkiympäristölautakunta esitti, että jokeri 0:n suunnittelun yhteydessä arvioidaan Herttoniemen yritysalueen maankäytön tehokkuutta suhteessa uuteen raideinvestointiin. Tarvittaessa valmistaudutaan muutoksiin, jotka mahdollistavat sekoituneen kaupunkirakenteen yhdessä työpaikka-alueen kehittymisen kanssa. Lisäksi lautakunta esitti, että selvitetään Jokeri 0:n ensi vaiheen toteutuksen yhteydessä raideyhteyden jatkamista Roihupellon kautta Itäkeskukseen.

Valmistelussa lähtökohtana on tällä hetkellä, että jokeri 0 –pikaraitiotien ensimmäisen vaiheen kokonaisuus olisi Meilah-ti–Pasila–Kalasatama–Herttoniemi. Meilahdesta pikaraitiotien palvelutasolla kulkeva linja kulkisi tunnelissa Pasilan kautta Teollisuuskadulle, josta itään se jatkaisi pääosin katutasossa omilla kaistoillaan. Pasilan alittavan raitiotietunnelin osalta on tarkoitus hyödyntää Triplan alle tehtyä poikittaisen raideaseman varausta. Varsinaista koko linjan pituudella olevaa esiselvitystä tai yleissuunnitelmaa vaihtoehtoinen ei ole vielä tehty.

Jokeri 0 linjauksen erillisille osuuksille on kuitenkin tehty erilaisia selvityksiä ja tarkasteluja. Näihin kuuluvat esimerkiksi raitiotietunneleiden rakennetekniset tarkastelut välillä Paciuksenkatu–Pasila–Teollisuuskatu, Teollisuuskadun kaavarungon yhteydessä laadittu alustava liikennesuunnitelma, Junatien kilpailun jatkosuunnittelun liikennesuunnitelmaluonnokset ja Itäväylän Redin katetun kohdan raitiotiepysäkkitarkastelut. Viimeisimmissä tarkasteluissa on ollut vain sellaisia vaihtoehtoja, joissa raitiotie alittaa tunnelissa myös keskuspuiston.

Seuraavaksi suunnitteluun tulevia osuuksia Jokeri 0:n linjauksella ovat Kulosaarensillan yleissuunnitelman yhteydessä tehtävä raitiotievaraus ja Teollisuuskadun liikenteen yleissuunnitelman tarkentaminen.

Merkittäviä myöhemmin suunniteltavia jokeri 0:n mahdollistavia osuuksia ovat Itäväylän liikenteen ja maankäytön yhteensovittaminen Kulosaaren kohdalla sekä Herttoniemen metroaseman ja Linnanrakentajan tien järjestelyt. Nykyisellään kyseisille osuuksille ei ole suunniteltu pikaraitiotien mahdollistavaa ratkaisua. Lisäksi suunnittelua vaativat myös mahdolliset jatkosuunnat Herttoniemestä Itäkeskukseen ja Laajasaloon.

Junatien nyt suunnitellut muutokset ovat riippuvaisia Sörnäistentunnelin suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta. Seuraavaksi Jokeri 0:n osalta kootaan tehdyt selvitykset yhteen ja aloitetaan resurssien sen mahdol-

31.10.2022

listaessa jokeri 0 -hankkeen esisuunnittelu. Esisuunnittelua seuraavan yleissuunnitelman laatiminen eri vaihtoehtoiseen koko linjan pituudelle on resursseja merkittävästi sitova työ, joka on nyt ajoitettu vuosille 2025-2027. Tavoitteena on kokonaisuuden edistäminen yhtenä hankkeena kohti päätöksentekoa yleiskaavan toteuttamisohjelmassa esitetyn tavoiteaikataulun mukaisesti.

Kaupunkiympäristön lautakunta katsoi, että yleissuunnittelu tulisi voimavarojen salliessa aloittaa jo 2024.

Erityisesti osana Herttoniemen aseman alueen uudistamista harkitaan suunnittelukilpailun järjestämistä, jolla varmistetaan alueen laadukas suunnitteluratkaisu huomioiden Jokeri0:n jatkoyhteydet Itäkeskuksen ja Laajasalon suuntaan.

Käsittely

05.04.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Kaupunkiympäristön lautakunta katsoi, että yleissuunnittelu tulisi voimavarojen salliessa aloittaa jo 2024.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: "Erityisesti osana Herttoniemen aseman alueen uudistamista harkitaan suunnittelukilpailun järjestämistä, jolla varmistetaan alueen laadukas suunnitteluratkaisu huomioiden Jokeri0:n jatkoyhteydet Itäkeskuksen ja Laajasalon suuntaan."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

29.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Kankkunen, liikenneinsinööri: 310 21351
ville.kankkunen(a)hel.fi

§ 730

Valtuutettu Marko Kettusen toivomusponsi Sörnäistentunnelin ajoramppien lyhentämisestä ja jyrkentämisestä

HEL 2021-013441 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 24.11.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kettunen. Marko, toivomusponsi, Kvsto 24.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 24.11.2021 § 358 Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman kaupunginvaltuusto hyväksyi ponnen, jonka mukaan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta, voidaanko tunnelin ulosajorampit lämmittää, jolloin niitä saataisiin jyrkemmiksi, jolloin niiden pituutta voitaisiin lyhentää, ja niiden vaatima tila pienenisi.

Sörnäistentunneli on noin 1,6 km pitkä autoliikenteen tunneli, joka yhdistää Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien vieden näiden pää-

katujen välisen liikenteen maan alle. Sörnäistentunnelin vuonna 2020 tarkistetun yleissuunnitelman mukaan pohjoisen avorampin pituus on noin 184 m ja eteläisen noin 183 m. Tunnelin vaak- ja pystygeometria on suunniteltu yleissuunnitelmassa, mutta ne tarkentuvat vielä toteutussuunnittelussa.

Asiassa on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 11.10.2022.

Kaupunginhallitus viittaa lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että tunnelin rakentamisessa pyritään mahdollisimman hyvään turvallisuustasoon noudattamalla Väyläviraston tapaan Euroopan komission pitkille, yli 500 m pituisille tunneleille määrittämiä turvallisuusvaatimuksia, vaikka em. säännös ei koske lähtökohtaisesti nk. kaupunkitunneleita.

Liukkaudentorjuntaa lukuun ottamatta avoramppien sulana pito ei ratkaise pituuskaltevuuden kasvattamisesta aiheutuvia muita ongelmia ja riskejä. Jyrkässä alamäessä nopeudet kasvavat herkästi, ja myös riskit erityyppisille liikenneonnettomuuksille kasvavat, jos tunnelin pysty- ja vaakageometrioiden suhdetta muutetaan kovin paljon. Sörnäistentunnelin liikenne joutuu säännöllisesti pysähtymään avorampille, jolloin erityisesti raskaan liikenteen liikkeellelähtö vaikeutuu ja hidastuu sitä enemmän, mitä jyrkempi pituuskaltevuus on. Tämä lisää myös polttoaineen kulutusta ja päästöjä. Raskaan liikenteen osuus tunnelissa on noin 8 %.

Sörnäistentunnelin pohjoispään jatkosuunnittelussa avorampin pystygeometriaa on suunnitteluohjeiden ja suositusarvojen puitteissa muutettu siten, että ramppi on lyhentynyt noin 40 m hankesuunnitelmaan nähden. Ratkaisu helpottaa myös Hermannin rantatien poikki menevän kunnallistekniikan toteutusta ja on kokonaistaloudellisesti paras ratkaisu.

Sörnäistentunnelin eteläpään osalta jatkosuunnittelu ei ole vielä käynnistynyt. On kuitenkin erittäin todennäköistä ja tavoitteiden mukaista, että alueen tulvasuojelu tullaan tekemään Hanasaaren alueen asema-kaavoituksen ja maankäytön muutosten yhteydessä. Tällöin ei ole tarvetta nostaa Sörnäistentunnelin avoramppien yläpäättä tulvakoron yläpuolelle, jolloin tunnelista noustava matka lyhenee ja avorampin pituus on noin 30 m lyhyempi hankesuunnitelmavaiheeseen nähden.

Ramppien lyhentämisellä tavoitellulla tilan säästämällä ei voida kovin paljon vaikuttaa jalankulkuyhteyksien tai pyöräily-yhteyksien parantamiseen, koska niitä määrittävät enemmänkin katujen risteysvälit ja suojateiden paikat eikä lämmittämiselläkään saavutettaisi suurta etua, koska mm. raskaan liikenteen ajot suhteellisesti jyrkempiin rampeihin ovat vaarallisempia, vaikka se ei johtuisi liukkaudesta. Rampit pyritään

31.10.2022

kuitenkin näissä puitteissa tekemään niin tilaa säästäviksi kuin mahdollista.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kettunen. Marko, toivomusponsi, Kvsto 24.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 11.10.2022 § 561

HEL 2021-013441 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sörnäistentunneli on noin 1,6 km pitkä autoliikenteen tunneli, joka yhdistää Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien vieden näiden pääkatujen välisen liikenteen maan alle. Sörnäistentunnelin vuonna 2020 tarkistetun yleissuunnitelman mukaan pohjoisen avorampin pituus on noin 184 m ja eteläisen noin 183 m. Tunnelin vaaka- ja pystygeometria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

on suunniteltu yleissuunnitelmassa, mutta ne tarkentuvat vielä toteutussuunnittelussa.

Yli 500 m pitkien, TEN-tieverkolle sijoittuvien tunneleiden minimiturvallisuusvaatimukset on kirjattu niin sanottuun EU:n tunnelidirektiiviin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/54/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan laajuisen tieverkon tunnelien turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista). Väylävirasto noudattaa direktiivin vaatimuksia mahdollisimman pitkälle myös muulla maantieverkolla. Tunnelidirektiivi ei sido niin sanottujen kaupunkitunnelien suunnittelua ja toteutusta, mutta käytännössä tunnelidirektiivi on turvallisuusyistä tunneleiden suunnittelun lähtökohta myös Helsingissä. Sörnäistentunneli on osa Helsingin pääkatuverkkoa ja tärkeä osa satamayhteyttä. Raskaan liikenteen osuus Sörnäistentunnelin liikennemäärästä on noin 8 %.

EU:n tunnelidirektiivissä todetaan, että jos tunnelin kaltevuus on yli 3 prosenttia, turvallisuuden varmistamiseksi on toteutettava lisätoimenpiteitä ja/tai tehostettuja toimenpiteitä riskianalyysin perusteella. Yli 5 prosentin pitkittäissuuntaista kaltevuutta ei sallita uusissa tunneleissa, paitsi jos se on ainoa mahdollisuus maantieteellisten seikkojen vuoksi.

Pituuskaltevuuden maksimisuuruutta ohjaa ennen kaikkea turvallisuus. Sörnäistentunnelista on laadittu riskianalyysi ja turvallisuuskonsepti. Sörnäistentunnelin turvallisuusperiaatteena on turvallinen liikennöinti tunnelissa, onnettomuuksien ehkäisy, tapahtuneiden onnettomuuksien seurausten minimointi sekä mahdollistaa riittävät toimintaedellytykset pelastustoimelle.

Liukkaudentorjuntaa lukuun ottamatta avoramppien sulana pito ei ratkaise pituuskaltevuuden kasvattamisesta aiheutuvia muita ongelmia tai riskejä. Jyrkässä alamäessä nopeudet kasvavat herkästi ja riskit erityyppisille liikenneonnettomuuksille kasvavat, jos tunnelin pysty- ja vaakageometrioiden suhdetta muutetaan kovin paljon. Sörnäistentunnelin liikenne joutuu säännöllisesti pysähtymään avorampille, jolloin erityisesti raskaan liikenteen liikkeellelähtö vaikeutuu ja hidastuu, mitä jyrkempi pituuskaltevuus on. Tämä lisää myös polttoaineen kulutusta ja päästöjä.

Ramppien lyhentäminen ei vaikuta jalankulkuyhteyksiin, sillä ympäröivien katujen risteysvälit ja siten suojateiden väliset etäisyydet eivät muutu. Tunneliin ei saa ulottua seisovaa jonoa, joten tunnelista ulosajaville pitää varata riittävästi tilaa. Tämä estää suojateiden toteuttamisen ajoramppien yläpään risteysalueita lähemmäksi.

Edellä mainituista syistä johtuen avoramppeja ei ole perusteltua tehdä jyrkempänä kuin 5 %.

31.10.2022

Sörnäistentunnelin pohjoispään jatkosuunnittelussa avorampin pystygeometriaa on suunnitteluohjeiden ja suositusarvojen puitteissa muutettu siten, että ramppi on lyhentynyt noin 40 m hankesuunnitelmaan nähden. Ratkaisu helpottaa myös Hermannin rantatien poikki menevän kunnallistekniikan toteutusta ja on kokonaistaloudellisesti paras ratkaisu.

Sörnäistentunnelin eteläpään osalta jatkosuunnittelu ei ole vielä käynnistynyt. On kuitenkin erittäin todennäköistä ja tavoitteiden mukaista, että alueen tulvasuojelu tullaan tekemään Hanasaaren alueen asemakaavoituksen ja maankäytön muutosten yhteydessä. Tällöin ei ole tarvetta nostaa Sörnäistentunnelin avoramppien yläpäättä tulvakoron yläpuolelle, jolloin tunnelista noustava matka lyhenee ja avorampin pituus on noin 30 m pienempi hankesuunnitelmavaiheeseen nähden.

Käsittely

11.10.2022 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 14 kokouksen kuudentena asiana.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Riikka Österlund, liikenneinsinööri: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

§ 731

Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi alueen rakennushistorias- ta kertovasta seinälaatasta Kampin Kottaraisen korttelin seinälle

HEL 2021-014079 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 24.11.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kolbe Laura, toivomusponsi, Kvsto 8.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 8.12.2021 § 394 Kampin Kottaraisen korttelin asema-
kaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ponnen, jonka mu-
kaan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta laatia
Kottaraisen rakennuskokonaisuuden seinälle täydennysrakentamisen
yhteydessä rakennushistoriasta kertova seinälaatta, yhdessä esimer-
kiksi kaupunginmuseon rakennus- ja kaupunkihistorian asiantuntijoiden
kanssa.

Asiassa on saatu kaupunginmuseon ja kaupunkiympäristön toimialan lausunnot.

Kottaraisen kortteli sijaitsee Helsingin Kampissa ja käsittää kuusi rakennusta: kolme noin 1840-luvulla asunnoiksi rakennettua matalaa puutaloa, punatiilisen entisen panimorakennuksen 1800-luvun lopulta, sekä kaksi punatiilistä, arkkitehti Onni Tarjanteen suunnittelemaa oppilaitosrakennusta, jotka ovat valmistuneet vuosina 1925 ja 1933. Metropolia-ammattikorkeakoulu luopui käytössään olleista rakennuksista toimintojen keskittyessä Myllypuroon.

Uusi omistaja Kojamo Oyj haki tontille kaavamuutosta, ja se tuli voimaan 1.2.2022. Tontti on muutettu asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten korttelialueeksi. Tontin rakennuksia suojellaan, minkä lisäksi tonttia tullaan täydennysrakentamaan kahdella asuinkeuhkotalolla.

Kaupunginmuseon mukaan Kottaraisen korttelin ajallisesti rikas ja kerroksinen rakennuskanta on poikkeuksellinen ja harvinainen kokonaisuus. Erilaiset opas- ja tietotaulut rakennuksissa tai niiden läheisyydessä ovat yksi tapa lisätä rakennushistorian tuntemusta ja siten osaltaan edistää kaupungin kulttuuriperinnön säilymistä. Museon taloudelliset resurssit eivät mahdollista tällaisten laattojen hankkimista ja ylläpitoa, mutta museon asiantuntijat voivat olla tonttien omistajien apuna rakennushistoriasta kertovien muistolaattojen suunnittelussa.

Kaupunkiympäristön toimiala kuuli Kojamo Oyj:tä pöytäkirjan johdosta ja sai seuraavan myönteisen vastauksen: Kottarainen kortteliin toteutettavaan rakennushistorialliseen laattaan (materiaalina messinki tai ruostumaton teräs) tulee lyhyt teksti suomeksi ja ruotsiksi eri rakennusten rakentamisajoista, suunnittelijoista ja korttelin historiasta. Laattaan on mahdollista lisätä myös QR-koodi, jonka avulla saa lisätietoa rakennuksista. Laatan materiaali, koko ja sijainti täsmenytävät tarkemmin rakennussuunnittelun edetessä, jotta se sopeutuu suojeltujen rakennusten ympäristöön.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kolbe Laura, toivomusponsi, Kvsto 8.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 732

Valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponsi nykyisen puuston säilyttämisestä tulevan Kurjenmiekanpuiston alueella

HEL 2022-000735 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 19.1.2022 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauppila Elina, toivomusponsi, Kvsto 19.1.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 19.1.2022 § 14 Huopalahdenportin asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi toivomusponnen, jonka mukaan valtuusto edellyttää tutkittavan mahdollisuutta säästää mahdollisimman paljon nykyistä vaahteravaltaista puustoa tulevan Kurjenmiekanpuiston alueella Mannerheimintien ja Vihdintien kulmassa.

Ponnesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

31.10.2022

Lausunnon mukaan Huopalahdenportin asemakaavan perusteella Pikku Huopalahden pohjoisosaan suunnitellaan uusi kantakaupunkimainen asuinalue noin 2 500 asukkaalle. Kadunvarsille sijoitetaan liiketiloja ja alueelle tulee myös päiväkotia ja päivittäistavarakauppa. Helsingin yliopiston hammaslääketieteen ja oikeuslääketieteen laitosten toiminnot siirretään Meilahden ja Tilkanmäen alueille ja nykyiset rakennukset puretaan. Alueelle rakennetaan uusia katu- ja puistoalueita sekä aukio, ja nykyisiä katuja ja puistoja peruskorjataan. Uusien katujen varsille sekä puistoihin istutetaan puita sekä muuta kasvillisuutta. Asemakaavasta on valitettu, joten kaava ei vielä ole lainvoimainen.

Kaavoituksen yhteydessä on tutkittu alueen luontoarvoja ja alueen säilytettävää puustoa tarpeellisessa laajuudessa. Alueen säilyvät puistot ovat Haaganpuronlehto ja Punamäenlehto, jotka säilyvät luonnonmukaisina ja puustoisina alueina. Sen sijaan kaava-alueen muut metsiköt sijaitsevat juuri oikeuslääketieteen ja hammaslääketieteen laitosten tontilla Mannerheimintien varrella, joista pohjoisempi puustoalue on kooltaan 0,55 hehtaaria ja eteläisempi 0,18 hehtaaria. Ne eivät ole Helsingin luontotietojärjestelmän mukaisia arvokkaita kasvillisuuskohteita tai metsäkohteita eikä niillä kuluneisuutensa vuoksi ja muusta metsäalueesta irrallisuutensa vuoksi ole nähty olevan muitakaan luonnonsuojelun kannalta tärkeitä ominaispiirteitä.

Tulevalla Kurjenmiekanpuiston alueella, joka sijaitsee Mannerheimintien ja Vihdintien kulmauksessa, on nykyisin vähäisiä määriä vaahteroita. Tulevaa puistoaluetta runsaasti enemmän nykyistä puustoa on juuri tulevien asuinkerrostalojen korttelialueilla sekä katualueen kohdalla. Puut sijaitsevat liian lähellä rakennettavia asuintaloja ja ne ovat enimmäkseen kulku- ja huoltoväylien ja pelastusteiden kohdalla. Tasaus eli maanpinnan korkeustaso tulee muuttumaan alueen ja kulkureittien rakentamisen seurauksena koko puiston alueella niin paljon ettei puustoa ole mahdollista tässä kohdassa säilyttää. Täyttöö tulee olemaan puiston itäosassa noin 0,5 metriä ja länsipäässä enimmillään 2,5 metriä nykyiseen verrattuna.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

31.10.2022

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauppila Elina, toivomusponsi, Kvsto 19.1.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.06.2022 § 354

HEL 2022-000735 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ruskeasuon kaupunginosaan, Pikku Huopalahden osa-alueelle on laadittu asemakaavan muutosehdotus nro 12591, Huopalahdenportti. Pikku Huopalahden pohjoisosaan suunnitellaan uusi kantakaupunkimainen asuinalue n. 2 500 asukkaalle. Kadunvarsille sijoitetaan liiketiloja. Alueelle tulee myös päiväkotia ja päivittäistavara- ja palvelukauppa. Hammaslääketieteen ja oikeuslääketieteen laitosten toiminnot siirretään Meilahden ja Tilkanmäen alueille ja nykyiset laitosrakennukset puretaan. Alueelle rakennetaan uusia katu- ja puistoalueita sekä aukio, ja nykyisiä katuja ja puistoja peruskorjataan. Uusien katujen varsille sekä puistoihin istutetaan puita sekä muuta kasvillisuutta.

Kaupunginvaltuusto on 19.1.2022, 14 § päättänyt alueen asemakaavan muutoksesta, minkä vuoksi alueella on maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentin perusteella voimassa rakennuskielto, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman. Päättäessään kaavasta kaupunginvaltuusto on edellyttänyt tutkittavan mahdollisuutta säästää mahdollisimman paljon nykyistä vaahteravaltaista puustoa tulevan Kurjenmiekanpuiston alueella Mannerheimintien ja Vihdintien kulmassa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asemakaavan muutosehdotuksesta on tehty valitus Helsingin hallinto-oikeuteen.

Huopalahdenportin alueelle on laadittu katu- ja puistosuunnitelmia kaavamutoksen pohjalta. Kaava-alueen koillisosaan on kaavassa osoitettu asuinkortteleita, Kurjenmiekankuja-niminen jalankululle ja pyöräliikenteelle osoitettu katualue, jonka kautta kulkuyhteydet paranevat Huopalahdenportin tulevalta sekä muun muassa nykyiseltä Kytösuontien varren asuinalueelta Mannerheimintien, Hakamäentien sekä Hämeenlinnanväylän suuntiin, sekä Kurjenmiekanpuisto-niminen uusi puistoalue. Puistoalueelle tulee myös reittejä jalankulku- ja pyöräliikenteelle sekä huolto- ja pelastusajolle.

Kaavoituksen yhteydessä on tutkittu alueen luontoarvoja ja alueen säilytettävää puustoa tarpeellisessa laajuudessa.

Alueen luonnonympäristön lähtökohtia ja kaavaratkaisua on myös selostettu asemakaavan selostuksessa (s. 22-23). Selostuksen mukaan (s. 13) alueen säilyvät puistot ovat Haaganpuronlehto ja Punamäenlehto, jotka säilyvät luonnonmukaisina ja puustoisina alueina.

Asemakaavan vuorovaikutusraportissa (s. 16-17, 21) on käsitelty kaava-alueella sijaitsevia jalopuumetsiköitä. Vuorovaikutusraportin mukaan Pikku-Huopalahden pohjoisosan kaava-alueen metsiköt sijaitsevat Oikeuslääketieteen ja Hammaslääketieteen laitoksien tontilla Mannerheimintien varrella. Pohjoisempi puistoalue on kooltaan 0,55 hehtaaria ja eteläisempi 0,18 hehtaaria. Vuorovaikutusraportissa todetaan, että Huopalahdenportin kaava-alueen metsiköt eivät ole Helsingin luontotietojärjestelmän arvokkaita kasvillisuuskohteita tai metsäkohteita.

Asemakaavan liitteenä olevan vuorovaikutusraportin mukaan alueen metsiköt voidaan nähdä piha-aluekohteina, jotka eivät edusta luonnontilaista metsäaluetta: metsiköiden aluskasvillisuus ja maaperä on kulu nutta käytön vuoksi, jolloin alueen luonnontilaisuus on kärsinyt. Kyseessä olevat metsiköt eivät rajaudu metsään tai muuhun luontaiseen biotooppiin ja ne sijaitsevat hyvin urbaanissa ympäristössä, joka on tiivistymässä entisestään. Kyseessä olevien metsiköiden suojele ei kaupungin arvion perusteella edistä luonnonsuojelulain 29 §:n mukaista luontotyyppien suojele, koska alueen metsiköissä on vähän muita luonnontilaisuuteen perustuvia arvoja.

Asemakaavan selvitysten lisäksi puuston säilyttämismahdollisuuksia on tutkittu katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä.

Tulevalla Kurjenmiekanpuiston alueella, joka sijaitsee Mannerheimintien ja Vihdintien kulmauksessa, on nykyisin vähäisiä määriä vaahteroi-

31.10.2022

ta. Tulevaa puistoaluetta runsaasti enemmän nykyistä puustoa on tulevien asuinkerrostalojen korttelialueilla sekä katualueen kohdalla.

Puut sijaitsevat liian lähellä rakennettavia asuintaloja ja ne ovat enimmäkseen kulku- ja huoltoväylien ja pelastusteiden kohdalla. Tasaus eli maanpinnan korkeustaso tulee muuttumaan alueen ja kulkureittien rakentamisen seurauksena koko puiston alueella niin paljon, että puustoa ei ole mahdollista tässä kohdassa säilyttää. Täyttöö tulee olemaan puiston itäosassa noin 0,5 metriä ja länsipäässä enimmillään 2,5 metriä nykyiseen verrattuna.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Silja Hurskainen, tiimipäällikkö: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

§ 733

Valtuutettu Titta Hiltusen toivomusponsi tuottavuuden edistämistä ja sairauspoissaolojen vähentämisestä lähi- ja perushoitajien työajan lyhentämisellä

HEL 2021-012408 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Hiltunen Titta, toivomusponsi, Kvsto 3.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 3.11.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 3.11.2021 Mia Haglundin aloitetta lyhennetyn työajan kokeilusta kaupunginvaltuusto hyväksyi Titta Hiltusen toivomusponnen: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Pohjoismaissa tehtyjen kokeilujen tulosten perusteella selvitetään, minkälaisia tuottavuutta edistäviä ja sairauspoissaoloja vähentäviä vaikutuksia työajan lyhentämisellä voisi olla Helsingissä lähi- ja perushoitajien parissa.

Lyhennetyn työajan kokeilujen mahdollisuuksia Helsingin sosiaali- ja terveyssektorilla on arvioitu aiemmin ja todettu, että vallitsevassa työ-

31.10.2022

voimapulassa työaikojen lyhentäminen todennäköisesti heikentäisi henkilöstön työhyvinvointia aiheuttamalla lisäkuormitusta työyhteisöille, jotka jo tällä hetkellä toimivat vajaamiehityksellä. Lisäksi kunta-alan työehtosopimukset määrittelevät työajan ja osa-aikatyön palkan, mikä jo sinällään asettaa reunaehdoja lyhennetyn työajan käytölle. Yhteiset sopimusmääräykset luovat yhdenvertaisen perustan henkilöstön palvelusuhteille.

Tiedetään, että erilaisia lyhennetyn työajan kokeiluja on toteutettu ja että kokeilut eroavat toteutustavoiltaan ja palkkaehdoiltaan. Lisäymmärryksen saamiseksi lyhennettyjen työaikamuotojen vaikutuksista, Kaupunginkanslian Henkilöstöosasto on käynnistänyt yhteistyöhankkeen Työterveyslaitoksen kanssa. Hankkeessa tuotetaan kirjallisuuskatsaus, joka kuvaa asiantuntijäkemykseen perustuvan olennaisen nykytiedon lyhennetyn työajan vaikutuksista työhyvinvointiin, tuottavuuteen ja sairauspoissaoloihin. Kirjallisuuskatsauksen painopisteenä ovat julkaistut tai meneillään olevat alueen keskeisimmät tieteelliset tutkimukset Pohjoismaissa. Painopisteenä on myös sosiaali- ja terveydenhoitoala.

Tiedon saaminen lyhennetyn työajan mahdollisista vaikutuksista Helsingin lähi- ja perushoitajien työssä edellyttäisi omaa erillistä tutkimushanketta nimenomaisessa kohderyhmässä. Nyt tehtävällä kirjallisuuskatsauksella kartoitetaan olemassa oleva tutkimustieto Pohjoismaissa. Katsaus tuottaa yleiskuvauksen lyhennetyn työajan vaikutuksista. Lisäksi katsauksessa tarkastellaan myös sosiaali- ja terveydenhoitoalaa. Katsauksen tuloksen perusteella voidaan arvioida mahdollisten jatko-selvitysten tarve tietyssä kohderyhmässä.

Kirjallisuuskatsaus valmistuu marraskuun 2022 aikana.

Hallintosäännön 30 luvun 14§:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Hiltunen Titta, toivomusponsi, Kvsto 3.11.2021

Muutoksenhaku

31.10.2022

Asia/24

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kaupunginvaltuusto

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Ponnen ehdottaja

§ 734

Kaupunginvaltuuston 26.10.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 26.10.2022 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

254 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

255 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

256 §, Kyselytunti

Ei toimenpidettä.

257 §, Kaupunginvaltuuston kokousajat vuonna 2023

Ei toimenpidettä.

258 §, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaostolle, Taloushallintopalveluliikelaitokselle ja tarkastusvirastolle.

259 §, Sörnäisten Haapaniemenkatu 4 asemakaavan muutos (nro 12715)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, Kympp/Talouden tuelle, ja kaavamuutoksen hakijalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, asemakaavoitukselle ja kaupunginmuseolle.

260 §, Valtuutettu Matti Niirasen aloite sotiemme veteraanien perinnön vaalimisen tukemisesta

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

261 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 735

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 43.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 24.10.2022
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

- kasvatus- ja koulutuslautakunta 25.10.2022
 - suomenkielinen jaosto
 - ruotsinkielinen jaosto
- kaupunkiympäristölaikunta 25.10.2022
 - ympäristö- ja lupajaosto 27.10.2022
 - rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
- pelastuslautakunta 25.10.2022
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.10.2022
 - kulttuuri- ja kirjastojaosto
 - liikuntajaosto
 - nuorisajaosto 27.10.2022
- sosiaali- ja terveyslautakunta 25.10.2022
 - sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto 27.10.2022

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos 26.10.2022
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos 27.10.2022
- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta 26.10.2022

pormestari

31.10.2022

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)he.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)he.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 736

Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen eräille asuntotuotannon hankkeille

HEL 2022-011368 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää asuntotuotantorahaston varoista tertiääri- ja primäärilainoja kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotantopäällikön hakemuksen mukaisille hankkeille seuraavasti:

	Tertiäärilaina €	Primäärilaina €
Heka Herttoniemi Kettutie 8	135 629	795 987
Heka Itäkeskus Kauppakartanonkatu 16		1 767 720
Haso Vanha Mylly Yläkiventie 16		286 854
Haso Kivipadonpuisto Risupadontie 5		91 988
Haso Taimenpuro Jäkälätie 18		620 000
Heka Laajasalo Vuorilahti		310 780
YHTEENSÄ	135 629	3 873 329

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan Rakennukset ja yleiset alueet / asuntotuotanto -palvelun laatimaan kaupungin puolesta tertiääri- ja primäärilainojen velkakirjat kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Juha Hakola ja Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 ATTn esitys KHSlle ATP 21.9.2022 PTL 736

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto hakee Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kohteille Herttoniemessä, Itäkeskuksessa ja Laajasalossa yhteensä 135 629 euron tertiäärilainaa ja yhteensä 2 874 487 euron primäärilainoja.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto hakee Helsingin Asumisoikeus Oy:n kohteille Myllypurossa, Oulunkylässä ja Tapanilassa yhteensä 998 842 euron primäärilainoja.

Rakennushankkeet rahoitetaan pääosin pankkien ja muiden rahoituslaitosten korkotukilainoilla. Vuokra- ja peruskorjauskohteiden korkotukilainan määrä on enintään 95 % ja asumisoikeuskohteiden korkotukilainan enimmäismäärä on enintään 85 % korkotukikelpoisista kustannuksista.

Vuokraohteissa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) korkotukipäätösten edellyttämä omarahoitusosuus katetaan kaupungin myöntämällä pitkäaikaisella oman pääoman ehtoisella tertiäärilainalla. Tertiäärilaina lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen, kun aravalaina tai siihen rinnastettava yhtiön laina on kokonaan maksettu. Tertiäärilainalla rahoitetaan vuokratalokohteen korkotukilainan ja käynnistysavustuksen jälkeinen, noin 5 %:n suuruinen omarahoitusosuus. Lainan korko on tällä hetkellä 4 % (khs 28.11.2016, § 1067).

Primäärilaina on Helsingin kaupungin myöntämä laina, jonka korko on peruskorko + 0,35 %, kuitenkin vähintään 2 % p.a. (kvsto 12.10.2005, § 219) ja jota lyhennetään 36 vuoden annuiteettitaulukon mukaisesti. Korkotukilainaa myönnetään vain asumiskäyttöön sekä asumista välittömästi palvelevien tilojen rakentamiseen (esim. varastot, saunatilat ja pyykkituvat). Primäärilainalla rahoitetaan kohteisiin sisältyviä liike- yms. tiloja, joita ei lueta asumista välittömästi palveleviksi tiloiksi sekä korkotukilainan ja asumisoikeusmaksujen jälkeinen omarahoitusosuus.

Esitys on asuntotuotantopäällikön päätöksen mukainen. Asuntotuotantorahastossa on tällä hetkellä varoja lainojen myöntämiseen noin 66,5 miljoonaa euroa.

Kuntalaki ja valtioneuvosto

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisesti arvioituna voida katsoa vaarantuvan rakennushankkeille myönnettävien lainojen johdosta.

ARAN korkotukipäätösten mukaiset korkotukilainat rakennushankkeisiin sisältävät sosiaaliseen asuntotuotantoon myönnettävää SGEI-tukea (tuki yleistä taloudellista etua koskevien palveluiden tuottamiseksi, services of general economic interest, komission päätös 2021/21/EU). Näissä kohteissa on myös kaupungin lainottamia liike- ja toimitiloja, jotka lisäävät paikallisen asumisen elinvoimaisuutta ja niiden rakennuttaminen perustuu asemakaavaan. Kyse on kunnan toimialan kannalta asukkaiden hyvinvoinnin ja alueen elinvoimaisuuden sekä lähipalveluiden lisäämisestä.

Kaupunki vuokraa liike- ja toimitilat kaupungin omaan käyttöön ei taloudelliseen toimintaan (SOTE, päiväkodit) tai vuokraa niitä edelleen paikallisille yrityksille. Kun liike- ja toimitiloja vuokrataan taloudelliseen toimintaan, peritään liiketiloista markkinaehtoinen vuokra. Lainajärjestelyyn ei siten sisälly Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen SEUT 107(1) mukaista valtioneuvostoa, koska siitä ei seuraa liiketilöiden vuokralaisina oleville yrityksille taloudellista etua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

31.10.2022

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 ATTn esitys KHSlle ATP 21.9.2022 PTL 736

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 737

Stadion-säätiö sr:lle myönnettyjen eräiden lainojen ehtomuutokset

HEL 2022-012179 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa liitteessä 1 yksilöityjen Stadion-säätiö sr:lle myönnettyjen lainojen ehtoja siten, että ko. Helsingin Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeen rahoittamiseen osoitetuista lainoista ei lainan lyhennysten yhteydessä peritä korkoa. Lainojen muut ehdot säilyvät ennallaan.

Käsittely

Esteelliset: Fatim Diarra, Nasima Razmyar ja Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Stadion-säätiö lainat Olympiastadionin peruskorjaukseen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Stadion-säätiö sr

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Stadion-säätiö sr on kaupungin määräysvallassa oleva säätiö, jonka tarkoituksena on urheilun ja liikuntakasvatuksen edistäminen ja tuke-

minen. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan hoitamalla ja ylläpitämällä Helsingin kaupungin omistamaa Olympiastadionia, luovuttamalla sitä korvausta vastaan erilaisiin harjoitus-, kilpailu- ja muihin yleisötilaisuuksiin sekä käyttämällä sen huonetiloja. Olympiastadion valmistui vuonna 1938 ja se on suojeltu silloisen rakennussuojelulain nojalla vuonna 2006.

Kaupunginvaltuusto päätti 28.11.2012, § 385 hyväksyä Suomen valtion kanssa solmittavan sopimuksen kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisessa. Yhteistyösopimuksen mukaan osapuolet sitoutuvat rahoittamaan perusparannushankkeen hyväksyttävät ja todelliset arvonlisäverottomat kustannukset yhtä suurin osuuksin.

Kaupunginvaltuusto päätti 11.2.2015, § 47 hyväksyä Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisessa tehtyyn sopimukseen Suomen valtion kanssa solmittavan lisäyksen, jonka mukaan kaupungin rahoitusosuus perusparannushankkeen kustannuksista on yhteensä enintään 104,5 miljoonaa euroa. Samalla kaupunginvaltuusto päätti osaltaan hyväksyä Helsingin Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeen 3.11.2014 päivätyn hankesuunnitelman. Kaupunginvaltuusto päätti 18.1.2017, § 8 ja edelleen 31.3.2021, § 74, hyväksyä kaupungin rahoitusosuuden korottamisen siten, että kaupungin lopullinen rahoitusosuus hankkeesta on enintään 168 436 500 euroa.

Kaupunginvaltuuston 11.2.2015 tekemän päätöksen perustelujen mukaan kaupungin rahoitusosuus on tarkoituksenmukaista kattaa urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista Stadion-säätiölle myönnettävällä lainalla. Kaupungin rahoitusosuus muodostuu säätiölle myönnettyistä yhteensä 166 144 500 euron lainoista, minkä lisäksi kaupunginhallitus on päättänyt yhteensä 2 292 000 euron suuruisen sijoitusten tekemisestä Stadion-säätiön perusparannusrahastoon.

Edelleen kaupunginhallitus on päätöksellään 4.11.2019, § 735, myöntänyt 22 164 600 euron suuruisen väliaikaisen rahoituksen valtion vuosina 2020 - 2027 avustuksina maksettavan jäljellä olevan rahoitusosuuden vastaavan määrän suuruisena talousarvion kohdalta 9 01 02 33, lainat kaupunkikonsernin yhteisöille.

Lainaehtojen muuttaminen

Säätiölle maksetaan vuotuista laitos- ja säätiöavustusta, josta osa osoitetaan rahaston varoista myönnettyjen lainojen korkojen ja lyhennysten maksamiseen. Vuosittain lyhennettävien lainojen avulla kaupungin rahoitusosuuden kustannusvaikutus voidaan jaksottaa tuleville vuosille investoinnin poistoajan mukaisesti. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston va-

roista myönnettyjen lainojen korko on pääsääntöisesti peruskoron suuruinen. Valtiovarainministeriö vahvistaa peruskoron arvon puolivuositain 1.1.-30.6. sekä 1.7.-31.12. väliselle ajalle. Peruskorko määräytyy vahvistamista edeltävien kolmen kuukauden ajalta 12 kuukauden Euribor -korkojen keskiarvona pyöristettynä lähimpään prosenttiyksikön neljännekseen.

Viime vuodet 12 kuukauden Euribor -korko on ollut negatiivinen. Tästä johtuen säätiön peruskorjauslainoilta kuten myöskään peruskorjaukseen liittyvästä tilapäisrahoitukseksi myönnetystä 22 164 600 euron suuruudesta lainasta ei ole peritty korkoa.

Tulevan vuoden talousarvioon sisällytettävä avustushaku on päättynyt viime keväänä, jolloin heinäkuussa käynnistynyttä markkinakorkojen nopeaa nousua on ollut vielä käytännössä mahdotonta ennustaa. Korkotason noustessa lyhennys- ja korkokuluihin seuraavalle vuodelle osoitettu avustus ei kata kaupungin rahoitusosuuteen sisältyvistä lainoista aiheutuvia korkokuluja. Vuotta 2023 koskevassa avustushakemuksessaan säätiö ei ole hakenut avustuksia lainojen koroille. Muuttamalla hankkeeseen osoitetut lainat korottomiksi voidaan talousarvioesitykseen jatkossa varata kulloinkin riittävä määräraha ilman, että sillä on vaikutusta säätiön muuhun talouteen. Kyseisen hankkeen kohdalla korko on perusteltua jättää perimättä, koska myös valtion vastaava rahoitusosuus on ollut koroton.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Kaupungin määräysvallassa oleva Stadion-säätiö sr on velvollinen noudattamaan toiminnassaan kaupungin konserniohjetta ja kaupungin antamaa konserniohjausta. Kaupungin säätiölle myöntämät lainat kohdistuvat kaupungin omistaman rakennuksen peruskorjaukseen.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan säätiölle myönnettävien lainojen johdosta.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotan-

31.10.2022

nonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valtiontuen käsitteestä annetun komission tiedonannon (2016/C 262/01) mukaan tiettyjen kulttuuriin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvien toimintojen erityisluonteen vuoksi ne voidaan järjestää toisin kuin kaupalliselta pohjalta, eivätkä ne siksi ole luonteeltaan kaupallisia (kohta 34). Lisäksi monet kulttuuriin tai kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvät toiminnot eivät ole korvattavissa, minkä vuoksi todellisia markkinoita ei ole. Myös nämä toiminnot olisi komission mukaan katsottava luonteeltaan muiksi kuin taloudellisiksi (kohta 36).

Stadion-säätiö sr:n hallinnoimassa Helsingin Olympiastadionin rakennuksen ylläpidossa ja perusparannushankkeessa on kyse sellaisesta kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvästä toiminnasta, jolle ei ole todellisia markkinoita ja, joka edellyttää, että julkinen taho rahoittaa rakennuksen ylläpitoa ja perusparannusta. Näin ollen Olympiastadionin rakennukseen kohdistuviin lainoihin ei sisälly SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea. Sikäli kuin Stadion-säätiö sr harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tuki myönnetään ehdolla, että säätiö pitää ei-taloudellisesta toiminnasta ja taloudellisesta toiminnasta erillistä kirjanpitoa.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 13 kohdan mukaisesti kaupunginhallitus päättää lainojen myöntämisestä. Lainaehtojen muutoksista päättää se, joka on lainan myöntänyt.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Stadion-säätiö lainat Olympiastadionin peruskorjaukseen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Stadion-säätiö sr

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 738

Lähijunaliikenteen varikoita koskeva selvitys

HEL 2022-012142 T 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Luonnos)
- 2 Salassa pidettävä (Luonnos)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi lähijunaliikenteen varikoita koskevan selvityksen.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun kuntien ja valtion välisen MAL-sopimusta koskevan neuvottelutuloksen (2.6.2020) mukaan kuntien ja HSL:n tulee yhteistyössä Väyläviraston kanssa ratkaista tarvittavien lähijunaliikenteen uusien varikoiden sijoittuminen Rantaradan, Kehäradan ja Pääradan suunnissa ja laatia tarvittaville selvityksille ja toteuttamiselle uusien junien hankintatarpeen huomioon ottava aikataulu. Kuntien tulee yhteistyössä Väyläviraston kanssa laatia tarpeelliset suunnitelmat varikoiden toteuttamiseksi sekä ratkaista varikoiden toteuttaja, suunnittelija, rakentaja ja omistuksellisen rakenne. Sijaintikunnat laativat varikoiden vaati-

mat maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavat. Tämä on neuvottelutuloksen mukaan edellytys sopimuksen muissa kohdissa sovituille valtion panostuksille.

Kokouksessaan 20.1.2021 Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat päättivät, että Lähijunaliikenteen varikkojen toteuttajatahona toimii Pääkaupunkiseudun junakalusto Oy ja kokonaiskuvan muodostamiseksi toteutettavien rantaradan, kehäradan ja pääradan varikoiden nykyisestä ja tulevasta käytöstä, laajuudesta ja muista toiminnallisista vaatimuksista laaditaan Junakalustoyhtiön toimesta yleissuunnitelma, joka käsitellään ja hyväksytään yhdessä Väyläviraston, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja seudun kuntien kesken. Helsingin seudun yhteistyökokous (HSYK) antoi 11.5.2021 kokouksessa tiedoksi suunnitelmat Junakalustoyhtiön toimimisesta varikkoihin liittyvissä tehtävissä (toteuttaja, suunnittelija ja rakennuttaja).

Junakalustoyhtiö on laatinut toimeksiannon mukaisesti kuntien yleissuunnitelman tasaisen varikoiden alustavan selvityksen HSL-alueen lähijunaliikenteen varikkotarpeesta (jäljempänä alustava varikkoselvitys), joka sisältää arvion vuoteen 2035 mennessä tarvittavien varikoiden määrästä, varikoiden toiminnallisista vaatimuksista, mitoituksista sekä sijaintisuunnista. Väyläviraston aiemman varikkoselvityksen tuloksia on hyödynnetty soveltuvin osin. Selvitys on laadittu hyvässä vuorovaikutuksessa varikon mahdollisten sijaintikaupunkien kanssa ja selvityksen tuloksia on käsitelty asianomaisten kuntien asiaa käsittelevien asiantuntijoiden ja viranhaltijoiden kanssa.

Alustavassa varikkoselvityksessä on pyritty huomioimaan erityisesti:

- Varikon tarpeen määrittäminen ja perustelut
- Varikoiden toiminnalliset vaatimukset
- Varikkojen paikan määrittäminen ja toteutuksen edellytykset
- Kuntien näkemykset ja yhteisymmärrys varikkoratkaisusta
- Riittävien perusteiden tuottaminen kunnille hankkeen jatkosta päättämiseksi
- Hankkeen seuraavan vaiheen organisoituminen.

Alustavan varikkoselvityksen keskeiset johtopäätökset ovat:

- Kolmen ratasuunnan ja suuren kalustomäärän vuoksi tarkoituksenmukainen varikoiden määrä lopputilanteessa on kolme, jos Ilmalan varikkoa ei enää käytetä.
- Tämän vuoksi varikoiden suunnittelun ja kaavoituksen edistäminen viiveettä kaikissa ratasuunnissa (Päärata, Rantarata ja Kehärata) toteutustarpeen aikajänne huomioiden on tärkeää, huolimatta siitä mille ratasuunnalle ensimmäinen varikko toteutetaan.

- Tämän hetken arvion mukaan Ilmalan kunnossapitokapasiteettia voidaan kehittää vastaamaan suuremman junaäärän kunnossapitoa, jolloin ensimmäinen rakennettava uusi varikko olisi säilytysvarikko. Ilmalan käytettävyyteen ja todelliseen kunnossapitokapasiteettiin liittyy kuitenkin epävarmuuksia, jotka täytyy ratkaista.
- Pääradan suunnalle säilytyskapasiteettia voidaan rakentaa Kerava Jäspilään, jossa varikon toteutuksen etenemiselle on tällä hetkellä parhaat edellytykset. Aloitusvarikon toteuttaminen Keravalle mahdollistaa jo kalustomäärän kasvattamisen. Jäspilän sijaintia voidaan mahdollisesti täydentää kunnossapitovarikolla Keravan Yli-Keravaan, jota tulee tutkia tarkemmin.
- Koronapandemian jälkeiset mm. etätyön lisääntymisestä ja vapaa-ajan liikkumisen muutoksista johtuvat vaikutukset matkustajamääriin ja kalustotarpeeseen eivät ole tarkasti tiedossa aiheuttaen epävarmuuksia varikoiden toteutustarpeen aikajänteeseen.

Selvitys HSL-alueen lähijunaliikenteen varikoista on valmis ja se on käsitelty 27.9.2022 Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajakokouksessa, joka on todennut asiasta mm. seuraavaa:

Junakalustoyhtiön laatima selvitys on hyvä ja luo pohjaa seudullisille ratkaisuille. Yhteinen näkymä tarvitaan pian, sillä varikoiden toteuttamiseen tarvitaan riittävästi aikaa ottaen huomioon mm. tarvittavat kaavaratkaisut. Päätettiin, että esitelty selvitys julkaistaan mahdollisimman pian ja siitä tiedotetaan. Junakalustoyhtiö sopii asiasta tarkemmin kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Junakalustoyhtiö laatii osaltaan myös jatkoselvitystä toteutuksesta ja rakentamismallista.

Lopuksi

Selvitys annetaan tiedoksi Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunginhallituksille samanaikaisesti ja tämän jälkeen HSL:n hallitukselle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (Luonnos)
- 2 Salassa pidettävä (Luonnos)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Pääkaupunkiseudun Junakalus-
to Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

31.10.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716 (A)), 717, 718, 719, 720, 724, 726, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735 ja 738 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 716 (B)), 721, 723, 725, 727, 736 ja 737 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

31.10.2022

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 722 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

31.10.2022

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 134 § 1 mom, 163 §.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.10.2022

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Minja Koskela

Juha Hakola
710-735§ ja 737-738§

Marcus Rantala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 18.11.2022.